

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi 2 × dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chełmickowski, za inne działy odpowiada Zdzisław Antoniewicz, wszyscy w Poznaniu.

Wydawnictwo: Drukarnia Polska Spółka Akcyjna
w Poznaniu, św. Marcin 70

Nr. 572

Wydanie P

Poznań, czwartek dnia 10 grudnia 1936

Rok 31

Poznań, 9 grudnia.

Odwrót od pacyfizmu

Opinię w Anglii niemile dotyka ton, w jakim prasa w Niemczech pisze ostatnimi czasy o trudnościach rekrutacyjnych armji angielskiej. Pewne istotne niedociągnięcia w kontyngencie żołnierza ochotniczego, których zresztą nie ukrywa przed opinią minister wojny Duff Cooper, wyrastają na łamach prasy niemieckiej do problemu „być lub nie być” Anglii. Nie brak przytem złośliwych epitetów, a pisma humorystyczne, jak ostatnio „Kladde-radatsch”, obierają sobie temat armji angielskiej za cel swych ukłuc.

Jeśli na problem obrony i bezpieczeństwa Anglii patrzeć przez okulary Trzeciej Rzeszy, muszą się sprawy militarne Anglii już zasadniczo wydać różne od tychże spraw na kontynencie. Bowiem z właściwą angielskiemu społeczeństwu rezerwą mówi się tu o armji i zbrojeniach nader mało, sprawy wojskowe są wogóle trzymane poza zasięgiem oczu narodu, a propaganda „ducha wojskowego”, w tym sensie jak to się np. dzieje w kraju swastyki, obca jest umysłowości angielskiej. Propaganda, prowadzona tak głośnymi środkami, jak w kraju tradycy Fryderyka II, sprowadziłaby w wyspiarskim społeczeństwie odwrotny skutek.

Dlatego też nie wyolbrzymiamy pierwszego wrażenia, jakie na przybytku z kontynentu robią niektóre zewnętrzne objawy spraw wojskowych w Anglii — owe transparenty propagandowe przed biurami rekrutacyjnymi armji, gdzie wojsko występuje w roli agitatora, gloryfikuje swój mundur i wyklada litanję korzyści, jakie spaść mają na kandydata, meldującego się do szeregow. Rzeczy te uderzają cudzoziemca jak osobiwość. Anglja jest po dziś dzień krajem dobrowolnego werbunku do wojska i marynarki. Wobec tego musi operować innymi metodami, tam, gdzie w innych krajach wystarczy rozkaz.

Wszakże sprawy rekrutacyjne armji i walka z niedoborem żołnierza w obecnej dobie są tylko zewnętrznym objawem pewnych innych, głębszych właściwości tutejszego terenu i mają podłoże przede wszystkim psychiczne. Wskazać tu zwłaszcza trzeba na skłonność psychiki angielskiej ku pacyfizmowi i z tym oto problemem wypadnie społeczeństwu angielskiemu rozprawić się w najbliższej przyszłości.

Pacyfizm angielski — można zaryzykować twierdzenie — stał się drugą naturą psychiki angielskiej. Wypływa z przekonania o korzystnym położeniu geograficznym Anglii, — kraju, który aż po ostatnie czasy rozwoju broni powietrznej, niewiele potrzebował się obawiać inwazji z zewnątrz. Także mentalność zawodowa Anglika, będącego pierwszym kupcem świata, sprzyjała wytworzeniu się zamiłowania ku pokojowym stosunkom współzycia narodów. Pacyfizm stał się więc właści-

Przygotowania do abdykacji króla Edwarda?

Pierwszy tego rodzaju wypadek w dziejach Anglii — Niezwykle komplikacje prawno-finansowe w związku z ewentualnym aktem abdykacji — Długotrwałe narady

London. (PAT) Bieg wydarzeń ostatnich 24 godzin nie wskazuje na to, by oświadczenie p. Simpson wpłynąć miało na zmianę położenia. Wszystko w dalszym ciągu raczej dowodzi, że czynione są przygotowania do abdykacji. Przygotowania te idą, jak się wydaje, w trzech kierunkach:

1) Położenie materialne króla na wypadek abdykacji jest nieokreślone, gdyż nie posiada on majątku prywatnego. Wydatki ogólne pokrywane są z listy cywilnej, a wydatki ściśle osobiste z dochodów ks. Kornwalji, co wynosi ok. 120 tys. funt. rocznie. Ponieważ w razie abdykacji lista cywilna przechodzi na następcę, jedynym źródłem, z którego pokrywane byłyby wszystkie wydatki, byłyby dochody z ks. Kornwalji. Narady z syndykiem prawnym i administratorem finansowym tego księstwa dotyczące miały zabezpieczenia finansów króla.

2) Co do tytułu króla na wypadek abdykacji istnieje wątpliwość prawno-konstytucyjna, czy mógłby zachować miano ks. Kornwalji. Tytuł ten wraz z dochodami księstwa stanowi przywilej dziedziczny najstarszego syna królewskiego, a gdy go nie ma, należy do korony. Jeżeli obecny król po abdykacji zatrzyma to miano, musiałby w drodze specjalnego ustawodawstwa zrzec się tytułu i dochodów księstwa w odniesieniu do swych ewentualnych potomków. Ta procedura natrafia na trudności, dlatego też bardziej aktualne ma być zatrzymanie przez króla w razie abdykacji przywiązane doń osobiste tytuły ks. Chester, albo też używanego przezeń często tytułu ks. Lancaster.

3) Dobrowolna abdykacja króla nie ma w historii Anglii precedensu. Jedynie dwa wypadki dotyczyły króla Ryszarda II w r. 1399 oraz Henryka VI w r. 1416, ale były to akty abdykacji przymusowej. Dlatego też strona prawno-

państwowa tego rodzaju ewentualności jest wysoce skomplikowana. Prócz samego aktu abdykacji, który według opinii wybitnych prawników winien być zatwierdzony przez parlamenty W. Brytanji i dominjów, występuje również zagadnienie następstwa. Z punktu widzenia prawnego akt taki nie istnieje i sprawa musiałaby być rozwiązana w drodze specjalnej decyzji ustawodawczej parlamentów. Według statutu westminsterskiego w r. 1931 wymagana jest jednomyślność parlamentów wszystkich dominjów dla zatwierdzenia tych spraw. Sprzeciw jednego tylko dominjum kwestionuje zagadnienie sukcesji. Istnieją podstawy do obaw, że Irlandja ze względów czysto zasadniczych, nie mających nic wspólnego z osobą przyszłego monarchy, założy sprzeciw, który bardzo poważnie skomplikuje całą sprawę. Nie jest wykluczone, że nawiązane zostaną z prezydentem de Valerą rozmowy, celem wysondowania jego stanowiska.

Strona prawno-finansowa aktu ewentualnej abdykacji jest więc bardzo skomplikowana i tem tłumaczy się tak długie przygotowania.

We wtorek odbyła się najpierw dwugodzinna narada premiera z min. spr. wewn. sir John Simonem. Około południa do Fort Belvedere przybył najmłodszy brat króla, ks. Kentu i pozostał z nim kilka godzin. Po południu udał się do króla premier Baldwin w towarzystwie syndyka Moncktona. Przybył również ks. Jorku. Narada ta, która rozpoczęła się o godz. 15, o godz. 20,20 czasu londyńskiego jeszcze trwała. Powszechnie panuje przekonanie, że rozwiązania kryzysu oczekiwać należy w ciągu najbliższych 24 godzin.

London. (PAT) Reuter donosi: Wielu posłów do izby gmin wyraża pogląd, że sprawa małżeństwa króla rozstrzygnie się ostatecznie dziś.

Niektórzy, mówiąc o szybkim rozwoju wydarzeń, przewidują, że premier Baldwin złoży w środę ważną deklarację w izbie gmin. W poprzednim oświadczeniu nie mógł nic powiedzieć.

Krąży również pogłoski, że po oświadczeniu p. Simpson, król z swej strony ma złożyć również stosowną deklarację.

Dokoła oświadczenia p. Simpson

London. (PAT). Oświadczenie p. Simpson nie wywołało dotychczas, jak się wydaje, takiego efektu, by przyczynić się skutecznie do zakończenia kryzysu. W niektórych dziennikach, obliczonych na sensację, a przede wszystkim w „Daily Express”, oświadczenia to przedstawione jest jako „ródźka czarodziejska”, za której dotknięciem cały kryzys przemienie. Koła dobrze poinformowane przypisują jednak przesadną wiarę organu lorda Beaverbrook'a temu, iż lord ów

miał być podobno jednym z inspiratorów takiego posunięcia p. Simpson.

Dzienniki reprezentujące bardziej rzeczową opinię, nie nadają oświadczeniu zbyt dużej wagi. Przeciwnie — podkreślają, że p. Simpson przerzuciła obecnie całą odpowiedzialność na króla, a niektóre pisma wyrażają pogląd, że ponieważ deklaracja w treści swej równa się wyrzeczeniu, to obecnie jest obowiązkiem króla skorzystać ze wskazanej drogi i ze swej strony skończyć z p. Simpson.

wością wszystkich ugrupowań społecznych, — tak samo prawicy, jak kół lewicowych, — inaczej, niżli na kontynencie europejskim, gdzie praca na rzecz pokoju wzięta została w arenę pewnych grup bądź politycznych (radykałizm), bądź światopoglądowych (masoneria).

Silną podporą są wreszcie kościelne sfery anglikańskie.

Na takim to podłożu naturalnych danych rozkrzewił się pacyfizm angielski, zwłaszcza w latach powojennych. Działo tu krwawe wspomnienie lat 1914—18, których ujemne skutki ciąży na Anglii po dziś dzień. Hasło „precz z wojną” mogło z łatwością znaleźć posłuch. Niedziw, że nawet wśród młodzieży najstarszego uniwersytetu w Oxfordzie, której nie można posądzić o brak poczucia narodowego, zapadały uchwały, gdzie ślubowano wspólnie „już nigdy nie chwycić za oręż”.

Ta twarda pokrywa pacyfizmu, która pokrywa głębię angielską w wszystkich zakątkach kraju, przenosząc się wraz z emigracją ducha angielskiego do dominjów i stając się cechą całego świata anglosaskiego, za-

czynna tymczasem w ostatnim czasie — pękać. Ponieważ Anglicy nie mają w swej naturze skłonności doktrynerskich, a zatem nawet ich pacyfizm był wpływem pewnej realistycznej obserwacji świata (z angielskiego punktu widzenia), więc skoro w ostatnich latach horyzont stosunków międzynarodowych poczał się gwałtownie zaciemniać, uznano w praktycznym Albionie za rzecz niestosowną kultywować nadal prądy nie idące z czasem.

Szło to coprawda z początku powoli. Dopiero silne uderzenie pięścią niemieckiej — wskreszenie Reichswehry, pretensje kolonialne, obsadzenie Nadrenji i zerwanie Lokarna — podziały na flegmatyczny ustrój Anglików otrzeźwiająco.

Rząd już od roku prowadzi akcję na rzecz wyrównania niedomagań technicznych armji, a parlament godzi się na wszelkie przedłożenia o zwiększenie budżetu wojskowego. P. Inskib, w roli przewodniczącego komitetu obrony imperjum, niechętnie się chwali publicznie postępami tej akcji, ale im większa w sprawach tych dyskrekcja, tem też solidniejszy fundament. Jesienna podróż sir Samuela Hoare'a po

morzu Śródziemnym wywarła silny wpływ na rzecz wzmocnienia obronności dróg morskich imperjum. O poprawie sytuacji w brytyjskim lotnictwie dowiedziano się dopiero w parlamencie, na jednej z ostatnich jego sesyj. Cała opinja angielska żyje dziś pod wrażeniem usprawnienia armji i marynarki.

Co ważniejsze, że „dozbrajanie” narodu jest także natury duchowej! Warto tu zanotować następujący, znamieny fakt:

Oto kilka dni temu dwie czołowe osobistości kół kościelnych Anglii, arcybiskupi Canterbury i Yorku, wydali rodzaj manifestu do swego duchowieństwa, zalecając wstrzemięźliwość w hołdowaniu prądom pacyfistycznym, powołując się m. in. na ustępy biblii. Jeśli się uwzględni, że właśnie z obu tych stolic katedralnych głoszone były dotąd hasła „służby na rzecz pokoju” — np. arcybiskup z Canterbury uchodził za jedną z czołowych postaci pacyfizmu w świecie anglosaskim, jest ostatnie enuncjacja niezmiernie znamienym znakiem czasu.

Praktyczna mentalność angielska, jak widać, zwycięża doktrynę.

London.

B. L.

Tysiące ofiar katastrofalnych powodzi

Katakizm żywiołowy nawiedził wyspę Luzon z archipelagu Filipin — Ogromne spustoszenia z powodu wylewów w Turcji

Nowy Jork. (ATE). Z Manili donoszą:

Wielka katastrofa powodzi na wyspie Luzon — jak donosi „United Press” — głównej z archipelagu Filipińskiego, pociągnęła za sobą tysiące ofiar.

Rzeka Rio Grande de Cagayan, płynąca w kierunku północnym i wpadająca do kanału Balintang, wystąpiła z brzegów z powodu długotrwałych deszczów. Połowa prowincji Isobella znajduje się pod wodą, jak również część sąsiedniej prowincji Nuva-Niscaya. Woda pozostawia wielkie ilości brunatnego mułu.

Straty materialne są ogromne. W promieniu 100 kilometrów większość osiedli w tych gęsto zaludnionych okolicach uległo zniszczeniu. Według oficjalnych doniesień, poziom wód rzeki Cagayan wzrósł o 10 mtr, tak, że w niektórych miejscach słupy telegraficzne znalazły się o dwa metry pod wodą. Około 50 tam zostało zerwanych, a wielkie masy wody zalały doliny i wzgórza.

Gubernator prowincji Isobella zawiadomił telegraficznie rząd centralny w Manili, że katastrofa powodzi spowodowała co najmniej 1.000 ofiar w ludziach. Z okolic, dotkniętych klęską powodzi, nadchodzą jedynie skąpe wiadomości, ponieważ połączenia telegraficzne i telefoniczne zostały przerwane.

Wiedeń. (ATE). Z Ankary donoszą:

Wskutek długotrwałych deszczów i wylewu rzeki Sejun, prowincja Adana została nawiedzona klęską powodzi. Miasto Adana jest całkowicie odcięte od świata. Poziom wody na ulicach dochodzi do 2 metrów. 600 domów runęło.

Ogólna liczba ofiar powodzi ma wynosić kilkaset osób. Około 30.000

osób zostało bez dachu nad głową. — Straty materialne są oceniane na trzy miliony funtów tureckich. Rząd ar-

ganizuje akcję pomocy, która napotyka na trudności z powodu przerwania połączeń komunikacyjnych.

Na podbój niebotycznych szczytów And

Buenos Aires (PAT). Kierownictwo drugiej polskiej wyprawy wysokogórskiej w Andy donosi:

„Prace przygotowawcze w stolicy Argentyny dobiegają końca. M. in. zbadaliśmy dokładnie materiały topograficzne, geograficzne i inne, znajdujące się w wojskowym instytucie geograficznym i w min. rolnictwa, a odnoszące się do masywów Nevados w prowincji Catamarca, które mają być pierwszym celem naszej wyprawy.

„Okazało się, że główne łańcuchy górskie w Catamarca (otaczające od południa bezwodną i kamienistą pustynię śródogórską Puna de Atacama) należą do najmniej znanych części całych Andów. Mapy agentskie i chilijskie dotyczące tych obszarów są bardzo niedokładne, ogólnikowe, a

czasem nawet sprzeczne. Wysokości szczytów nie ustalono. Nevado Pissis, pierwszy cel wyprawy, jest zupełnie nieznan i stanowi dziś jedną z największych zagadek w Andach. Co więcej — według pewnych danych topograficznych, w odległości kilkudziesięciu kilometrów na północ wznosi się nieznan i bliżej nieoznaczony szczyt, mający osiągnąć 7.000 mtr. wysokości, przyczem zdaniem jednego z badaczy Catamarci, w okolicy tej znajduje się również jeszcze pewien szczyt, podobno większy niż najwyższa góra Ameryki Aconcagua.

„W dniach najbliższych już wyprawa odjeżdża do miasta Catamarca, stolicy prowincji tej samej nazwy, skąd wyruszy w teren. Następnie wiadomości nadesłane już z Catamarca.”

Zabójca Gustloff'a przed sądem

Genewa. (PAT). We wtorek wieczorem wielkie ożywienie zapanowało w mieście Chur, stolicy kantonu Grisons, gdzie dziś rano rozpoczął się proces obywatela jugosłowiańskiego Dawida Frankfurtera, studenta medycyny, który 4 lutego 1936 r. zabił w Davos 5 strzałami rewolwerem Wilhelma Gustloff'a, kierownika grupy narodowo-socjalistycznej w Szwajcarii.

Rozprawie przysłuchuje się przeszło 200 dziennikarzy szwajcarskich i zagranicznych, w szczególności z

Niemiec, Austrii, Francji i Anglii. Przewodniczący prezes trybunału kantonalnego dr. Ganzoni.

Proces potrwa 3 do 4 dni. Morderca sądzony będzie na podstawie kodeksu karnego kantonu Grisons, który przewiduje, że zabójstwo z premedytacją karane jest dożywotnim więzieniem, a w razie uwzględnienia okoliczności łagodzących karą co najmniej 15 lat więzienia. Momenty polityczne mają być o ile możliwości usuwane.

Echa rozbicia się samolotu „Lufthansy”

Paryż. (PAT). Korespondent „Petit Parisien” donosi z Grenoble, że w katastrofie wielkiego samolotu pasażerskiego „Lufthansy”, który 3 bm. roztrzaskał się na szczytach alpejskim Almet, poniosła śmierć nie 6 osób, jak dotychczas podawano, lecz prawdopodobnie 7, a może nawet 8, w szczątkach samolotu znaleziono bowiem siódmy paszport na nazwisko Antona von Scholtz, korespondenta węgierskiego urzędu dla handlu zagranicznego. Poza tem były części ubrania kobiecego. Przedstawiciele „Lufthansy” i rzeczoznawcy niemieccy, którzy przybyli na miejsce katastrofy, zachowują ścisłą dyskrecję na temat pasażerów.

Ze względu na obfite opady śnieżne, musiano narazie przerwać poszukiwania w obawie obsuwania się lawin. Dlatego też nie zdołano dotychczas wyjaśnić, ilu pasażerów wiózł roztrzaskany aparat. Wśród dokumentów, znalezionych między szczątkami samolotu, są odezwy propagandowe rządu w Burgos do rolników i prawdopodobnie — zdaniem korespondenta „Petit Parisien” — odezwy te rozrzucone w czasie przelotu nad Katalonią.

Rada gabinetowa

Warszawa (Tel. wł.) Dzisiaj przed południem duże poruszenie w kołach politycznych wywołała wiadomość o rannem posiedzeniu Rady Ministrów. Zainteresowanie podniosło się tem bardziej, że posiedzenie odbyło się w gronie tylko samych członków gabinetu bez referentów i protokolantów oraz że trwało niespełna 30 minut.

Wreszcie około godziny 10 został wydany komunikat, że tematem obrad były prace legalizacyjne rządu związane z sesją izb ustawodawczych. (w)

Zaginął hydroplan

Paryż. (PAT) Duże zaniepokojenie wywołała w Paryżu wiadomość o zaginięciu pilotowanego przez znanego lotnika Mermoza hydroplanu „Croix du Sud” na linii łączącej Afrykę francuską z Ameryką południową. Ze względu na to, że ostatnia wiadomość radiowa sygnalizowała zepsucie się jednego z 4 motorów, w które zaostrzony był hydroplan, istnieją obawy, czy pilot nie był zmuszony do wodowania na skutek defektu innych motorów. Poszukiwania nie dały dotychczas żadnych wyników.

Na pokładzie samolotu znajdowały się oprócz Mermoza, cztery osoby. Należy zauważyć, że Mermoz dokonał już 24-ch przelotów nad południowym Atlantykiem.

40 osób zabitych

Lizbona (PAT). W miejscowości Leiria zawałił się sufit w sali szkolnej w chwili, gdy odbywało się tam zgromadzenie organizacji katolickiej. 40 osób zostało zabitych, przeszło 100 rannych.

Niezwykłe obłężenie

Cannes (PAT). Willa Louvies jest w dalszym ciągu oblegana przez kilkudziesięciu dziennikarzy, fotografów i kinooperatorów.

Wczoraj po południu uczyniono ustępstwo dla fotografów, z których Anglikowi i Amerykaninowi pozwolono sfotografować panią Simpson. Wkrótce potem z tego samego przywileju skorzystało kilku fotografów francuskich. Pani Simpson, spełniwszy w ten sposób życzenia dziennikarzy, ma nadzieję, że obecnie korzystać będzie już ze spokoju, po który przybyła do Cannes.

Lord Bronley miał jakoby oświadczyć niektórym dziennikarzom angielskim, że zamierza ona pozostać w Cannes przez pewien czas, może do Bożego Narodzenia pod warunkiem jednak, że nie będzie ścigana przez dziennikarzy. Lord Bronley miał dodać, iż p. Simpson nie jest cierpiącą i że nie wzywano do niej lekarza.

Dwie rocznice

Warszawa. (PAT.) W roku bieżącym zbiegają się pamięć dla rozwoju polskiej wiedzy rolniczej i postępu nauk w tej dziedzinie, rocznice.

Używa lat 30 od chwili powołania do życia w r. 1906 przy Tow. Kursów Naukowych „wydziału rolniczego”, który od czasów zrusyfikowania instytutu gospodarstwa wiejskiego i leśnego w Puławach, był pierwszą na obszarze ziem. b. zaboru rosyjskiego próbą zorganizowania wyższego polskiego szkolnictwa rolniczego.

Po pięciu latach przekształca się on już w pełną i odrębną wyższą uczelnię pod zakonspirowanym jeszcze tytułem „kursów przemysłowo-rolniczych”.

Senat Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie postanowił też rocznicę uczcić w połowie maja 1937 obchodem, akademją, zjazdem zawodowym wychowawców i profesorów, oraz wydawnictwem pamiątkowym. Jako trwały ślad uroczystego obchodu przygotowane zostało wydanie „księgi pamiątkowej”, obrazującej etapy rozwoju uczelni, jej rolę w kształtowaniu się myśli twórczej współczesnego rolnictwa i w rozwoju nauk rolniczych, leśnych oraz ogrodniczych.

Urzędowa ceduła Giełdy Zbożowej i Towarowej

Poznań, 9. 12. 1936 r.

Warunki: Handel hurtowy paritet Poznań, ładunki wagonowy, dostawa bieżąca za 100 kg: STANDARTY: 1) żyto 700 g/l., 2) pszenica 742 g/l., 3) owies 420 g/l.

Geny orientacyjne:
 Żyto (Usposobienie stałe) 19,00—19,25
 Pszenica (Usposob. spokojne) 24,50—24,75
 Jęczmień browarowy 24,00—26,00
 Usposobienie spokojne.
 Jęczmień 630—640 g/l. 20,00—20,25
 Jęczmień 667—676 g/l. 21,00—21,25
 Jęczmień 700—715 g/l. 22,25—23,00
 Usposobienie stałe.
 Cwice 16,00—16,50
 Usposobienie spokojne.

M a k a
 żytnia wyciąg 0-30% wł. w. 29,00—29,25
 żytnia gat. I 0-50% wł. w. 28,50—28,75
 żytnia gat. II 0-65% wł. w. 26,75—27,25
 żytnia gat. III 50-65% wł. w. 19,00—19,50
 żytnia pośl. pon. 65% wł. w. 17,25—17,75
 Usposobienie spokojne.

pszenna gat. I wyc. 0-20% wł. w. 40,25—41,25
 pszenna gat. IA 0-45% wł. w. 39,25—39,75
 pszenna gat. IB 0-55% wł. w. 37,75—38,25
 pszenna gat. IC 0-60% wł. w. 37,25—37,75
 pszenna gat. ID 0-65% wł. w. 36,25—36,75
 pszenna gat. IIA 20-55% wł. w. 35,25—35,75
 pszenna gat. IIB 20-65% wł. w. 34,50—35,00
 pszenna gat. IID 45-65% wł. w. 31,50—32,50
 pszenna gat. IIF 55-65% wł. w. 27,50—28,50
 pszenna gat. IIIA 65-70% wł. w. 21,00—22,00
 pszenna gat. IIIB 70-75% wł. w. 18,00—19,00
 Usposobienie spokojne.

Otreby żytnie stand. 13,25—13,75
 Otreby pszenne gru'e stand. 13,25—13,75
 Otreby pszenne średnie stand. 12,25—13,00
 Otreby jęczmienne 13,75—15,00
 Rzepak zimowy 45,00—46,00
 Siemie lniane 42,00—45,00
 Gorczyca 30,00—33,00
 Groch Wiktorja 20,00—24,00
 Groch Folgera 22,00—24,00
 Mak niebieski 61,00—69,00
 Konieczna czerwona surowa 100,00—110,00
 Konieczna czernw. 95—97% czyst. 115,00—125,00
 Konieczna biała 90,00—135,00
 Ziemiaki fabryczne za kilo % 18 1/2

Makuch lniany w tafłach 20,75—21,00
 Makuch rzepak. w tafłach 16,75—17,00
 Makuch słon. w tafłach 42—43% 22,00—23,00
 Słoma pszenna luzem 2,15—2,40
 „ pszena prasowana 2,65—2,90
 „ żytnia luzem 2,25—2,50
 „ żytnia prasowana 3,00—3,25
 „ owsiana luzem 2,50—2,75
 „ owsiana prasowana 3,00—3,25
 „ jęczmienna luzem 2,15—2,40
 „ jęczmienna prasowana 2,65—2,90
 Siano zwykłe luzem 4,25—4,75
 „ nadnoteckie luzem 4,90—5,40
 „ nadnoteckie prasowane 5,15—5,65
 „ nadnoteckie prasowane 6,15—6,65

Ogólne usposobienie stałe.
 Ogólny obrót: 1972 tonn, w tem żyta 500 tonn, pszenicy 168 tonn, jęczmienia 242 tonn, owsa 78 tonn

Zdrowie Papieża

Citta del Vaticano. (PAT) Papież przeleżał wczoraj cały dzień w łóżku. Prof. Milani po zbadaniu pacjenta oświadczył, że stan zdrowia Papieża jest zadowalający, wskazanym jest jednak kilkodniowy wypoczynek.

Po wysłuchaniu mszy św., którą odprawiono w pokoju papieża, Ojciec św. zajął się przeglądaniem listów, dotyczących spraw Kościoła. P. Camilla Ratti, siostra papieża, oświadczyła, że papież, zgodnie z zaleceniami lekarzy, pozostanie kilka dni w łóżku. Stan zdrowia Ojca św. bardzo szybko poprawia się i nie ma żadnych powodów do obaw.

Miasto Watykańskie. (PAT) Stan zdrowia Ojca św. uległ znacznej poprawie. Prof. Milani twierdzi, że Papież w czwartek będzie mógł powrócić do swych zajęć.

Wiadomości

Do Berlina przybył na dłuższy pobyt ks. Aosta, który jako generał dywizji należy do elit zbrojnych lotnictwa włoskiego. Ks. Aosta jest zaproszony przez min. lotnictwa gen. Goeringa.

W jednej z dzielnic północnych Berlina na terenach wielkich składów drzewnych i tartaku wybuchł gwałtowny pożar. Dwóch strażaków i jeden robotnik fabryczny odnieśli poważne rany i poparzenia.

Sąd dyscyplinarny w Jenie skazał prof. Hansa Leiseganga na usunięcie z katedry uniwersyteckiej za złośliwe uwagi, które robił jako były członek Stahlhelmu na uroczystości żałobnej ku czci Hindenburga z powodu mowy kanclerza Hitlera.

Prześladowanie ludności polskiej w Litwie, zwłaszcza w miejscowościach nadgranicznych, ostatnio poważnie zaostrzyło się.

Na linii Toggia — Neapol pociąg pociąg pospieszny zderzył się z samochodem, przyczem dwie osoby, znajdujące się w samochodzie, odniosły ciężkie rany.

W miejscowości Portsmouth w stanie Ohio w katastrofie samochodowej z powodu zderzenia dwóch samochodów zginęło 6 osób.

Donoszą z Seattle w Stanach Zjedn. o katastrofie obrzyniego samolotu bombowego, przeznaczanego dla wojsk amerykańskich. Katastrofa ta nastąpiła w czasie lotu próbnego. Liczba ofiar w ludziach jest nieznana. Był to jeden z najnowszych aparatów tego modelu.

Rząd wycofał projekt o ustroju samorządu Warszawy

(m) Zagajając pierwsze posiedzenie Sejmu w obecnej sesji, marszałek Car oświadczył, że rząd prosi o kontynuowanie prac nad projektami 8 ustaw, wniesionymi w poprzedniej sesji. Tytuły tych projektów wyraźnie p. Car wymienił.

Ta prośba rządu ma swoje głębsze znaczenie. Wyjaśnia ją artykuł 43 nowego regulaminu sejmowego, który mówi, że projekty ustaw, niezatwierdzone podczas sesji zwyczajnej, nie wygasają z chwilą zamknięcia sesji, „jednakże Sejm podejmie dalszą pracę nad nimi tylko w przypadku, gdy rząd albo wnioskodawca tego zażąda”.

Postanowienie to jest delikatnym instrumentem do „splawiania” niedogodnych dla rządu w danej chwili projektów. Wprawdzie rząd zawsze miał i ma prawo projekt swój wycofać, ale ta forma jest zbyt demonstracyjna i może być kłopotliwa pod względem politycznym. Nowy regulamin nie uśmierza projektu, ale wprawia go w stan letargu, który może zamienić się w wieczny spoczynek.

Między projektami, o których zatwierdzenie rząd prosi Sejm, nie wymienił p. Car znanego projektu o województwie stołecznym i ustroju miasta Warszawy. A zatem rząd narazie nie podtrzymuje tego projektu. Piszemy: „narazie” dla formalnej ścisłości, bo rząd mógłby w czasie sesji zgłosić dodatkową prośbę. Wiadomo jednak skądinąd, że „splawienie” projektu jest definitywne.

Ferje parlamentarne wyszły Warszawie na zdrowie. Przeprowadzona podczas nich publiczna dyskusja nad projektem ustroju Warszawy — uświadomiła czynniki rządowe o wadach tego projektu. Obecny minister spraw wewnętrznych gen. Składkowski nie czuje się pod tym względem spadkobiercą p. Raczkiewicza, który wniósł do Sejmu niefortunny ustrój Warszawy.

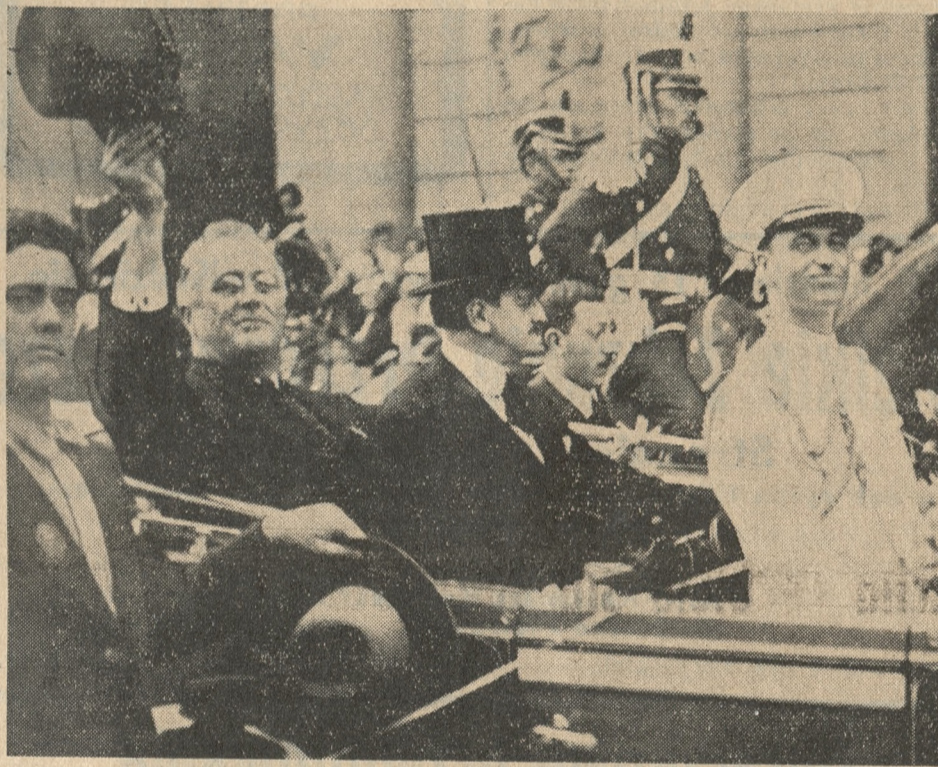
Ale co będzie dalej? To już całe nowe zagadnienie. Rząd jest obowiązany załatwić sprawę ustroju Warszawy

przed upływem raz już przedłużonego okresu obecnych „tymczasowych” rządów komisarzkich. Termin ten upływa 30 września 1937 roku. A zatem sprawa musi być załatwiona albo podczas obecnej sesji, albo po niej na podstawie pełnomocnictw. Rząd opracowuje nowy projekt i ma zamiar zgłosić go do Sejmu.

Czy Genewa rozwikła węzeł hiszpański?

W czwartek, 10 grudnia, zbiera się na sesję rada Ligi Narodów w Genewie.

Ze strony czerwonego rządu Hiszpanji były kilkakrotnie wnioski aby rada Ligi zebrała się wcześniej dla rozpatrzenia wydarzeń na półwyspie pirenajskim. Ministrowi spraw zagranicznych rządu walencko-barcelońskiego, p. del Vago, chodzi bowiem o wciągnięcie państw europejskich do sprawy powstania hiszpańskiego. Twierdzi on



Bawiącego na konferencji panamerykańskiej w Buenos Aires prezydenta Stanów Zjednoczonych Roosevelta witają w chwili przejazdu przez ulice miasta tysiące mieszkańców. Obok prezydenta argentyńskiego minister spraw zagran. Saavedra Lamas, przed nim młody Roosevelt.

bowiem, że w rzeczywistości toczy się na półwyspie wojna o charakterze międzynarodowym.

Twierdzenie to jest o tyle słuszne, że rząd anarcho-komuny hiszpańskiej odwołał się do pomocy Sowieców, które skwapliwie skorzystały z sposobności wysłania kilku tysięcy rosyjskich żołnierzy i dużej ilości sprzętu wojennego do Barcelony przeciwko narodowym powstańcom.

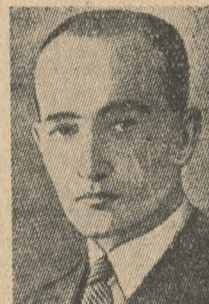
Wśród mocarstw zdaje się panować duży krytycyzm w odniesieniu do jutro rozpoczynającej się sesji. Występuje niechęć do zajęcia zdecydowanego stanowiska. Ani minister spraw zagranicznych Anglii, ani Francji nie przybędą osobiście do Genewy, lecz — przy-

syłają zastępców. Nie będzie również p. Litwinowa.

Nie więc w Genewie będą się decydowały losy hiszpańskie.

Nowy komisarz gen. R. P. w Gdańsku

Warszawa (Tel. wł.) P. Prezydent R. P. mianował dotychczasowego generalnego komisarza w Gdańsku posłem R. P. w Pradze. Równocześnie P. Prezydent zamianował generalnym komisarzem R. P. w Gdańsku p. Marjana Chodackiego, dotychczasowego charge d'affaires w Pradze



Marjan Chodacki

Przy nadmiernem ciśnieniu i nieprawidłowym krwiobiegu naturalna woda gorzka Franciszka-Józefa już w niewielkich dawkach jest przyjemnie działającym środkiem przeczyszczającym jelita, odpowiednim do stałego używania. Zalecana przez lekarzy.

Tg 1385

Z życia

Zakład Ubezpieczeń Społecznych w Poznaniu i jego kierownik dr. Baumgarten nie cieszą się szczególnym uznaniem wśród kół gospodarczych.

Działalność bowiem Zakładu i jego nieustępliwe stanowisko, zwłaszcza w sprawie zaległych składek, dało się już niejednemu przedsiębiorstwu we znaki. Były wypadki, iż narastający ciężar składek społecznych był bezpośrednią przyczyną upadku wielkich placówek przemysłowych. Próby kompromisowego załatwienia sprawy zaległości składowych naogół napotykały na nieprzejednane stanowisko kierownictwa Zakładu, które powoduje się wyłącznie literą prawa, a nie wykazuje zrozumienia dla położenia i możliwości finansowych odnośnych przedsiębiorstw.

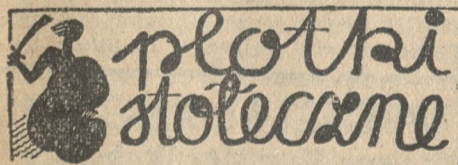
Czyż zatem można się dziwić, iż działalność Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oceniana jest jako antygospodarcza i antyspołeczna?

Ostatnio dowiedzieliśmy się o dwóch przypadkach, świadczących, iż taka opinia nie jest pozbawiona uzasadnienia. W jednym wypadku chodzi o wielkie przedsiębiorstwo handlowe, unieruchomione od dłuższego już czasu. Jeden z najpoważniejszych kupeców naszego miasta opracował projekt ponownego uruchomienia tej placówki; realizacja tego projektu rozbiła się o bezwzględne stanowisko Zakładu, który nie chce zrezygnować ze swych należności.

Drugi przykład dotyczy wielkiego przedsiębiorstwa przemysłowego. Objekt ma być sprzedany na publicznym przetargu w najbliższym czasie. Jedyny reflektant uzależnienia nabycie objektu od obniżenia kwoty zaległych składek Zakładu. I znowu p. Baumgarten nie chce dyskutować na ten temat. Woli dopuścić do zamknięcia tej placówki i wyrzucenia na bruk kilkudziesięciu pracowników, niż dojść do porozumienia sensownego z nowonabywcą.

Takie niezłociowe stanowisko Zakładu Ubezpieczeń Społ. musi budzić protest. Nie poto istnieją instytucje społeczne, by swą działalnością powiększały ementalaryzmo życia gospodarczego i by mnożyły cyfrę bezrobocia!

Smutnej sławy zażywa Zakład Ubezpieczeń Społecznych w Poznaniu; niestety zasłużył na nią.



8 grudnia.

Osobliwa jest ta młodzież młodolegjonowa. Zbyt dobrze się orientuje, żeby nie miała świadomości, gdzie jest źródło jej istnienia. Zbyt docenia, że nie posiada własnej skryzalizowanej ideologii. Zbyt dobrze winna rozumieć, dla jakich celów ją teraz pobudzone do akcji.

Jakżeż jest buńczuczna! Urządza wiece, zebrania, wydaje swój tygodniczek, gdzie rąbie na prawo i lewo. Deklaruje się jako obóz „stuprocentowych piłsudczyków”, a równocześnie — pastwi się na każdym kroku nad BBWR, jakkolwiek przecie wiadomo, że marszałek Piłsudski pomysł tej organizacji, wysunięty przez płk. Sławka akceptował, pozwolił przy wyborach wysunąć swoje nazwisko w roku 1928 na czele listy państwowej, a w r. 1930 na czele list okręgowych i listy państwowej, że wreszcie nikt inny, tylko sam Piłsudski dał ideę BBWR, tworząc gabinet koncentracyjny z Mora-

czewskim, Romockim, Meysztowiczem i Niezabytowskim.

„Legjoniści” młodzi chcą być bardzo samodzielni. Tedy gwałtownie atakują blokadę akademickie. Ta ich pewność siebie dochodzi do tego stopnia, że przy opisie blokady poznańskiej posuwają się do takiej tezy:

— ... Na odezwę Legionu Młodych nazajutrz większa część młodzieży przerwała blokadę i opuściła gmach. Śmiało i bezkompromisowo stanowisko Legionu Młodych przyczyniło się do szybkiej likwidacji operetkowej hecy endeckiej.

To się nazywa... „tupet”! Jak błagować, to — co się zowie!

Z racji blokady padł ofiarą ich obstrzału min. Świętosławski. Kilkakrotnie rzucono się na niego z taką zawzięcią, że musi budzić zdumienie. Z lamów organu młodzieży prorządowej pada wezwanie: do dymisji! Za podobne wyzwania w prasie nieprorządowej padały konfiskaty, tutaj wszystko jakos uchodzi.

To nie chęć dymisji, lecz przede wszystkim gierka na werbunek zwolenników.

Niemniej trudno powiedzieć, żeby takie występowanie prasowe było objawem wielkiej harmonii i dyscypliny w obozie. Może raczej świadczy o czemś innym.

Wogóle polemiki prasowe przybrały teraz na ostrości tonu i ataku. Zwłaszcza rozwinęły się polemiki prasowe pomiędzy pismami obozu prorządowego do niebываłych rozmiarów. Od szeregu tygodni obserwować można więcej, niż namiętną walkę pomiędzy „Kurjerem Porannym” a „Kurjerem” krakowskim. Słowa jak „półgłówek”, „idjota”, nie mówiąc już o „bandytach” — wchodzą w słownictwo prasy obozu prorządowego.

Na tym odcinku polemika jest najostrzejsza i tu doprowadziła do sądu państwowego. Ale trudno przypuścić, żeby się tylko tam ona mogła zamknąć. Ostrość walki polemicznej przejawia się i na innych odcinkach prasowych. Dawne, przytłumiane przez p. Sławka animozje osobiste i osobiste porachunki wybuchły teraz z gwałtowną siłą i dają widowisko klasyczne.

Ale kto wie, czy to dopiero nie początek wewnętrznych rozgrywek. Gdy niema hamulców — rozkręcają się wszelkie wiązania organizacyjne.

WARSZAWIANIN.

W dniu 20 grudnia Poznań raz jeszcze dowiedzie, że jest, był i zawsze będzie wierny sztandarowi narodowemu — głosząc

JAK JEDEN MAŻ NA LISTY

Nr. STRONNICTWA NARODOWEGO Nr.

Wprost nie do uwierzenia

Polacy pragną rozwiązania starych organizacji polskich

Warszawa. — Według doniesień „Gońca Warszawskiego”, wielkie oburzenie wśród Polonji gdańskiej wywołała wiadomość o tem, że zarząd Polskiego Zrzeszenia Pracy, organizacji pozostającej w ścisłym kontakcie z Gen. Komisarjatem R. P. miał wpływać na czynniki hitlerowskie, by te rozwiązały Zjednoczenie Zawodowe Polskie i Gminę Polską, aby w Gdańsku zapanowało po stronie polskiej „sanacyjne” „zglajszaltowanie”. Obie zainteresowane organizacje zwołały na wtorek wczorajszy wiec protestacyjny przeciw takiej robocie.

W odezwie, wydanej przez zwołujące wiec organizacje, wymieniono, że trzej delegaci „Polskiego Zrzeszenia Pracy” w rozmowie z adwokatem Niemcem, narodowym socjalistą dr. Willersem, wyrazili gotowość wykorzystania swych wpływów politycznych w celu wstrzymania w kraju kampanji prasowej, szkodzącej zamierzonom narodowych socjalistów gdańskich. Jako ekwiwalentu za tę usługę oddaną narodowym socjalistom, pełnomocnicy P. Z. P. domagali się pomyślnego załatwienia wydania sądom gdańskim pisma A. Lendziona, zawieszenia organów prasowych Zjednoczenia Zawodowego Polskiego i Gminy Polskiej i rozwiązania tych organizacji.

W zakończeniu odezwa konstatuje, że wymienieni pełnomocnicy dopuścili się zdrady stanu, przyczem konstatuje

Przyjazd gen. Samsonowici

Bukareszt. (PAT) Szef sztabu generalnego Rumunji gen. Samsonowici wyjechał wczoraj, we wtorek o godz. 13.30 do Krakowa i Warszawy.

W podróży towarzyszą gen. Samsonowici gen. Atanasju — sekretarz rady obrony państwa, pułkownicy Rosin, Liteanu i Stavrat, major Devidescu oraz major Siminel.

Na dworcu żegnał odjeżdżających poseł Rzplitej Arciszewski z członkami poselstwa.

W kołach rumuńskich podkreślają, że podróż ta jest dowodem dalszego zacieśnienia współpracy między Polską i Rumunją.

Dziadosz na emeryturę?

Kielce (Tel. wł.) Ostatnio w kołach „sanacyjnych” obiega pogłoska o mającej jakoby nastąpić zmianie na stanowisku wojewody kieleckiego. Według tej pogłoski p. wojew. Wł. Dziadosz miałby przejść na emeryturę.

Rozmowa z Kiepurą

Wiedeń. (PAT) Kiepura w rozmowie z korespondentem PAT oświadczył, że przybył do Wiednia celem omówienia szczegółów technicznych z dwoma wytwórcami projektu nakręcenia jego najbliższego filmu „Cyganka”, nad którym praca ma rozpocząć się w końcu kwietnia 1937 r.

Ponadto Kiepura mówił o swych zamiarach nakręcenia w końcu 1937 r. dwóch dużych filmów dla siebie i Marty Eggerth — jednego w Wiedniu i jednego w Rzymie. Podczas pobytu w Berlinie Kiepura otrzymał bardzo korzystne propozycje ze strony wytwórni „Tobis”. Rokowania w tej sprawie są w toku.

Co się tyczy występów śpiewaczych, to po wypoczynku w Krynicy 9 stycznia ma koncertować w Brukseli, a następnie w Paryżu. Na koniec stycznia przygotowuje objazd Sztokholm — Kopenhaga — Amsterdam.

Nowa ustawa prasowa

Paryż. (PAT) Izba deputowanych uchwaliła projekt zmiany ustawy prasowej z r. 1881, 359 głosami przeciwko 193.

Nagrody literackie

Paryż. (PAT) Wielka nagroda literacka „Prix Temina” została przyznana Louise Hervieu za powieść p. t. „Sangs”.

Przyznano też inną nagrodę literacką — międzysojuszniczą (Prix Interallié). Otrzymał ją Rene Laporte za powieść p. t. „Les chasses de novembre”, malującą życie małego miasteczka na prowincji.

WIELOKROTNE STWIERDZONC DZIAŁANIE skuteczne soli Morszyńskiej lub Wodv Gorzkiej Morszyńskiej w schorzeniach organów trawiennych, wątroby i przy złej przemianie materji. Żądać w aptekach i składach aptecznych.

niebывały fakt, jakoby w rozmowie z przedstawicielami gdańskich narodowych socjalistów, pełnomocnicy P. Z. P. mieli oświadczyć, że również Komisarjatu Generalnemu R. P. w Gdańsku zależy na zawieszeniu organizacji

„Front ludowy” drży w posiadach

Paryż (PAT). W położeniu wewnętrzno-politycznym góruje w dalszym ciągu nastrój wyczekiwania.

Punkt ciężkości tkwi w zebraniu generalnej konfederacji pracy i konfederacji pomiędzy przedstawicielami poszczególnych ugrupowań lewicowych.

Obrady konfederacji odbywają się dotychczas pod widocznym znakiem dążeń do odegrania roli pośredniczącej pomiędzy rządem a komunistami. Wynika to zresztą z jej stanowiska wobec wydarzeń hiszpańskich. Jouhaux wyraźnie podkreślił, że pragnie, aby sprawę hiszpańską ponownie rozważono, ale w porozumieniu z rządem angielskim. Domaga się tylko normalnego stosowania traktatów handlowych z Hiszpanją. Ogólny ton jego przemówienia świadczy, że kierownik konfederacji pragnie zachować jedność tej organizacji i chce uczynić zadość postulatowi komunistycznym oraz tendencjom socjalistycznym.

Głosy prasy lewicowej zdają się potwierdzać, iż w stanowisku komunistów i socjalistów nie nastąpiła żadna zmiana.

„L'Humanite” domaga się od rzą-

polskich, jako opozycyjnych, nie tylko w stosunku do senatu Wolnego Miasta, ale również i w stosunku do rządu polskiego.

Organizacje podpisane pod odezwą zaznaczają, że fakty powyższe podają do wiadomości, biorąc pełną odpowiedzialność za ich autentyczność.

O przebiegu zwołanego na wczoraj wieceu protestacyjnego do tej chwili nie mamy informacji.

du, lojalnego i wiernego stosowania programu „frontu ludowego”, podkreśla jednak konieczność utrzymania tego „frontu” i zaznacza, że nie tylko komuniści, ale i niektórzy socjaliści domagają się ponownego rozważenia polityki względem Hiszpanji.

„Populaire” zwraca uwagę na to, że w piątek ambasador sowiecki w Londynie Majski wystąpił z propozycją zakazania wysyłki i przewozu ochotników do Hiszpanji i zapytuje, kto w tym wypadku reprezentuje autentyczną ideologię: rząd sowiecki, czy komuniści francuscy?



ng 21 172

W niedzielę, 13 grudnia o godz. 12 odbędzie się

Wielkie Zebranie Przedwyborcze

Stronnictwa Narodowego

w sali cyrku Olimpia (ul. Poznańska u wylotu ul. Mickiewicza)

Przemawiać będą:

**X. prałat Józef Prądzyński
adw. Kazimierz Kowalski z Łodzi
dr. Stefan Piotrowski**

Wstęp wolny dla wszystkich.

Wstęp wolny dla wszystkich.

Gorączkowe przygotowania do ataku na Madryt

Paryż (ATE). Dzienniki paryskie donoszą z Madrytu i Salamanki, że wojska powstańcze przygotowują nowy wielki atak na Madryt.

„Echo de Paris” oświadcza, że w obozie powstańców panuje wielkie ożywienie. W ciągu ostatnich dni przepłynęły przez cieśninę gibraltarską znaczne transporty wojsk, a z Nawarry przybyło 10.000 ochotników Karlistów. Również z prowincji baskijskich przybywają ochotnicy, należący przeważnie do falangi hiszpańskiej. Posiłki te kierowane są na front Sierra Guadarrama a w szczególności w okolice Samosjerry i Guadalajara. Wojska te mają wynosić 40.000 ludzi. Głównym ośrodkiem przyszłych walk będzie prawdopodobnie wyżyna Guadalajara. W ciągu starannie przygotowywanej ofensywy wojska na tym froncie w liczbie 40.000 ludzi zakończą okrążenie Madrytu. Walki będą niewątpliwie bardzo zacięte. Główna kwatera w Salamance przygotowuje się gorączkowo do zadania decydującego ciosu.

Dzień wczorajszy minął spokojnie

Madryt (PAT) Havas donosi, że pomimo wszelkich prognozy, powstanie rozpoczyna we wtorek gwałtowną ofensywę, na całym froncie madryckim panuje spokój. Do wczesnych godzin wieczornych nie sygnalizowano żadnego ważniejszego zdarzenia.

Generał w przebraniu żebraczem

Paryż (ATE) Do Gibraltaru przy-

był gen. Carrasco, który w 1932 roku wspólnie z gen. Sanjuto zorganizował rewoltę militarną w Sewilli. Po przybyciu do Gibraltaru generał wsiadł niezwłocznie na statek, udając się do jednego z portów, znajdujących się w rękach wojsk powstańczych.

Gen. Carrasco, który w chwili wybuchu powstania, znajdował się w Alicante, zdołał przy pomocy przyjaciół i znajomych ukrywać się przez 4 miesiące przed okiem władz miejscowych. W przebraniu żebraczem generał zajmował się w Alicante sprzedażą gazet. W tych dniach przy pomocy pewnego cudzoziemca zdołał przedostać się na statek, który przywiózł generała do Gibraltaru. Generał zamierza oddać się do dyspozycji dowództwa wojsk powstańczych.

Walka z rakiem

Wilno. (Tel. wł.) Zakończył się tu ogólnopolski zjazd do walki z rakiem.

Powzięto szereg rezolucyj, a m. in. postanowiono ubiegać się o utworzenie w wielkich ośrodkach szpitali przeznaczonych dla chorych na nowotwory jako wymagających specjalnego leczenia. Dalej, postanowiono zwrócić się do min. oświaty, by w programie studjów uwzględniano szerzej sprawy nowotworów złośliwych, a do warszawskiego komitetu walki z rakiem, aby rychlej przystąpił do utworzenia organizacji jednoczącej walkę z nowotworami na terenie całej polski.

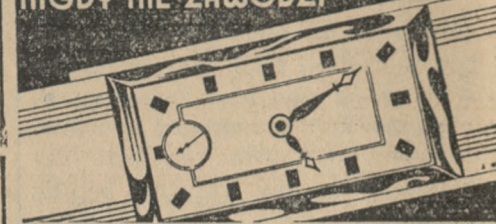
Represje gdańskie

Gdańsk. (PAT) Zawieszono dotychczas pismo niemiecko-narodowe „Danziger Nationale Zeitung” ma ukazać się ponownie 11 b. m.

Co się tyczy organu socjalistycznego „Danziger Volksstimme”, to ponow-

CYMA

NIGDY NIE ZAWODZI



ng 21 456

ne ukazanie się uzależnione jest od wyjaśnienia kwestjonowanej przez władze gdańskie sprawy własności wydawnictwa. Gdańska policja polityczna stoi na stanowisku, że właścicielem jest stronnictwo socjalistyczne, które — jak wiadomo — zostało rozwiązane i z tego powodu „Danziger Volksstimme” nie może być wydawane. Wydawnictwo wychodzi jednak z założenia, że właścicielem pisma jest spółka p. f. „Feoker i S-ka”.

Nowy lot do Japonji

Paryż. (PAT) Lotnicy Perraud i Denis wystartowali we wtorek o godz. 8.30 z lotniska w Le Bourget, udając się do Tokjo.

Śmierć młodej miliardarki

Nowy Jork. (PAT) Znana w szerokich kołach towarzyskich Nowego Jorku 22-letnia Barbara Morgan straciła wczoraj życie w katastrofie samochodowej.

„Rehabilitacja” Sienkiewicza

„Wieczór Warszawski” donosi, że ministerstwo W. R. i O. P. zarządziło w szkołach średnich przywrócenie „Potopu” H. Sienkiewicza jako lektury obowiązkowej. Skreślono w tym celu lekturę „Janka Muzykanta” i „Bartka Zwycięzcę”. „Wieczór” podaje, że

„w kołach zbliżonych do Z. N. P. upatrują w tem wyraźną zapowiedź zasadniczego zreformowania programów gimnazjalnych, opracowanych za rządów sławnej spółki braci Jędrzejewiczów. Jednym z głównych zakulisowych twórców obecnego programu nauki języka polskiego w gimnazjum jest czołowy działacz Z. N. P. i patron bolszewizującego „Piomyka” Mandelbaum-Drzewiecki”.

Ta niespodziana rehabilitacja zwalczanego przez naszych rodzimych „Kulturbolszewików” arcydzieła Sienkiewicza wywołała — jak stwierdza „Warsz. Dz. Narod.” — w kołach naukowych pewne wrażenie.

Sądzymy jednak — podkreśla słusznie to pismo — że „Bartka Zwycięzcę” należałoby zatrzymać jako lek-

STRONNICTWO NARODOWE

**Główny Komitet Wyborczy
Biuro Głównego Komitetu
Wyborczego Stronnictwa Narodowego jest czynne codziennie od godz. 10 do 21 przy ul. św. Marcina 65, m. 9, tel. 19-12.**

**Zebranie dla Staroleki
Wielkie zebranie przedwyborcze Stronnictwa Narodowego dla Staroleki i okolicy w sobotę, 12 b. m. w sali restauracji „Polonia” przy ul. św. Antoniego. Początek o g. 19,30.**

**Zebranie dla Dębca
Wielkie zebranie przedwyborcze Stronnictwa Narodowego dla Dębca i okolicy w niedzielę, 13 b. m. na sali p. Figla, ul. Świerczewska nr. 6. Początek o godz. 17.**

**KOŁO STAROLEKA
Zebranie w środę, 9 bm. na sali „Polonia”. Początek o godz. 20.**

**KOŁO DEBIEC
Zebranie w piątek 11 bm. na sali p. Figla, ul. Świerczewska. Początek o godz. 19.**

**„Praca Polska”
ODDZIAŁ TRAMWAJARZY
Zebranie oddziału tramwajarzy „Pracy Polskiej” odbędzie się w środę dnia 9 grudnia br. o godz. 19 w salce św. Marcina 65.**

Żywiółowa manifestacja narodowego Poznania

Im bliżej wyborów, tem temperatura nastrojów społeczeństwa narodowego Poznania wzrasta. Wczorajsze zgromadzenie przedwyborcze Stronnictwa Narodowego w ołbrzymiej sali „Olimpia” było jedną wielką, spontaniczną manifestacją na rzecz walnego zwycięstwa idei narodowej w wyborach do samorządu miasta Poznania.

Zebrałe tłumy przyjmowały wywody mówców z pełnym przejęciem, ciągłymi rzęsiestymi oklaskami akcentując swą zdecydowanie narodową postawę. Gdy prelegenci wysuwali zasadnicze stwierdzenia, sala łączyła się w żywiółowym wybuchu zbiorowego entuzjazmu, gotując mówcom serdeczną owację.

Na wstępie zebrania rozbrzmiała potężnie „Pieśń Bojowa”. Obrady otworzył kandydat na radnego Marcin Bukowski. W prezydium zajęli miejsca prelegenci oraz ks. prałat Józef Prądzyński, dr. Czesław Meissner i Antoni Belka, radny miasta Łodzi.

Pierwszy przemawiał adw. Jan Stark, wskazując, jakie są zasady narodowej sprawiedliwości społecznej w zakresie życia publicznego, gospodarczego i moralnego narodu. Kardynalnym wymogiem sprawiedliwości społecznej jest postulat, by gospodarzem w państwie polskim był naród polski. Interes Polski wymaga zupełnego unieszkodliwienia pod każdym względem Żydów i socjal-komuny.

Narodowa sprawiedliwość społeczna na pierwsze miejsce stawia interes warstw wytwórczych i mas pracujących narodu polskiego.

Sprawiedliwość narodowa na od-cinku oświaty domaga się, aby milion dzieci polskich nie był pozbawiony nauki czytania i pisania, nauki dziejów narodu i nauki wiary katolickiej, oraz, aby młodzieży nie zatrutowano pojęciami bolszewickimi.

Narodowa sprawiedliwość wymaga równomiernego podziału pracy i zarobków, jak również właściwego rozkładania obciążeń podatkowych.

Narodowa sprawiedliwość społeczna doprowadzi do dobrobytu narodu polskiego i do rozkwitu polskiego państwa narodowego.

Następny mówca mgr. Małkiewicz omówił gospodarkę poprzednich zwołań społeczeństwa poznańskiego powołanych zarządów miejskich miasta Poznania, prowadzoną przy współdziałaniu klubu narodowego rady miejskiej, oraz trudności, na jakie napotykała większość narodowa rady, gdy rządy na ratuszu objął komisarz. Mgr. Małkiewicz w oparciu o ścisłe dane cyfrowe wykazał zupełną bezpodstawność zarzutów, kierowanych pod adresem gospodarki samorządnych zarządów miejskich. I tak, jeśli mówi się o zadłużeniu miasta w okresie P. W. K-i, to równocześnie pamiętać trzeba, że w tym czasie ogromnie wzrosł ogólny majątek Poznania. W dziale samych budowli majątek ten wzrósł o 45 milionów zł.

Zaangażowanie się miasta w przedsiębiorstwo tramwajów okazało się bardzo dobrym posunięciem gospodarczym. Od 24 r. majątek tramwajów powiększył się czterokrotnie. Również zaangażowanie się miasta w „Stomilu” dało dobre wyniki. Przedsiębiorstwo to świetnie prosperuje, powiększając rodzinny majątek narodowy.

Jak intensywna była praca większości narodowej ostatniej rady miejskiej, świadczą o tem choćby same cyfry odbytych zebrań. I tak samo prezydium klubu narodowego odbyło pod przewodnictwem ś. p. Bohdana Jarochońskiego 78 posiedzeń.

Obecne wybory — mówił, kończąc przemówienie mgr. Małkiewicz — dać

muszą radę miejską o przyniatającej większości narodowej.

Dr. Marjan Seyda podkreślił, że fakt, iż na uprzednich zebraniach wyborczych Stron. Narodowego wystąpili jako mówcy także przedstawiciele innych środowisk naszych narodowych, dowodzi, że na Poznań zwrócone są oczy całej Polski, zresztą nietylko naszych przyjaciół, lecz i przeciwników naszych. Narodowcy patrzą na Poznań z radością i wielką nadzieją, przeciwnicy nasi z gniewem i lękiem. Bo Poznań jest twierdzą ruchu narodowego. Jest nią i zawsze nią będzie. A nie jest to dzieło sztucznej propagandy, lecz wynik naturalny tego, że Poznań jest rdzennie polski. Ruch narodowy jest naturalnym wyrazem tego, co tkwi w duszy narodu polskiego.

Mówca wspominał, jak to zlikwidowana została w mieście naszym z biegiem lat dziesiątków siła żywiółu żydowskiego, niegdyś wynosząca tu 30 proc., i jak z wyzwoleniem naszym spłynął z ziem naszych zachodnich element niemiecki, obliczany w Poznaniu przez pruskie statystyki na przeszło 40 proc. Polskość Poznania i jego charakter jako twierdzy ruchu narodowego zobowiązuje nas: musimy odnieść zwycięstwo nie przelotne, lecz potężne, przyniatające.

Nie ograniczamy się do poruszania spraw samorządowych, ale gospodarki samorządowej nikt ludności poznańskiej uczyć nie będzie, bo złożyła ona chlubne dowody, jak pojmuje tę gospodarkę. Nie my wprowadziliśmy w Poznaniu rządy komisarskie. Ale wybory samorządowe traktujemy jako część walki o Polskę narodową. Nie możemy i nie chcemy być narodowcami na raty. Na wszystko patrzmy ze stanowiska narodowego, bo nie jesteśmy ciasną partycją, lecz wielkim ruchem ideowym, mającym swój światopogląd. Do każdej sprawy publicznej odnosimy się całym swoim jestestwem narodowym, a nie jego kawałkiem.

To przyczyna naszej siły, przyczyna, dla której nie boimy się niczego. Przetrwaliśmy dużo, przetrwamy i tę resztkę. Wytrzymaliśmy w defensywie; tem mocniejsi jesteśmy w ofensywie. Walka nam się uśmiecha. Z radością i weselem stoczmy walkę wyborczą w dniu 20 grudnia. Rzucimy na szalę całą swoją żądzę i wolę zwycięstwa, całą swoją dumę narodową, rzucimy na szalę honor Poznania.

Wśród powszechnego entuzjazmu zabrał jeszcze głos, nawiązując do słów przedmówcy, p. Antoni Belka, radny i robotnik z Łodzi, nagrodzony rzęsiestymi oklaskami.

Apelem gorącym przewodniczącego p. Bukowskiego oraz „Hymnem Młodych” zakończono zebranie manifestacyjne.

Cieszące się powszechnym uznaniem, naturalne

WINA KRYMSKIE I KAUKASKIE

Stołowe: BIAŁE i CZERWONE, oraz deserowe: SŁODKIE i PÓLSŁODKIE
Do nabycia w pierwszorzędnym handlach win i restauracjach. og 21202

Kolejarze!

Na front wyborczy!

Zbliża się dzień 20 grudnia — dzień wydania przez Was decyzji o losach narodowego Poznania!

W szeregach narodowych wyborców nie może Was zabraknąć!

Tumanić Was chcą różni sanacyjni czy nawet czerwoni „narodowcy”. Obietnicami chcą Was kupić ci sami, którzy 10 lat temu aktami sabotażu, rozkręcaniem szyn, psuciem torów dopomogli sanacji do przewrotu majowego.

O głosy Wasze zębrzą socjaliści i komuniści, wołają „naprawiacze” i Mrozy! Przeciagnąć chcą Was na stronę żydo-masońskiego „frontu ludowego”.

Kolejarze! Spójrzcie na dzisiejszą rzeczywistość! Spójrzcie na nędzę i upadek życia gospodarczego! Przypomnijcie sobie Wasze krzywdy i niesprawiedliwości! Szykany i represje ze strony sanacji.

Wybory są dla Was! Wy macie decydować o obliczu rady miejskiej! Wy macie usunąć z ratusza poznańskiego nastanego komisarza! Usunąć Waszemi głosami, oddanymi jednomyślnie na listę Stronnictwa Narodowego Nr. 1.

Na Was czeka narody Poznań i Narodowa Polska!

Nie dajcie się innym wyprzedzić!

Przyspieszcie dzieło odyzyszenia naszej ojczyzny, dzieło budowania wielkiej i katolickiej Polski Narodowej.

Etapem tego budowania, etapem walki z żydo-komuną, sanacją — to wybory poznańskie!

Zwyciężyć w nich musi Stronnictwo Narodowe!

Kolejarze! Pomóżcie nam w tej walce! Chodźcie z nami w jednym karnym szeregu. Zwycięstwo jest bliskie!

Głosujcie wszyscy na listę Nr. 1 Stronnictwa Narodowego!

Niech żyje narody Poznań!

Niech żyje narodowa rada miejska!

Niech żyją narodowi kolejarze!

Niech żyje lista Nr. 1 Stronnictwa Narodowego!

Precz z komuno-sanacją!

NARODOWY KOMITET KOLEJOWY.

Wszyscy głosują na listę Stronnictwa Narodowego Nr. 1!

Indywidualne wskazania dla naparzań twarzy

Szablonowo stosowane naparzania twarzy mogą mieć tak samo ujemny wpływ na cerę, jak fatalne bywają następstwa po kosmetyku, nie odpowiednio dostosowanym do danej właściwości skóry, lub niewłaściwym środkiem do mycia twarzy. Prawidłowa, a zwłaszcza suchą cerę, naparza się przez 5 minut nad parą, konieczne wszelako jest powleczenie twarzy przedtem kremem hormonowym „OXA”. Twarz zaś o tłustej właściwości naparza się bez natłuszczenia jej, ponieważ każdy tłuszcz, nawet w postaci wszelakiego mydła, ni-

szczy taką cerę. Suchą cerę winno się myć prawdziwymi otrąbkami migdałowymi „Miraculum”, prawidłowo-delikatnym mydłem, najkorzystniej Dra Lustra mydłem dla dzieci, tłustą zaś — wyłącznie proszkiem marmurowym „Miraculum”. Wystrzegać się należy też jednego rodzaju pudru do każdej właściwości cery. Tłusta cera wymaga nieodzownie odłuszczonego pudru Hygienicznego Dra Lustra, natomiast puder roślinny Egzotyczny odpowiada wszelkim wymogom prawidłowej i suchej cery.

Tg gzeg

Brak konsekwentnej walki z czynnikami rozkładu

Jako jaskrawy przykład niech posłuży sprawa „Płomyka” i Związku Nauczycielstwa Polskiego.

Sąd okręgowy w motywach wyroku w rozprawie nad „Płomykiem” wskazał, że nietylko zakwestjonowany nr. 25 tego pisma, ale także i poprzedni mają charakter celowej propagan-

dy sowieckiej. Prokurator Szypuła zeznał, że współpracują w „Płomyku” osoby, prowadzące akcje komunizujące.

Na łamach prasy stwierdzono wielokrotnie, że akcja zarządu Z. N. P. zesłała na tory polityczne, nie mające nic wspólnego z celami statutowymi organizacji nauczycielskiej. Stwierdzono również w prasie rozrzućną gospodarkę zarządu, który stworzył szereg intratnych synekur w Związku i



Soir de Paris



PERFUMY



WODA TOALETOWA



PUDRY



BOURJOIS

Tg 1861

z pieniędzy organizacji nauczycielskiej opłaca artykuły polityczne w prasie w obronie działalności przywódców Związku.

Zdawało się, że te i tym podobne zarzuty, postawione publicznie Związkowi, poparte wyrokiem sądowym oraz dowodami nieodpartymi, wywołają przedewszystkiem reakcję ze strony władz szkolnych. Spodziewano się za-

Przy zaparciu stolca, wzdęciu brzucha, nadkwaśności soku żołądkowego, bólach głowy, przeczuleniu, uczuciu strachu, ogólnym złem samopoczuciu i zmęczeniu, łagodnie działająca naturalna woda gorzka Franciszka Józefa daje łatwe wypróżnienie, uwalnia organizm od pozostałości w jelitach i w wielu wypadkach zapobiega zapaleniu ślepej kiszki. Zalecana przez lekarzy. Tg 2 057

równy w opinii publicznej, jak i wśród nauczycielstwa, że władze państwowe nareszcie zdrowię stosunki panujące w Związku i sprowadzą go z bezdroża polityki na teren wyłącznej pracy ideowo-wychowawczej i zawodowej.

Niestety, władze szkolne nie wyciągnęły należytych konsekwencji z wyroku sądowego i nie zainteresowały się bliżej zarzutami, postawionymi przywódcą Z. N. P. w prasie. Wywołało to ten skutek, że przewodniczący Związku z pozycji obronnej przystąpił w ostatnich czasach ponownie do ofensywy. Zamało już im było łamów „Kurjera Porannego” i płatnej obrony akademika Rzymowskiego, rozpoczęli nową kampanię polityczną w „Dzienniku Porannym”. Wystąpienie antykatolickie prezesa Kolanki i zjazd Z. N. P. w Święcianach, połączone z akompaniamentem radja moskiewskiego, oraz awantury nauczycieli bezbożników w Grudziądzu są groźnym memento na przyszłość. Wiadac z tego, że akcja bezbożnicza na terenie Związku będzie stale się rozwijała.

I jak w tych warunkach walczyć skutecznie z czynnikami rozkładu duchowego w państwie? (KAP)

Zgon bliźniaka sjamskiego

Paryż (ATE) Drugi z bliźniąt sjamskich, Simplicio Godino, zmarł w nocy na poniedziałek. Przeżył on swego brata o 11 dni.

Lekarze mieli do ostatniej chwili nadzieję uratowania Simplicio, który został przed 11 dniami za pomocą zabiegu chirurgicznego odcięty od brata zmarłego na zapalenie płuc. Po operacji Simplicio czuł się dobrze i zdawało się, że będzie mógł żyć nadal, lecz zupełnie niespodziewanie zapadł na zapalenie opon mózgowych, co spowodowało jego śmierć.

Przeciw bólowi neuralgicznemu i stawowemu
BALSAM BENGALSKI KARPINSKIEGO

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Czwartek
KALENDARZ RZYMSKO-KATOLICKI
 M. B. Loretańskiej | Damazego p.
KALENDARZ SŁOWIAŃSKI
 Radzisławy | Wojmira

Słońca: wschód 7.51, zachód 15.40
 Długość dnia 7 godz. 49 minut
 Księżyc: wschód 4.22, zachód 13.20
 Faza: 4 dzień przed nowiem

Grudzień
10
 Czwartek

Ważne numery telefonów:
 Pogotowie rat.: 66-66 i 55-55
 Straż ogniwa: 19-57, 30-50
 Policja: 42-21
 Pościągcy: 15-60 i 23-36
 Posażki taksówkowe: Grunwaldzka 77-72, Rynek Jeź. 17-08; Klinika przy Polnej 14-02; Marsz. Focha (nar. Negolewskich) 77-82; Plac Sw. Józefa 80; Zielona (nar. Strzeleckich) 50-35; Rynek Wilecki 66-35; W. Garbary (nar. Wielkiej) 57-37.
 Pocz. biuro z cecem: 49-23. Dokładny czas: 55-66.

Wzrost: + 0,87 mtr.
 temper. + 0,2 st. C.

NOCNY DYŻUR APTEK
 Śródmieście: Apt. św. Marcina Fr. Ratajczaka 12, Apt. św. Piotra, ul. Świątkowskiej; Apt. pod Białym Orłem, Ś. Rynek 41; Apt. przy Rynku Śródeckim, Rynek Śródecki 1. **Jeżyce:** Apt. pod Gwiazdą, ul. Kraszewskiego 12. **Łazarz:** Apt. im. Matejki, ul. Matejki 1; Apt. Pluszczyńskiego, ul. Marsz. Focha 72. **Wilda:** Apt. pod Koroną G. Wilda 61. **Debiec:** Apt. przy ul. Debieckiej 6. **Solacz:** Apt. przy ul. Mazowieckiej 12. **Główna:** Apt. przy K. żyżu, ul. Główna 19. **Staroleka:** Apt. miejscowa.

KRONIKA MIASTA POZNAŃA

W Poznaniu przed 10 laty
 Dnia 9 grudnia 1926 r.
 Przy ustawianiu fundamentów pod przybudówkę kościoła św. Marcina znalezione w masowym grobie szczątki ludzkie przewieziono na cmentarz górczyński; szczątki, których przewóz w dużych wozach frachtowych trwał pół dnia, złożono w wspólnej mogile. — Zmarł znany kupiec i przemysłowiec ś. p. Konrad Szopiński, współzałożyciel Koła Śpiew. „Arion”, prezes Związku Kupców Podróżujących.

KRONIKA KOŚCIELNA

— * **Uroczystość Niepokalanego Poczęcia N. M. Panny** obchodzona w kościołach poznańskich dorocznym zwyczajem bardzo solennie. — W katedrze poznańskiej uroczystą mszę św. pontyfikalną odprawił J. Em. ks. Kardynał-Prymas w asyście ks. protonotariusza apostolskiego Kłosa oraz ks. ks. kanoników Szreybrowskiego i Mędlowskiego. Kazanie wygłosił ks. infułat Ruciński. Prastara katedra po brzegi wypełniona była wiernymi.
 W Kolegiacie Poznańskiej uroczystą sumę odprawił ks. kanonik dr. Adamski. — Słowo Boże wygłosił kaznodzieja kolegiacki ks. prałat Prądzyński.
 Doroczną uroczystość odpustową w kościele Niepokalanego Poczęcia Najśw. Marii Panny w Główniej obchodzona tradycyjnym zwyczajem bardzo solennie. — Uroczystą sumę odprawił ks. radca dr. Noryskiewicz. Podniosłe kazanie wygłosił ks. prof. Kwade. W roku bieżącym po raz pierwszy na dorocznej uroczystości odpustowej odezwały się nowo poświęcone dzwony. (jr.)

ZEBRANIA, ZJAZDY

— * **Tow. Polsko-Czechosłowackie** urządza wieczór dyskusyjny z odczytem p. red. Tadeusza Powidzkiego n. t. „Współczesne stosunki polsko-czeskie”. Wieczór powyższy odbędzie się w środę 9 bm. o godz. 20 w lokalu tow. przy ul. Fredry 8a, I p.

WYKŁADY

— * **„Rola współczesnej biologii w kształtowaniu podstaw nowej kultury”**. — Na ten temat mówić będzie dnia 9 bm. (w środę) o godz. 20 w sali 17 Coll. Minus w ramach powszechnych wykładów Uniw. Pozn. prof. U. P., dr. Adam Wodziecki. — W czwartek, 10 bm. odczyt n. t. „Plato”, wygłosi prof. U. P. dr. Michał Sobeski. (o.)

KRONIKA MIEJSCOWA

— * **Znów motyl**. Grzegorz Olekszy, uczeń prywatnej szkoły powszechnej w Poznaniu, zamieszkały przy ul. Wały Zygmunta Augusta 10a, dostarczył nam brązowego motyla. Motyl ten wpadł do mieszkania przez otwarty balkon.
 — * **Reklama, która wzbudziła duże zaciekawienie**. Przed jedną z wystaw przy ul. Marsz. Focha gromadziły się w poniedziałek tłumy ciekawych. Powodem tego była reklama towarów tego sklepu. Na wystawie urządzony został maleńki ekran, na którym puszczano ruchome obrazki filmowe. Między napisami, zachwalającymi towar, wyświetlano film z terenów walki we Włoszech podczas wojny światowej. Jak się okazało, w poniedziałek była tylko próba, właściwe zaś wyświetlanie filmu ma się rozpocząć w dniu dzisiejszym. (sk.)

Niespodzianka dla radjostuchaczy

Niemita niespodzianka spotkała w poniedziałek, dnia 7 bm., o godz. 23 detektorowiczów poznańskich, którzy słuchali o tej porze program Rozgłośni Poznańskiej z „Anteną” w ręku. Oto, jak nam donoszą, program ogólnopolski, podany w „Antenie”, zapowiadał na ten dzień w godz. od 23—23.30 programy lokalne dla Warszawy, Łwowa, Katowic i Poznania. Program lokalny dla Poznania nie był podany, można więc było przypuszczać, że będzie to transmisja z Warszawy. Moż-

Poświęcenie nowej szkoły na Osiedlu Warszawskim

Na Osiedlu Warszawskim, powstałej w ostatnich latach osadzie podmiejskiej, jest przeszło 400 dzieci w wieku szkolnym, które do szkoły na Śródcie zbyt daleką miały drogę. Kosztem około 200 tys. zł, w tem przy pomocy pożyczki 75 tys. zł z Towarzy-

szkoła wychowywała w duchu Chrystusowym, jako najpiękniejszym wzorze dla nauczyciela. Następnie ks. Grzonka poświęcił szkołę.

Z kolei, w holu szkoły, przemówił komisaryczny prezydent miasta Więckowski, im. zarządu miejskiego, wizi-



Piękny budynek nowej szkoły powszechnej na Osiedlu Warszawskim

stwa Budowy Publicznych Szkół Powszechnych, zbudowało tam miasto okazały budynek szkoły siedmioklasowej, urządzonej nowoczesnie. Ośm klas, wyposażonych jest odpowiednio, poza tem w szkole znajduje się kuchnia do przyrządzania strawy dla dzieci, które zamierza się tam dożywiać. Drużyna harcerska im. Sienkiewicza uzskała własną harcówkę.

Uroczystość poprzedziło nabożeństwo w miejscowej kaplicy, skąd w procesji udano się do szkoły. Tu przemówił do zgromadzonych administrator parafii miejscowej ks. Grzonka. Przemówienie zakończył życzeniem, by

tator dr. Zawidzki im. kuratorjum szkolnego, inspektor szkolny dr. Sperczyński, kierownik szkoły p. Maciejewski i p. Sobczak im. obywatelstwa miejscowego. Całość urozmaicili śpiewy chóru kościelnego pod kierunkiem p. Fibaka i dzieci szkolnych pod kierunkiem p. Radońskiego.

Po popisach dzieci szkolnych uroczystość zakończono okrzykiem na cześć Najjaśniejszej Rzeczypospolitej i odpiewaniem hymnu państwowego.

Podczas uroczystości, panie z Osiedla urządziły w szkole bazar, z którego dochód przeznaczono na rzecz miejscowego kościoła.

NABYWAJĄC CEDIB'A POMADKĘ DO UST WYKAŻE PANI SWOJ DOBRY GUST

na sobie wyobrazić zdziwienie detektorowiczów, kiedy o godz. 23, zamiast zapowiedzianej audycji poznańskiej, usłyszeli słowa pożegnania. I jak tu — brzmia słowa listu — słuchać programu z „Anteną” w ręku, co tak zaleca nieraz Polskie Radio, jeśli zdarzają się tak przykre niespodzianki? W zakończeniu swego listu Czytelnik nasz wyraża życzenie, aby spikerzy Rozgłośni Poznańskiej porównywali program lokalny z programem, zamieszczanym w „Antenie” i uprzedzali słuchaczy o ewentualnych omyłkach programowych, inaczej bowiem niejednemu ze słuchaczy może winić za te omyłki Rozgłośnię Poznańska.

— * **Gięgnięcie loterii gwiazdkowej**. Tow. Pomocy Naukowej dla dziewcząt już się odbyło. Główna wygrana — radio — przypadła na los nr. 849. Listy wygranych wyłożone są w Księgarni św. Wojciecha, u Braci Dawidowskich i w biurze Towarzystwa. Wygrane odebrać można w biurze Towarzystwa (ul. św. Marcina nr. 6a) w poniedziałki, środy i piątki od godz. 11 do 12.30.

— * **Towarzystwom, instytucjom i komitetom dobroczynnym**, które będą rozdzielały członkom i potrzebującym podarki gwiazdkowe zbiorowo, zwracamy uwagę na ogłoszenie firmy Edmund Koska, ul. Dominikańska 5, gdzie mogą nabyć wszelkie torebki papierowe oraz papiery do opakowania porcji gwiazdkowych. — Jest to firma polsko-katolicka. (x.)

— * **Zbiórka odzieży i sprzętów domowych** odbędzie się w czwartek, 10 bm. przy następujących ulicach: Pogodna, Promieniasta, Strzecha, Tęczowa, Belwederska, Słoneczna, Gen. Sowińskiego, Helgliusza, Konfederacka, Szosa Okrzejna, Płowicka, Kircholmska, Taborowa, Grunwaldzka, Kasztelańska, Kanclerska, Senatorska, Podkórnarska, Trybunalska, Al. Bułgarska, ul. Niecała, Biała, Al. Przybyszewskiego, ul. Zbąszyńska, Wolsztyńska, Opalenicka, Zakręt, Ostroroga, Grodziska, Szamotuńska, Fr. Skarbka, Ksawerego Lubbeckiego, Marcelińska, Rycerska, Jesienna, Miodra, Swoboda, Polna, Bukowska. (o.)

— * **Dziur w asfalcie już niema**. Jak już podawaliśmy, na jezdni przy zbiegu ulic Słowackiego i Jasnej potworzyły się głębokie dziury, które były utrapieniem licznych przechodniów. Jak nam obecnie donoszą, dziury te zostały wyrównane, co z przyjemnością notujemy. (sk.)

— * **Towarzystwo Pomocy dla Inteligencji** urządza w sobotę, dnia 12 grudnia br. w kawiarni p. Józwiaka (dawn. Dobskiego), Fredry 12, wieczornym brydżowy

z niespodziankami. Dochód z tej imprezy przeznaczona się na urządzenie gwiazdki dla zubożalej inteligencji.

Z TARGU

Dnia 9 b. m. na placu Sapieżyńskim placono (w złotych za pół kg wagi, za sztukę):
 Nabit: masło wiejskie 1.30—1.40, masło mlecz. 1.50—1.60, twaróg 0.25—0.30, śmietana (litr) 1.20—1.40, mleko (litr) 0.17—0.20, jaja mendeł 1.60—1.80, z wapna 1.20—1.40.

Mięso: wieprzowina 0.65—0.90, wołowina 0.60—0.80, cielęcina 0.60—1.00, skopowina 0.70—0.80, słonina 0.80—0.85, emalec 1.00—1.10, mózg cielęcy 0.60—0.70.

Drób i dziczyzna: kura 1.80—2.80, kaczka 1.80—3.20, geś 3.50—6.00, gołębie (para) 0.80—1.20, para kurozart 2.40—3.20, para kurapat 1.60—1.80, zajac 2.80—3.00, bażant 1.80—2.50, królik 0.90—1.00, perlica 1.40—2.00, indyk 4.00 do 7.00 zł.

Ryby (za pół kg ryby śniecie o 10—20 groszy mniej): karp 1.00—1.10, szczupak 1.20—1.30, lin 1.00—1.10, okoń 0.90—1.00, karaś 0.70—1.00, białe ryby 0.40—0.50, Z morskich ryb: dorsz zielony 40—50 gr, śledzie zielone 35—50 gr.

Jarzyny (w grzechni): ziemniaki 3—4, szpinak 15—20, buraki 5—10, pietruszka (pecz.) 10, seler (szt.) 5—10, rzodkiewki (pecz.) 10, marchew 5—10, kapusta biała 10—15, włoska 15—20, modra 15—30, brukselka 25—30.

Owce: jabłka 25—30, gruszki 30—40, o-rzechy włoskie 80—90, łaskowe 1.10—1.20, owoce suszone 0.80—1.20, żurawiny 50—60 gr.

KRONIKA POLICYJNA

— * **Przestępstwa w świetle kroniki policyjnej**. W ciągu poniedziałku i wczorajszego święta drobniejsze kradzieże zgłosiło 18 osób. Za opilstwo zatrzymano 7 osób, jako podejrzanym o kradzież 2 i 3 — za zakłócenie spokoju publicznego. Za przekroczenie przepisów administracyjno-handlowych podano do ukarania 10 osób, za nalepienie plakatów w związku z wyborami do rady miejskiej 9; na 19 osób nałożono doraźne mandaty karne, za przekroczenie przepisów administracyjnych, handlowych, drogowych itp. (kl.)

— * **W stanie zamroczenia**. Na Rynku Wileckim rozbito szybę alarmową straży pożarnej. Wkrótce zjawili się na miejsce strażacy. Okazało się jednak, że pożaru nie było. Przy dokładnym zbadaniu sprawy stwierdzono, że alarmującym straż ogniową był mieszkający na G. Wildzie 63, Bernard B., który niezupełnie był trzeźwy. Sporządzono przeciw niemu doniesienie karne. (kl.)

— * **Czyje rzeczy?** W komisariacie I znajduje się paszport nr. 4110/34 na nazwisko Stanisław Chraplowski. Dokument



Restauracja w Hotelu Polonia, Grunwaldzka 18, poleca bezpłatnie salę do zabaw i pokoje klubowe na wszelkie uroczystości. Kuchnia wyborowa. Ceny niskie. Wieczorem dancing.
 Ng 17759

Halo, halo czy uwierzysz??? Na loterii fantowej I. Wielkiego Przedświątecznego Kiermaszu Kupieckiego można wygrać za 20 groszy aparaty radiowe, instrumenty muzyczne, marynaty, konserwy, piecyki żelazne oraz cały szereg innych wartościowych przedmiotów. Kiermasz otwarty jest codziennie od 10 do 21-szej w dniach od 13 grudnia rb. w Domu Rzemieślniczym. Wstęp 10 groszy na Fundusz Obrony Narodowej.
 zg 14871R

Na gwiazdkę prezenty. Najpiękniejsze, najpraktyczniejsze oraz stosowne dla każdego można nabyć na I. Wielkim Przedświątecznym Kiermaszu Kupieckim w Domu Rzemieślniczym w dniach od 13 grudnia rb. Kiermasz czynny od 10 do 21-ej. Wstęp 10 groszy na Fundusz Obrony Narodowej.
 zg 14873M

Staraniem Koła Przyjaciół przy Komendzie Chorągwi Harcererek odbędzie się w czwartek, dnia 10. bm. o godz. 18 w Auli gimnazjum im. Dąbrowski odczyt dhny kom. Anieli Pigoniówny pod tyt. „Wyprawa instruktorska harcererek do Ameryki”. Wstęp wolny. — Garderoba 30 gr.
 zg 7845

Koło Przyjaciół Harcerstwa popularnej „Piątki” wystawia tylko jeden raz komedję w 3 aktach Zbierzchowskiego „Małżeństwo Loli”, dlatego zapraszamy wszystkich na przedstawienie, które odbędzie się w niedzielę, dnia 13 grudnia br. o godz. 18 na sali Ogrodu Zoologicznego. Gwarancją dobrego humoru i wiele śmiechu! Bilety od 30 groszy. Przedprzedaż biletów w fa. Ka-De-Ha, ul. Podgórna 10.
 zg 77980

„Douglas“ z powodu mgły zawrócił do Poznania

W dniu wczorajszym samolot pasażerski, kursujący normalnie na linii Poznań — Warszawa, startując z kilku pasażerami do Warszawy, nie mógł niestety — z powodu gęstej mgły — wylądować na lotnisku w Warszawie. Wobec tego samolot ze wszystkimi pasażerami wrócił do Poznania i tutaj o godz. 17.30 lądował na lotnisku w Ławicy. Siłą faktu zwrócono pasażerom wpłacone za przejazd opłaty. (jr.)

Fatalne zderzenie

B n in. (Tel. wł.) Wczoraj o godz. 11.50 autobus nr. 11.940, należący do komunikacyjnej linii autobusowej Poznań — Śrem, zderzył się z dążącą z Bnina w stronę Śremu powózką Józefa Tłoka z Czmońca. Wskutek zderzenia powózka uległa rozbiciu, koń zaś doznał złamania nóg. Pasażerowie autobusu wyszli bez szwanku. Na zlecenie dr. Hütza, konia na miejscu zastrelono.

Zabójstwo kłusownika

Pniewy. (Tel. wł.) W dn. 8 bm. znaleziono na terenie majątku Psarskie, pow. Szamotuły, trupa Bernarda Tyraniaka. Prawdopodobnie został on zabity podczas nielegalnego polowania na zwierzynę.

Ze względu na toczące się śledztwo dalsze szczegóły nie są ujawnione. (wp)

ten znaleziono na Wielkich Garbarach. — Na posterunku w Dębcu przechowuje się oponę samochodową z obręczą, znalezione na ul. Rolnej. (kl.)

— * **Ujawnienie sprawy kradzieży**. W dochodzeniach, prowadzonych w sprawie kradzieży garderoby, gitary, skrzypiec i innych przedmiotów w składzie komisowym p. Stanisława Targowskiego, przy ul. Słusarskiej 3, w dniu 20 listopada br. ujawniono sprawcę. Jest nim 24-letni robotnik Stanisław Nożyński, bez stałego mieszkania, u którego część skradzionych przedmiotów znaleziono. Odstawiono go do dy. pozycji władz sądowych. (kl.)

Dom Kupiectwa Polskiego w Gnieźnie

Gniezno (br). Towarzystwo Kupców w Gnieźnie drogą kupna nabyło w ub. piątek od „Odd Fellow-Logenheim Gesellschaft w Gnieźnie” piękny budynek przy Parku Kościuski, w którym dotąd mieściła się „Posener Friedensloge nr. 4”.

Objęcie budynku nastąpi 1 stycznia 1937 r. Nowo nabyty budynek przeznaczony zostanie na Dom Kupiectwa Polskiego w Gnieźnie.

Brutalny napad

Krzywiń (kr). Pan Klemens Stryczyński, właściciel wiatraka, wyszedł ub. niedzieli o godz. 4 rano z domu i udał się do swego wiatraka celem zbadania, czy nie zakradli się doń w nocy złodzieje. Z wiatraka udał się p. S. jeszcze do swej stodoly, skąd skierował się do domu. U zbiegu ulic Szkolnej i Powstańca Lewandowskiego napadło nań czterech osobników, którzy obrzucili go kamieniami. Jeden kamień ugodził 72-letniego starca w głowę tak nieszcześnie, że ten padł zakrwawiony bez przytomności na ziemię. Sprawcy, którzy byli prawdopodobnie nietrzeźwi, zbiegli.

P. Stryczyński, odzyskawszy po dłuższej chwili przytomność, resztkami sił doszedł do pobliskiego domu i położył się do łóżka. Domownicy dopiero rano zauważyli pokrwawiony ubiór i dali znać o tem policji, oraz przywołali lekarza, dr. Dworcza, który opatrzył rannego. Na wszelkie pytania w sprawie pobicia, nieszczęśliwy starzec nie daje odpowiedzi, gdyż nic nie pamięta, prócz tego, że zatrzymało go czterech osobników.

Policja wszczęła energiczne śledztwo celem wykrycia sprawców brutalnego napadu.

Z WIELKOPOLSKI

— * **BOREK**. Samobójstwo wystrzałem w okręgu z browningu popełnił Józef Baszyński z gminy Skokowo pod Borkiem. Przyczyna samobójstwa był brak zezwolenia rodziców na zaślubienie wybranej.

— * **BUK**. W majątności Wojnowice, której dzierżawcą jest p. Bronisław Grzybowski, kradziono od dłuższego czasu zboże ze śpichlerza. Ostatnio 5 bm. straż majątku zauważył na śpichlerzu światło więc zbudził urzędnika gosp. p. Smyka który wszedłszy na śpichlerz, zauważył czterech mężczyzn, więc zamknął drzwi śpichlerza. W międzyczasie złodzieje dostali się na stych skąd po wyrwaniu dachówek w dachu, skoczyli z 3-metrowej wysokości na kamienie i dwóch z nich doznało poważnych kontuzji. Zauważona policja opalenicza, po przeprowadzonych na miejscu dochodzeniach, aresztowała i osadziła w więzieniu sądownym w Grodzisku czterech robotników rolnych maj. Wojnowice: Stanisława Juchacza, Ignacego Lejwode, Franciszka Ratajczaka i Franciszka Piaseckiego. Równocześnie osadzony został w więzieniu w Grodzisku właściciel składu kolonj. i piekarni w Wojnowicach, niej. Ignacy Herkt. (bm)

— * **GNIEZNO**. W Izbie Przemysłowo-Handlowej w Poznaniu odbyło się uroczyste wręczenie p. Bolesławowi Kasprowiczowi z Gniezna dyplomu honorowego z okazji 25-lecia jego pracy na terenie izb. przem. handl. oraz za zasługi, położone dla rozwoju przemysłu polskiego.

— W tych dniach zmarł zasłużony działacz w organizacjach powstańców ś. p. Witold Cynałowski z Gniezna. Zmarły pochodził z Grylewa i kształcił się w preparandji w Rogoźnie i Sem. Naucz. w Kcynie, gdzie należał do tajnej organizacji im. Tomasza Zana. Przez 15 lat urzędował w Nowymyślowo pow. bydgoskim. Dla dobra służby przeniesiono go stad do Kobylicy pow. gnieźnieńskiego. Przesiedlono go do Kobylicy jako ośrodka kolonizacji niemieckiej za jawne podkreślanie narodowości polskiej, za współżycie z rodzinami polskimi i za popieranie polskiego kupiectwa. Różnych szklan doznawał Zmarły także ze strony inspektora szkolnego. Z chwilą oswobodzenia Ojczyzny staje do pracy nad spolszczeniem szkoły. Bierze czynny udział w pracy organizacyjnej Stow. Chrześcijańskie-



go Narodowego Nauczycielstwa Szkół Powszechnych w Gnieźnie. Poza pracą w szkole udziela się również społecznie, zakładając w Mieleśzynie Tow. Pow. i Wojaków. Jest również członkiem zarządu Pow. i Wojaków okręgu gnieźnieńskiego. Po 42-letniej służbie nauczycielskiej w roku 1930 przechodzi w stan spoczynku.

— **STOW. MŁODYCH POLEK**, okręgu gnieźnieńskiego urzędowo występuje w zakresie kulturalno-osiwiatowym i gospodarczym, mieszcząc się w sali parafjalnej św. Wawrzyńca. Otwarcia wystawy dokonał ks. proboszcz Chilomer. Z pośród wielu eksponatów wyróżnić należy dział bielizniany oraz śliczne hafty i swetry. Dalej można oglądać poglądowy wykaz działalności okręgu, apteczkę domową, dział kulturalny oddziału z Powidza, księgowość gospodarstwa rolnego, kronikę i akta, modele zagrod wiejskich, kolekcje ptaków wypchanych. (br)

— * **KOSCIAN**. W celu ujednolicenia funduszów na zakup odzieży dla najbiedniejszych miasta na gwiazdke urzędziło w dniu 6 bm. Stow. Pań Miłosierdzia „Wieczornice charytatywne”, na której program składają się: śpiew chóru kościelnego, deklamacja, treściwy referat ks. rektora Graszyskiego, śpiew solowy p. Wandy Wdowickiej, oraz obrazek sceniczny z życia św. Wincentego a Paulo.

— **JEDNODNIOWY KURS** sokolic okręgu kościańskiego odbył się w dniu 6 bm. w sokolni. O godz. 9-tej odbyła się zbiórka i raport w Sokolni, poczem nastąpił wyjazd na nabożeństwo do kościoła farnego. Po nabożeństwie odbyło się śniadanie, poczem nastąpiło otwarcie kursu, który obejmował wykłady, musztre, ćwiczenia zwykłe, tok lekcyjny, oraz różne gry.

— **STARANIEM KAT. STOW. MEZÓW** odbędzie się w czasie od 9—13 bm. w kościele farnym w godzinach wieczornych rekolekcje otwarte dla meżów całej parafji. Nauki rekolekcyjne wygłaszać będzie ks. rektor Graszyski.

— **KOŁO KOBIECE LOPP** przekazało 228,58 zł jako czysty dochód z dancingu i przedstawienia teatralnego, na budowę samolotu szkolnego kobiet wielkopolskich (kk)

— * **KROTOSZYN**. Plenarne zebranie Tow. Właścicieli Domów i Nieruchomości w Krotoszynie odbędzie się w piątek 11 bm. o godz. 20 w sali Hotelu Wielkopolskiego. Głównym punktem obrad będzie zaprzestanie przeciwko zamiarowi rozszerzenia na dzielnicę zachodnią przymusu ubezpieczenia nieruchomości od ognia w monopolowej centrali etatystycznej. O przybycie na zebranie uprasza się wszystkich członków, jak również właścicieli nieruchomości, dotychczas do towarzyszywa nie należących. (m)

— * **LWÓWEK**. Tow. Gimn. „Sokol” urzędziło cieszyć się powodzeniem „Tydzień strzelania” z wiatrówek o nagrody. (wp)

— * **MOGILNO**. Staraniem zarządu okręgowego KSM z okręgu mogileńskiego odbyła się w Mogilnie dwudniowa odprawa, z udziałem delegatki związkowej p. Śmierzewskiej z Poznania. Pierwsza odprawa urzędowa była dla pań starszych współpracujących z oddziałem KSM z. w Mogilnie, która zagała prezesa okręgową p. Giezmianka przy udziale ks. asystenta okręgowego Sołtyśńskiego z Rządkwina, ks. Nowickiego z Pałędzia i ks. Kołaczekowskiego z Trzemeszna. Udział w odprawie wzięło 30 pań z patronat. Obszerny referat wygłosiła delegatka związku p. Śmierzewska. Sprawy przysposobienia rolniczego zareferował delegat p. Dumaczyk, poczem postanowiono tworzyć w oddziałach wiejskich KSM z. zespoły przysposobienia rolniczego. W dniu następnym zjechały się do Mogilna naczelniczki z 24 oddziałów KSM z., których odprawę przeprowadziła naczelniczka p. Balcerowiczówna z Mogilna. Po raporcie i przeprowadzonych ćwiczeniach referat wygłosiła p. Śmierzewska, poczem nastąpił przegląd dzienników zajęć, które wykazały dobry rozwój i obowiązkowość. Na program zimowy ustalono wyieczki i kursy łyżwiarskie we wszystkich oddziałach okręgu mogileńskiego.

— **ŚMIĄLEJ** kradzieży kur dokonał niezłami sprawcy zabierając z obłewy 22 kury i 8 indyków wart. 70 zł. Jako sprawcę kradzieży przychwycono Stefana Karbowskiego z Obudna, który już się oddał do Bydgoszczy.

Sensacyjna rozprawa

W sądzie grodzkim toczył się w ub. piątek sensacyjny proces przeciwko znanemu adwokatowi, p. Feliksowi Motylewskiemu z Pniew, który dopuścił się miał obrazy reagenta Wosika, również z Pniew, gdy ten sprawował swe czynności urzędnicze. Rozprawa wzbudziła w Szamotułach tak ogromne zainteresowanie, że duża sala sądu grodzkiego nie mogła pomieścić wszystkich słuchaczy, których wpuszczano jedynie za kartkami.

Tło procesu sięga tych czasów, kiedy zarówno adw. Motylewski, jak i notariusz Wosik przebywali jeszcze w Szamotułach i prowadzili między sobą ustawiczne spory, wywołane przez lidera „sanacji” szamotulskiej i b. prezesa powiatowego BBWR., notariusza Wosika. Zatargi te zaostriły się w chwili, kiedy adw. Motylewski przeniósł się do Pniew, a w ślad za nim przybył do tego miasta już jako notariusz p. Wosik. — W dniu 28 stycznia br. doszło między powaźnionymi do charakterystycznego incydentu. Mianowicie, kiedy w tym dniu ukazał się w biurze hipotecznym sądu grodzkiego w Pniewach adw. Motylewski, by przejrzeć akta hipoteczne Bródki 5, znajdujący się również w biurze reagent Wosik, który miał być rzekomo zajęty służbowo, zwrócił się do kancelisty Kazmierczaka zapytaniem: „Czy pan zapytał tego pana (adw. Motylewskiego) o pełnomocnictwo?” Na to p. Motylewski: „To pana nic nie obchodzi”. Wówczas reagent Wosik dopuścił się zniewagi adw. Motylewskiego, zarzucając mu, że w aktach, które zażądał, zachodzą oszustwa i on (adw. Motylewski) za oszustwa siedział w więzieniu. Kiedy zaczepiony w tak bezczelny sposób adw. Motylewski zwrócił se-

kreতারzowi kancelarji uwagę, że p. Wosik tu więcej rządzi, niż urzędnicy sądowi, zażądał p. Wosik od sekretarza, by wyrzucił p. Motylewskiego ze drzwi. Wówczas ten ostatni odpowiedział p. Wosikowi: „Ja dam panu w twarz — pan dostajesz odemnie już w twarz”. Słowami temi poczuł się reagent Wosik dotknięty i na jego naleganie prokurator Elsnerowicz wygotował akt oskarżenia przeciwko adw. Motylewskiemu z art. 132 k. k. o obrazę urzędnika w czasie wykonywania czynności służbowych.

Na rozprawie przesłuchano szereg świadków m. in. reagenta Wosika, którego sąd kilka razy musiał przywołać do porządku. Wszyscy świadkowie, nawet dowodowi, zeznali na niekorzyść reagenta Wosika, twierdząc, że w chwili zajęcia p. Wosik nie był zajęty sprawami urzędowymi. Wniosek obrońcy, adw. Jarzyńskiego, o przesłuchanie dalszych świadków, którzy mieli zeznać o wyjątkowo nieprzychylnym stosunkowaniu się not. Wosika do adw. Motylewskiego, sąd na wniosek prokuratora odrzucił.

Po przemówieniach obrońcy, adw. Jarzyńskiego, oraz oskarżonego adw. Motylewskiego, sąd po 5-godzinnej rozprawie ogłosił publikację wyroku na sobotę.

Wyrokiem sądu adw. Motylewski uwolniony został od winy i kary, gdyż sąd w obszernych motywach stwierdził, że reagent Wosik w chwili zajęcia nie sprawował żadnych czynności urzędowych. Wyrok przyjęło z zadowoleniem społeczeństwo szamotulskie i pniewskie. Sądził kierownik sądu p. Szubert, oskarżał prokurator Elsnerowicz.

— **BIURA** powiatowej komendy policji i posterunku z dniem 1 bm. przeniesione zostały do gmachu byłego szpitala przy ul. Kościuskiej.

— **NOTARIUSZ** Stefan Rosada przeniesiony został do Poznania, a notariat w Mogilnie obejmują p. Ślawik, em. sędzia z Poznania. (mm)

— * **MIŁOSŁAW**. Starostwo powiatowe we Wrześni przysłało mandaty karne za noszenie mieczyków 3 członkom Stron. Narodowego pp.: kierown. Ant. Bydłowskiemu, Bartkowiakowi Br. oraz Konięckiemu Wit. (mb)

— * **OSTRÓW**. Kolejarz Stefan Olek z Wysocka Wielkiego został na drodze pod Radłowem przez samochód najechny i odniósł ciężkie obrażenia. Niefortunny szofer M. Urbaniak, przewiózł nieszcześnie do tut. szpitala.

— **POSTRZELONY** został na drodze do Kamienic Nowych przez nieznanego osobnika Franciszek Błaszczak, woźny tut. gimn. żeńskiego.

— **PATRONALNE** święto sodalicyjne obchodzili w dniu 8 grudnia miejscowe Sodalicje Marijańskie Pań i Panów. Uroczysta msza św. odprawił moderator ks. dziekan Plotka i poprowadził ją okolicznościowym kazaniem i przyjęciem w poczet członków Sodalicji 20 pań i panów. — Wspólna komunja św. i hymnem sodalicyjnym zakończono podniosłe nabożeństwo.

— **TEATR** Miejski wystawia w niedzielę 13 bm. premierę „Zwycięzyłem kryzys” i przeznacza 20 proc. dochodu na bezrobotnych.

— **KONCERT** fortepianowy Tadeusza Wituskiego odbędzie się tu w sobotę 12 bm. w auli gimn. meńskiego

— * **SRODA**. Z inicjatywy Kół Kobiecych LOPP w Poznaniu, tut. Koło Kob. LOPP przystąpiło do zbiórki funduszu na zakup samolotu.

— **REKOLEKCJE** Kat. Stow. Młodz. żeńskiej w Środzie odbędzie się w dniach 17—20 bm. (ak)

— * **SKALMIERZYCE**. W dochodzeniach, prowadzonych w sprawie rzekomego napadu w lesie pod Kotowickiem, w dniu 1 grudnia, na posłańca pocztowego Witczaka, okazało się, że napad był upozorowany. Witczak, niosący 1400 zł pieniędzy pocztowych, uszywał w lesie jakieś szmery. Spadł z roweru i zrzepetował pistolet. W tym czasie wypadł mu z lufy nabój, którego nie mógł znaleźć. Powróciwszy do domu opowiedział kierownikowi agencji p. Kucharskiemu o tym fakcie i zagubieniu naboju. Przedstawił to jednak tak niejasno, że kierownik agencji złożył doniesienie w policji. W dochodzeniach okazało się, że Witczak nie miał zamiaru zgłaszania tego zajęcia w policji i przedstawił je tylko w tym celu, ażeby wskazać na groźbę mu niebezpieczeństwa. (r-r)

— * **SZAMOTUŁY**. Na zebraniu zrzeszenia kupców sprawozdanie z zjazdu delegatów w Poznaniu wygłosił prezes p. Jeczkowski. Następnie referat o OPLG wygłosił instruktor pow. p. Poczekał. Uchwalono odbyć 10 godzinny kurs w mieście lutym.

— **OSTATNIO** odbyło się zakończenie 10-godzinnego kursu OPLG oddz. kobiecego LOPP. Po przemówieniu wiceprezesa okręgowego nastąpiło wręczenie świadectw. (sc)

JARMARKI

— * **KOZMIN**. W czwartek, dnia 10 bm. odbędzie się jarmark na konie i bydło.

— * **KRUSZWICA**. Jarmark w Kruszwicy na konie i bydło odbędzie się dnia 10 bm.

— * **MUROWANA GOŚLINA**. Jarmark krajny odbędzie się w czwartek, dnia 10 bm. a nie w piątek, dnia 11 grudnia br.

— * **MIEDZYCHÓD**. Jarmark ogólny w Międzychodzie odbędzie się we wtorek, dnia 15 bm.

— * **MOGILNO**. Jarmark ogólny, tj. kramny, na konie i bydło odbędzie się we wtorek, dnia 15 bm. 1936. Spęd zwierząt racicowych dozwolony.

— * **OSIECZNA**. Jarmark w mieście tut. na konie, bydło, świnię, produkty rolne i towary kramne, odbędzie się we wtorek, dnia 15 bm.

— * **WRZĘSNIA**. Dnia 15 bm. odbędzie się tu jarmark ogólny, t. j. kramny oraz na konie i bydło. Spęd świni hodowlanych niedozwolony.

Przeczytajcie sami...

DOŚWIADCZALN
INSTYTUT
WŁÓKIENNICZY

ARLEN patent
Nr. 11003, tkani-
na, która, wedle
przeprowadzonych
przez nas badań, wy-
kazuje nadzwyczajną
trwałość, powierzo-
ną gładką i delikatną, na-
daje się szczególnie na
bieliznę pościelową.
ARLEN nie posiada meszku
ani apretury, jest lśnią-
co biały i zachowuje swe
zalety po każdym praniu.

ARLEN
WYRÓB FABRYKI
BRACIA CZECZOWICZKA
w ANDRYCHOWIE

Do nabycia w każdym dobrym magazynie bławotnym.

Pg 8811-50 149

— * **GRABÓW n. Prosa**. Jarmark ogólny odbędzie się w środę 16 bm. Spęd zwierząt domowych wszelkiego rodzaju dozwolony jest bez ograniczenia.

— * **WIELEN nad Notecią**. Jarmark ogólny odbędzie się w środę, dnia 16 bm. a nie w czwartek, dnia 17 bm.

Składki i pokwitowania

W administracji pisma naszego złożono w dalszym ciągu:

— **Na ochronki, Winiary, Urbanowo i Naramowice**: Paweł Mrozowski 5,—, razem 5,— zł.

— * **Na pomnik Serca Jezusowego**: N. N. z podziękowaniem za otrzymane łaski, z prośbą o dalsze błogosławieństwo, 3,—, razem z poprzednio pokwitowaniem 72,— zł.

— **Na „Caritas” na m. Poznań**: Dnia 7 grudnia rb. wypłaćliśmy 81,25 zł.

KSIĘGI STANU CYWILNEGO

Zapowiedzi
Dnia 7 b. m. wywieszono następujące zapowiedzi (osoby, przy których nie jest podana miejscowość, mieszczą w Poznaniu):

Rob. Klemens Surma i Józefa Łabuszińska; ślus. Edward Baesler i Zofia Sobczakówna; ślus. Franciszek Zygmunt i ekspedj. Adelajda Czelusta; rob. Stanisław Majewski i posług. Helena Nowakówna; mal. Czesław Walter i Franciszka Garstecka; kablarz telefon. Franciszek Marek i biur. Stefania Kustoszówna; handlow. Karol Zachal i laborantka Antonina Mieciewiczówna; ogrodn. Czesław Kasprowicz i Felicia Schraube; pomocn. gastron. Leon Malucha i bufet. Marianna Owczarkówna; rob. telegraf. Franciszek Górczyński i Maria Wittek; fryzj. Mikołaj Kujawa i Cecylja Zioblińska, oboje w Trzciny, gm. Łaski, pow. kępiński; rob. Jan Marciniak w Urbanowie, pow. nowotom., i rob. Jadwiga Wachowiakówna w Buku, pow. nowotomyski; tapic.-dekorat. Szymon Grzemielewski i krawcz. Kazimiera Burdajewiczówna, oboje w Bydgoszczy; mur. Stanisław Chodźiak i Anna Zapłata w Bonikowie; urzęd. skarb. Aleksander Ptak w Gostyniu, pow. śrem., i urzędniczka poczt. Jadwiga Walasówna w grom. Bnin, pow. śrem.; owdow. kup. Florian Małolepszy i Maria Rakocy w Murowanym Goślinie, pow. obornicki; stol. Antoni Kąkolewski i krawcowa Zofia Korczówna; dent. Stefan Piechocki i Elżbieta Wegnerówna; owdow. woźnica Jan Rogacki i kuch. Zofia Walkowiakówna; owdow. kowal Józef Ratajczak i ekspedj. Róża Jankowiakówna; rzeźn. Leon Dokrzewski i krawcz. Marianna Najdkowska; kolodź. Stefan Michalczak i Jadwiga Krügerówna; blach. Kazimierz Szymczak i Janina Kaczmarkówna; Nikodem Grobelny i Władysława Kwintkiewiczówna.

Zgony:

Dnia 7 grudnia 1936 roku zapisano następujące zgony: Włodzimierz Kołodziejski, 9 mies., 24 dni; Andrzej Puciński st. strażnik graniczny, 42 lat; Maria Tetkowska z domu Nowicka, wdowa, 77 lat; Bronisław Lexandrowicz, akwizytor, 47 lat; Józef Staliński, tokarz kolejowy, 54 lat; Jan Roman Królak, mistrz drukarski, 53 lat; Maria Gaertnerowa z domu Hoffmannówna, wdowa, 52 lat; Franciszek Debek, robotnik, 71 lat; Maria Korczowa z domu Kwoczówna, wdowa, 70 lat; Maria Szczyszczkowa z domu Mazurkówna, 37 lat; Irena Kuźniarska, 1 rok, 6 mies., 23 dni; Władysław Wieczorek, piekarz, 53 lat; Andrzej Bogusławski, 1 mies., 24 dni; Stanisław Kapitańczyk, uczeń szkolny, 14 lat; Walenty Bocian, kupiec, 75 lat; Marta Klimek, z domu Rojna, wdowa, 37 lat; Maria Lyssa z domu Wassilkowska, wdowa, 86 lat; Eleonora Jakób z domu Wichlaczówna, 82 lat; Stanisława Matylisowa, z domu Budnikowska, wdowa, 68 lat; Tadeusz Marut, 9 mies., Józef Krause, robotnik, 45 lat

STAN POGODY W POZNANIU

9 grudnia 1936

Temperatura 7 godz. — 4,2
Ciśnienie
7 godz. 767,9 mm. b. wysokie
Zachmurzenie
7 godz. pogodnie
Wiatr
7 godz. kierunek wschodni, szybkość 5 m/ssek.
Temperatura w dniu 8 grudnia br. była:
najwyższa: + 1,8 o godz. 12
najniższa — 1,5 o godz. 21
Prognoza pogody na dzień jutrzejszy:
Pochmurno, miejscami śnieg. W nocy lekki mroź. w dzień temperatura również poniżej zera.

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

Jak Moniuszko zinstrumentował słynnego „kuranta“?

Czy jest jaki dom polski, w którym nie znano by na pamięć przynajmniej pierwszych taktów „kuranta“ ze „Strasznego Dworu“? Przez długie lata był on popularniejszy nawet od „Szumią jodły“ — najlepszy dowód, że mieszkającym zagranicą Polakom służył niejako za sygnał zborny i rozpoznawczy. Gdy np. w Monachjum istniała liczna kolonia polska, młodzi malarze wywoływali się z mieszkań na przechadzki lub na biby za pomocą gwizdanych pod oknami pierwszych taktów kuranta. Podobnie używali go studenci polscy w miastach uniwersyteckich niemieckich. Opowiadano mi, że gdy kto z Polaków przybył w Niemczech raz pierwszy do nieznanego miasta, mógł przez zagwizdanie kuranta dowołać się w jednej chwili jakiegoś ziomka, o ile kto z Polaków przechodził ulicą lub znajdował się np. w parku publicznym. Sygnał ten był w takim użyciu, że jeszcze i teraz słyszę go czasem pod swymi oknami, gdy kogoś „wywołują“ z naszej kamienicy.

Partytura „Strasznego Dworu“ ma być obecnie wydana na nowo w druku, jak o tem Dział nasz parokrotnie donosił. W pracach nad ustaleniem jej muzycznego tekstu — a i słownego również — bierze wydatny udział dyrektor poznańskiego teatru Wielkiego dr. Zygmunt Latoszewski. Jest to zadanie niełatwe, gdyż trzeba z paru istniejących partytur ustalić jedną ostateczną wersję, oczyścić „Strasznego Dwór“ z różnych omyłek i naleciałości, stworzyć — na koniec! — edycję wzorową, edycję ne varietur. Otóż wśród wielu trudności, na jakie praca ta się natyka, figuruje także słynny kurant. Moniuszko naśladuje za pomocą instrumentów zegar grający. Idzie o to, jakie instrumenty miał na myśli, gdyż w różnych teatrach różnie — jak się okazuje — zespół kurantowy obsadzano.

W tej niepewności przychodzi naszym muzykom-redaktorom partytury niespodziewana pomoc. Przed kilku dniami otrzymałem z Zakopanego ciekawą przesyłkę. Dyrektor Muzeum Tatrzańskiego, dr. Juliusz Zborowski, jest nie tylko zapalonym i tak bardzo zasłużonym organizatorem tego Muzeum, ale z zamiłowaniem urodzonego szperacza myszkuje po różnych zakątkach kultury — i był tak łaskaw przysłać mi plikę niesłychanie interesujących wycinków z pism warszawskich zeszłego stulecia, w szczególności z „Kłosów“ i „Tygodnika ilustr.“. Rzuciłem się na nie żarłocznie i oto między recenzjami ze słynnych sztuk, jak np. „Marion Delorme“ Wiktora Hugo, oraz między krytykami o najslawniejszych aktorach tamtej doby, jak tragiccy Dawison i Królikowski, jak Helena Modrzejewska i Adelaida Ristori — natknąłem się na taki smakołyk, jak recenzja z premjery „Strasznego Dworu“, którą napisał Władysław Wiślicki.

Byłoby z niej niejedno do przypomnienia, zwłaszcza, że Wiślicki zajmuje się szczegółowo i tekstem libretta, które również będzie teraz oczyszczone z nalotów i błędów — lecz narazie zanotuję jeden pilny szczegół. Pilny, bo wywołuje redaktorów partytury z kłopotu, o którym na wstępie mówiłem: z instrumentacji kuranta.

Wiślicki mówi sporo o instrumentacji (nb. zarzuca Moniuszce, że ją „przeładował“!), lecz w szczegóły wchodzi tylko jeden raz: właśnie przy kurancie. Prawdopodobnie chciał wytłumaczyć czytelnikom tę ciekawostkę, jaką było naśladowanie grającego zegara za pomocą odpowiednio dobranych instrumentów. Dość, że instrumenty te najdokładniej podaje, pisząc:

Podczas śpiewu Stefana, naśladowanym jest kurant staroświeckiego zegara; pomysł bardzo zreczny i efektowny. Ładny ten ustęp wykonanym jest przez arfę, fortepian, flet, fisharmonikę i zele.

Mamy więc wersję autentyczną, przez „nausznego“ świadka stwierdzoną. Teraz trzeba będzie zobaczyć w partyturach, czy która z używanych obsad odpowiada przez Wiślickiego podanej, względnie, jeżeli takiej niema, zrekonstruować moniuszkowską, usuwając instrumenty niepotrzebne, a podstawiając pod nie właściwe.

Jedyną wątpliwość mogłoby obudzić

określenie „zele“, użyte przez Wiślickiego na oznaczenie jednego z instrumentów — lecz to najwidoczniej prosta omyłka piszącego i w dodatku mały błąd drukarski. Termin „zele“ wogóle nie i stnieje, są tylko „zele“, która to nazwa była używana na określenie „talerzy“ („piatti“). Wszelako w kurancie na użycie talerzy miejsca bezwzględnie niema. W każdej natomiast wersji słyszymy dźwięk dzwonka, wydobywany przez uderzenie paleczką w metalowy trójkąt (po niemiecku: „Triangel“) — z czego jest jasnym, że Wiślicki miał na myśli „trójkąt“, a tylko błędnie nazwał go „zelami“.

I oto w jaki sposób błogostawione szperactwo dr. Zborowskiego oddało naszym muzykom wcale nie błahą przysługę. Przypuszczam, że redaktorzy partytury moniuszkowskiej będą bardzo wdzięczni znakomitemu „tatrologowi“ za to, że i w naszej „teatrolodji“ czynnie się w ten sposób zapisał. Co do mnie, składam dr. Zborowskiemu osobne najszczerze podziękowanie za to, że Działowi Kultury i Sztuki pozwolił przyczynić się do pracy nad moniuszkowskim arcydziełem, którego nieopisanym wdziękiem coraz mocniej wszyscy odczuwamy.

Witold Noskowski.
Poznań.

WŚRÓD KSIĄŻEK

POLAK W AFRYCE

Trzecia bodaj książka Jerzego Giżyckiego, który zyskał sobie duży rozgłos swym debiutem przed paroma laty, przenosi nas znowu do kolonii francuskich w Afryce zachodniej nad Nigrem. Zachęcony powodzeniem „Białych i czarnych“, opisał nasz podróznik w następnym dziele swe wspomnienia amerykańskie, a teraz powraca do krain, w których już od szeregu lat przebywa.

„Między morzem a pustynią“ (Warszawa 1936. Instytut Wydawn. „Biblioteka Polska“, str. 119) nie ma tak zwartego charakteru, jak „Biali i czarni“, jest to raczej doborowa kolekcja luźnych kartek z notatnika, na których autor naszkicował ciekawsze spostrzeżenia. Wiąza się one — nie formalnie, ale treściowo — nie tylko między sobą, ale także z pierwszą książką. Głównym tematem jest polityka kolonialna francuska na tle miejscowych stosunków i charakteru miejscowej ludności. I tutaj także stanowisko autora jest zdecydowanie negatywne — widzi on wycisk i demoralizację, wprowadzane na każdym kroku przez białych nosicieli cywilizacji, a postać jednego z braci Boussaców wśród bohaterów tej akcji ma dla nas niemałą wymowę przekonującą w swem „zyrdardowskim“ brzmieniu.

Autor daje tym razem spokój klerowi, z którego ostrym sprzeciwem spotkał się poprzednio, nie może się zato pozbyć pewnej egotycznej nonszalancji, która chwilami przypomina nam Unilowskiego. Poza tem zresztą jest nieporównanie bardziej rzeczowy i pozytywny, a spostrzeżenia, których szkicowa, urywana forma posiada dla nas pewien urok, odznaczają się nieraz niemałą wyrazistością. Autor pisze stylem prostym i umie wywoływać wrażenie autentyczności i słuszności swego punktu widzenia. Do przyjemności, jakiej dostarcza nam lektura, przyczynia się niemało bardzo staranna szata graficzna książki, ozdobionej pięknymi fotografiami i wydanej jak na polskie stosunki luksusowo przy wcale niewygórowanej cenie.

A. Mikułowa

Poznań w „Nowej książce“. Ostatni zeszyt tego cennego periodyku przynosi kilkadziesiąt recenzji znakomitych piór, poświęconych ostatnim nowościom na rynku księgarskim. Z autorów poznańskich spotykamy wśród recenzentów nazwiska ks. prof. dr. Sz. Dettloffa, który omawia pracę K. Estreichera p. t. „Tryptyk św. Trójcy w katedrze na Wawelu“ oraz dyr. M. Gumowskiego, recenzującego dzieło poznańskiego uczonego prof. dr. Z. Wojciechowskiego p. t. „Mieszko I i powstanie państwa polskiego“. Poza tem z prac poznańskich znalazły tu omówienie: dr. Stasiewskiego „Wojsko polskie na Śląsku w dobie napoleońskiej“, recenzowana przez gen. M. Kukiela oraz wydawnictwo poznańskiego Instytutu Zachodnio-Słowiańskiego, „Sla-

ŻYCIE KULTURALNE

SZWAJCARSKI JUHAS LAUREATEM ŚPIEWU

Z Lozanny donosi nam nasz korespondent (dr. H. O.):

Na oryginalny pomysł wpadł dyrektor Teatru w Lozannie; oto ogłosił konkurs na „najlepszego śpiewaka-amatora“! Przy pomocy całego sztabu profesorów śpiewu i fachowych muzyków, poformował zespoły sędziów, którzy w kilku centrach francuskiej Szwajcarii (Genewa, Meuchätell, Yverdon, Montreux) przesłuchali kandydatów — wybrali co najlepsze, poczem w samej Lozannie na scenie teatru zaprodukowało się w ciągu trzech wieczorów przeszło 70 śpiewaczek i śpiewaków — i z tej całej masy amatorów wybrano zesznaście sił, które — jakby się powiedziało, po wyśłowieniu — stanęły do finiszu w dwóch koncertach; była to już walka o nagrody.

Konkurs ten zrobił duży ruch w świecie muzycznym fachowców i melomanów; jeden z członków jury, p. Francel, (znany słynny śpiewak z paryskiej Opère Comique) wyraził się, że chętnieby kilku z tych amatorów od razu wziął na... scenę opery; inni amatorzy, nieraz sprawiali publiczności, która przez wszystkie wieczory szczerze wypełniała salę, niesłychaną zabawę najnowopretensjonalną interpretacją różnych romansów; ale pierwszą męską nagrodę zdobył prawdziwy góról, fryburski armallis (odpowiada to nazwie naszego juhasa), który występował w swym barwnym kostjumie a śpiewał rzeczywiście ślicznie znaną góralską piosenkę; inny amator wprawił w zdziwienie świetną interpretacją arji „Figara z „Cyrulika“ Rossiniego. Rozdzielenie nagród — jak to zwykle bywa — napotykało ze strony publiczności na krytyki, które ujawniały się mniej lub więcej głośnie reakcją przy wręczeniu owych nagród; wręczenie pierwszej nagrody, której większość publiczności nie aprobować, przyjęte było lodowatym chłodem — wręczenie drugiej — burzą oklasków... Ale z tem wszystkim konkurs został bardzo mile wrażenie.

ZE ŚWIATA FILMU

Nowy film Guityrego został wystawiony w Paryżu. Nosi tytuł „Mój ojciec miał rację“. Jest zrobiony ze słynnej sztuki Guityrego pod tysiącami tytułami, którą wystawiano także i w Poznaniu. Rolę główną gra sam Guityr. Filmów Guityrego w ogóle się w Polsce nie widuje podobnie jak filmów Pagnola, również słynnych w całym świecie. Gdy Guityrego „Pasteur“ odniósł olbrzymi sukces, polscy kinarze wystawili pod tym samym tytułem film amerykański, w stosunku do francuskiego podrzędny i banalny, jak stwierdziła krytyka francuska.

via Occidentalis“, którem zajął się tu znakomity nestor slawistyki i historii literatury, prof. Aleksander Brückner. (tk.)

„W ogniu i w locie“. Taką tytuł nosi książka p. Halszki Szoldrskiej, wydana przez Księgarnię św. Wojciecha. Podtytuł głosi, że jest to powieść biograficzna. W istocie, kto ma w pamięci dzieje naszego powojennego lotnictwa, a zwłaszcza pamięta słynny przelot polski przez Atlantyk „nie będzie miał trudności z zastanawianiem się, kogo pod imieniem Stacha ma na myśli autorka. Prowadzi ona swego bohatera od dzieciństwa przez czynny wojenne aż do wspaniałych zwycięstw lotniczych, do przelotu z Afryki przez Atlantyk do Ameryki. Żywy, pełen inicjatywy i pomysłowości chłopak, wyrasta na dzielnego młodzieńca, który, pracując w konspiracyjnych organizacjach wojskowych w czasie wojny, wstępując w zaraniu Niepodległości do tworzącej się armii polskiej. Młody oficer składa liczne dowody bohaterstwa na froncie, ale największe jego bohaterstwo — takie, którego nie nagradza się żadnymi krzyżami i orderami — zaczyna się później. Ranny lekko odłamkiem granatu w nogę, przez kilkanaście dni tuła się po szpitalach polowych bez należytego opatrunku. Skutkiem zaniedbania rany i zakażenia grozi mu kalectwo; to uniemożliwiłoby mu służbę wojskową. Bohater decyduje się na dobrowolne męczeństwo. Przez długie miesiące cierpi w najokropniejszy sposób, poddaje się różnym operacjom, bez nadziei na pomyślny wynik. Męka jego jednak osiąga cel. Udaje mu się, mimo chorej nogi, wstąpić do lotnictwa, gdzie rozpoczyna świetną karierę lotnika. Przelot przez Atlantyk jest ukoronowaniem tego bohaterstwa. Piękna tendencja książki, głęboki podziw, bijący z jej kart dla wzniosłego bohaterstwa i cnót rycerskich żywa treść stwarzają z powieści pożyteczną i ciekawą lekturę, zarówno dla dorosłych, jak — i to szczególnie — dla młodzieży. (tk.)

Książki nadesłane

Artur Oppman (Or-Ot): „Służba poety“. Wydanie pośmiertne. Przeg. i wstępem opatrzył A. Bogusławski. Warszawa 1936. Nakł. Gł. Księg. Wojskowej.

„Badania prehistoryczne w województwie śląskim w latach 1934-1935“, przeprowadził J. Żurawski. R. Jakimowicz i J. Kostrzewski. Kraków 1936. Pol. Akademia Umiejętności. Wydawnictwa Śląskie. Praca Prehistoryczna. Nr. 2.

W NAUKOWYM POZNANIU

Oddział poznański Polskiego Towarzystwa Botanicznego odbędzie zebranie naukowe w czwartek, dnia 10 b. m. o godz. 13 w Zakładzie Botaniki Ogólnej U. P. (ul. Słowackiego 4/6, II p.). Na porządku obrad referat dr. T. Dominika p. t. „Uwaga o czystych kulturach grzybów“ z demonstracjami oraz mag. S. Binieckiego p. t. „Witaminy i ich występowanie“.

Poznań na kongresie tomistycznym w Rzymie był reprezentowany przez ks. doc. dr. Kowalskiego, (który wygłosił jeden z dziewięciu odczytów na posiedzeniach plenarnych) oraz przez ks. prof. dr. A. Zychlińskiego.

Półwiecze Tow. Historycznego. We Lwowie odbyło się uroczyste posiedzenie lwowskiego oddziału Polskiego Tow. Hist. z okazji 50-lecia założenia tej zasłużonej instytucji. W sali seminarjum historii Polski zebrano około 100 osób. Przewodniczył prezes lwowskiego oddziału, ks. prof. Umiński, który w słowie wstępnym wspominał o pierwszym walnym zgromadzeniu, odbytem we Lwowie 14 października 1886 roku pod przewodnictwem ks. Walerjana Kalinki, oraz o pierwszym miesięcznym zebraniu naukowym z 18 listopada 1886 r., z referatem nieżyjącego już dzisiaj ś. p. Ferdynanda Bostla. Prof. Stan Łempicki wygłosił następnie świetny odczyt o ks. Piotrze Skardze na Ziemi Czerwieńskiej. Właściwe uroczystości jubileuszowe, połączone z takimż jubileuszem Tow. Literackiego im. Mickiewicza, odbędą się we Lwowie w okresie Zielonych Świąt w r. 1937. (f. p.)

GO SŁYCHAĆ PRZEZ RADJO?

Audycja F. R. Labuńskiego odbyła się w radio nowojorskim N. B. C. Wykonano kwartet smyczkowy oraz divertimento na flet i fortepian.

Msza z Clairvaux przez radio. Co czwartku o 10,45 będzie przez Luxemburg transmitowana ze słynnego klasztoru Benedyktów w Clairvaux msza św. na intencję chorych całego świata. Towarzyszyć będzie nabożeństwu śpiew gregoriański, wykonywany przez chór Opactwa.

TEATR

„Feu“ urosło. W Comédie Française aktorzy otrzymują oprócz plac, tj. udziałów albo gaży, tj. „feu“, tj. honorarium od występu. Zostało ono przez nowego dyrektora, p. Bourdet, podniesione z 20 franków dla „socjetyrjuszy“ na 50, a z 10 franków dla „pensjonarzy“ na 30. Za popołudniówki „feu“ wynosi 100 względnie 75 franków.

Szkole dramatyczną w Wilnie zamierza otworzyć od Nowego Roku Rada Wileńskich Zrzeszeń Artystycznych, która już prowadzi tam Konserwatorium im. Karłowicza.

PLASTYKA I ZDOBNICTWO

Jubileuszowa wystawa Kossaka zamknięta w Krakowie, została przewieziona do Lwowa.

OCHRONA ZABYTEKÓW

Fundamenty Kolegiaty z XIII wieku odsłonięto w Lublinie. Zbudował ją Leszek Czarny na pamiątkę zwycięstwa nad Jadźwingami.

VARIA

„Pełnia Życia“. Dużo materiału do odczytów i ważną pomoc dla Akcji Katolickiej przynosi wydana świeżo praca ks. Feliksa Bodzianowskiego p. t. „Pełnia życia“. Odkładając na czas najbliższy dokładne jej omówienie, sygnalizujemy narazie, że wyszła ona z druku nakładem Autora w Owińskach. (tk.)

Warszawa w powiecie kościuszkowskim. Stulecie istnienia obchodzi miasta Warszawa leżące w amerykańskim stanie Indiana, w powiecie Kościuszkowski, a założone w r. 1836.

Pisma nadesłane

„Tęcza“. Nr. 12. Treść: J. Kisielewski: „Ludzie na krze“. — L. Piasecki: „Katechizm dla niewierzących“. — J. Sztudynger: „Słowik“. — P. Claudel: „Modlitwa“. — K. M. Morawski: „W Bukareszcie nareszcie“. — F. Jordan: „Mandaty kolonialne“. — E. Woronicki: „Nowoczesna inscenizacja polska“. — E. Littin: „Alia Rachmanowa“. — K. Górski: „Wielka przygoda Tomasza Zielińskiego“. — S. Bernat: „Staropolskie romanse blazeskie“. — Z. Kosak-Szczucka: „Sen królewski“. — J. Stepowski: „Pod kolumną Zygmunta“. — J. Wierski: „Z ziemi, która kocham“. — S. Dedo: „Jedrek Cajka-Witkiewicza“. — J. Grzymała-Grabowiecki: „Twórcza Wielkiego Iranu“. — M. Bethlen: „Foki“. — H. de Fonton: „Młodzież sowiecka“. — A. Pierhal: „W Locarno“. — Przegląd. — Dział rozrywkowy. — Adr. Red. Poznań, Al. Marcinkowskiego 22.

„Ziemia“. Nr. 10-11. Treść: A. Rogala-Lewicka: „Z dziejów Krosna“. — W. Borowy: „Skąd w Krosnie ulica Portiusa?“. — R. Renfuss: „Etnograficzne granice Lemkowszczyzny“. — N. W. Szczepkowski: „Zapomnianym szlakiem“. — J. Dürr: „Dziennik rysunkowy Wyspiańskiego z wycieczki na Podkarpacie“. — Al. P.: „Ś. p. Bolesław Markowski“. — Z piśmiennictwa. — Bibliografia krajoznawstwa polskiego. — Kronika. — Krajoznawstwo i turystyka. — Sprawozdanie. — Adr. Red. Warszawa, ul. Nowy Świat 19, II p.

FELJETON KULTURALNY

„Smutno mi, Boże!”

Napisał Ignacy Chrzanowski



NIE gdzie indziej, tylko w czasopiśmie poznańskim (mianowicie w „Tygodniku Literackim” d. 6 maja r. 1839, w numerze 6) ukazało się po raz pierwszy jedno z największych arcydzieł liryki polskiej: „Hymn” Słowackiego, napisany „o zachodzie słońca, na morzu przed Aleksandrją” w październiku r. 1836. to znaczy przed stu laty.

W całej twórczości Słowackiego mało jest utworów, w którychby się poetyczność stylu zespoliła tak doskonale z jego prostotą. Czytajmy te dwie strofy:

*Dzisiaj na wielkim morzu obląkany,
Sto mil od brzegu i sto mil przed brzegiem,
Widziałem lotne w powietrzu bociany
Długim szeregiem
Zem je znał kiedyś na polskim ugorze,
Smutno mi, Boże!*

*Kazano w kraju niewinnej dziecinie
Modlić się za mnie codzień... a ja przecie
Wiem, że mój okręt nie do kraju plynie
Płynąc po świecie...
Więc, że modlitwa dziecka nic nie może,
Smutno mi, Boże!*

Zważmy, że w tych dwóch strofach niema ani jednego epitetu, ani jednej metafory i wogóle ani jednej ozdoby stylowej! Jedna tylko strofa, w jednym przynajmniej wyrażeniu, tej genialnej prostoty nie posiada: „Ty będziesz widział moje białe kości, w straż nie oddane kolumnowym czołom” — zamiast grobowcom: takiej peryfrazji nie powstydziliby się sam Trembecki! Lecz oprócz tej jednej sztucznej peryfrazji wszystkie inne ozdoby stylowe (a jest ich, poza tamtymi dwiema strofami, wiele), nietylko genialnej prostoty nie psują, ale nadają jej więcej jeszcze swoistego piękna: tęczą blasków promienista, woda lazurowa, gwiazda ognista, niebo złote, morze złote, cisza błękitu, słońce, rzucające z fali ostatnie błyski, blaski gromu, tęczą blasków na niebie — co za wspaniała gra światła i barw! Czy wielu na całym świecie poetów umiało tak pięknie, tak ściśle, chciałoby się powiedzieć, tak organicznie, zespolać duszę ludzką z naturą?

Cóż jest źródłem tęsknoty, stanowiącej treść psychiczną „Hymnu”? Zrazu, w pierwszych trzech strofach, przyczyna smutku jest jeszcze nieświadoma: poeta jedynie wyznaje, że jest smutny, przez co mimowoli przypominają się „lzy czyste, rześiste” Mickiewicza. Tak rzadko ukazuje się poezji czysta forma liryzmu uczuciowego...

W czterech dalszych strofach do liryzmu uczuciowego przyłącza się już liryzm refleksyjny; ale go nie przytłumia, tylko tłumaczy i pogłębia: poeta uświadamia sobie przyczynę swego smutku, streszczającą się w tem, że jest wygnanym. Pierwiastek refleksyjny ukazuje się także w strofie ostatniej: życie ludzkie jest krótkie — za sto lat człowiek żyć już nie będzie, więc i smutku nie będzie; ale cóż, ta refleksja nie głuszy uczucia, nie tłumaczy smutku i utwór kończy się tym samym jękiem, albo raczej cichym westchnieniem: „Smutno mi, Boże!”

A jakież to smutek? „Dla obcych ludzi mam twarz jednakową, ciszę błękitu: ale przed Tobą głąb serca otworzę”. I znowu przypomina się liryka Mickiewicza:

*Gdy mnie spokojnym zowią dzieci świata,
Burzliwą duszę kryje przed ich okiem...
I tylko w nocy — cicho — na Twe łono
Wylewam burzę, we lzy roztopioną.*

Tak było i w sercu Słowackiego: burza roztopiła się we lzy, to też nie słycać w „Hymnie” ani rozpacz, ani krzyku, ani jęku, ani buntu — jest tylko smutek cichy, spokojny, a w tej ciszy i spokoju tak rzewny, tak głęboki, a tak czarujący, tak przedziwnie

sharmonizowany z wieczorną porą dnia, kiedy słońce rzuca na ziemię ostatnie błyski i kiedy duszę, wrażliwą na piękno zachodu słońca, ogarnia jakieś smutne, ale ciche zadumanie.

Co zaś jeszcze potęguje tę poezję smutku i wznosi ją na wyżyny, ponad padół ziemski, to nastrój modlitewny: niedarmo swoją pieśń smutku nazwał Słowacki hymnem; bo przecież ta pieśń to modlitwa, chociaż nie błagalna: poeta o nic Boga nie prosi, ale smutek swój wyznaje nie ludziom, tylko Bogu, skarżąc się przed Nim „jako na matki odejście się żali mała dziecina”...

Motyw smutku w liryce, podobnie, jak np. motyw radości, jest rzecz naturalna, motywem ogólnoludzkim: przecie niema chyba człowieka, któryby nie doświadczał smutku, i to nietylko płynącego z nieszczęścia albo z zawodu, ale także smutku nieokreślonego czyli nastrojowego — na widok, dajmy na to, ciemnego lasu, chmurnego nieba, zachodu słońca itd. Jakież jest smutek w „Hymnie” Słowackiego? Czy to smutek dosłownie ogólnoludzki, czy też taki, którego nie wszyscy ludzie doświadczenia? Na to pytanie odpowiada już strofa czwarta:

*Dzisiaj na wielkim morzu obląkany,
Sto mil od brzegu i sto mil przed brzegiem,
Widziałem lotne w powietrzu bociany
Długim szeregiem.
Zem je znał kiedyś na polskim ugorze,
Smutno mi, Boże!*

A i z trzech dalszych strof widać, że smutek „Hymnu” to smutek bardzo swoisty, mianowicie smutek wygnanca, człowieka bezdomnego, smutek „pielgrzyma”, „co się w drodze trudzi przy blaskach gromu”, w obcym kraju, daleko od „ugoru” rodzin-

nego, bez żadnej nadziei powrotu.

Jeden z krytyków, i to bardzo znakomity, ale nie lubiący Słowackiego (Józef Tretiak), ukuł z tego powodu zarzut przeciwko niemu, mówiąc, że wyrażenie „żem był jak pielgrzym, co się w drodze trudzi przy blaskach gromu”, „razi trochę teatralnością i nie jest prawdziwym, bo życie Słowackiego, przynajmniej do czasu napisania swego wiersza, nie było podobnem do takiej ciężkiej wędrówki”. Czy trzeba długo dowodzić, że taki zarzut jest niedopuszczalny ze stanowiska krytyki estetycznej? Prawda, liryka może być wiernym odbiciem życia poety (taką jest w poezji polskiej nadewszystko w liryce Mickiewicza), ale ma także prawo do przymieszki fantazji, tem więcej, że rojenia fantazji twórczej, przekształcające wypadki życiowe, są równie dobrze własnymi przeżyciami poety, jak doznane przygody życiowe. Czas już zerwać z oceną liryki na podstawie kryteriów biograficznych! Kto, czytając utwory liryczne, myśli o życiu autora i konfrontuje je z niemi, ten pozbawia się dobrowolnie rozkoszy estetycznej. Ten sam poeta jedne zdziwienia swego życia odzwierciedla wiernie, a z innych bierze tylko pochop do twórczości, uzupełniając je rojeniami fantazji.

Czy życie Słowackiego było czy nie było „podobnem do takiej ciężkiej wędrówki”, dosyć, że jego „Hymn”, „pisany na morzu o zachodzie słońca”, jest nietylko utworem cudownym w swojej poetyczności, ale i wiernym zwierciadłem duszy każdego wygnanca, tęskniącego za krajem rodzinnym.

Ignacy Chrzanowski

Kraków



NYOTA INYOKA

Trudno byłoby rozstrzygnąć, czy Nyota Inyoka jest Hinduską czystej rasy, czy też tkwi w niej może domieszka krwi arabskiej. Ostatnie wydaje się prawdopodobniejsze. Tak czy inaczej jest to przedstawicielka sztuki Wschodu, egzotyczny kwiat, lub raczej może pączek egzotyczny z uwagi na okrągłe i dość pełne kształty. Uroda bądź co bądź oryginalna i w swoim rodzaju. Wszakże bez względu na to, czy się komuś podoba czy też nie, trzeba uznać, że jej styl taneczny przedstawia się zupełnie niepospolicie. Operując paroma podstawowymi elementami ruchu, artystka każdej grupie tancerów nadaje styl odrębny. Starożytne tańce hinduskie oparte są na ekspresji ramion i dłoni (z częściowym tylko udziałem korpusu). Tutaj podziwiać trzeba było przedewszystkiem ręce tancerki, które lawirują w przestrzeni niby węże, zakreślając faliste linje i łuki, jakgdyby kształtowa-

ły jakieś niewidzialne figury. Przy tem wszystkim cudowne kostjumy, przypominające chwilami wzory ze starożytnych waz i reliefów (jak np. w tańcach starożytnego Egiptu), stwarzają grę kolorów, żywo działającą na wyobraźnię widzów. Czasami nawet cały efekt tańca polegał na żonglowaniu draperją szaty. Także i mimika odgrywa rolę znaczną, co zaznaczyło się szczególnie w niektórych tańcach współczesnych. Wszędzie panuje silne spójenie gestu i dźwięku, a łączność ta polega na przeistoczeniu sensu muzycznego w wizję wzrokowo-plastyczną.

A muzyka? Indyjska wprawdzie, ale mocno zeuropeizowana. Melodje hinduskie w kostiumie dur-mollowych harmonij i grane na Bechsteinie wyglądały niby Budda we fraku. Co prawda inaczej być nie mogło. Trudno bowiem wyobrazić sobie tancerkę, wędrującą wraz z trupą hinduskich muzykantów, którzyby jej przygrywali na oryginalnych instrumentach, jak Vina (cytra północno-indyjska), lub Nagasara czy też Hothi (rodzaj obójów o przenikliwej barwie). A szkoda,

Sprawa małżeństwa króla Edwarda z p. Simpson wywołała przedewszystkiem niemało huku w samym Londynie. Ulicami miasta przeciągają grupy mieszkańców, demonstrując przeciw premierowi przy pomocy tablic z napisami: „Boże chroń króla przed Baldwinem!” U góry widzimy lud angielski wiwatujący na cześć króla przed pałacem Buckingham, a z prawej willę „Louvies” pp. Rogers, w Cannes, w której mieszka obecnie p. Simpson. Demonstranci znajdują się jednak w znacznej mniejszości. Gros opinii angielskiej poprze bowiem słuszne stanowisko premiera Baldwina.



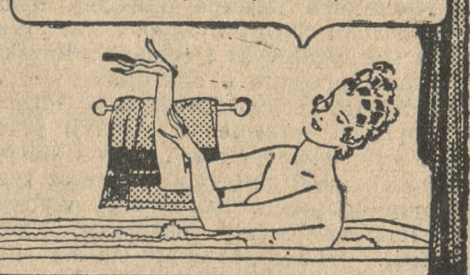
PIĘKNA OD STÓP DO GŁÓW!



— O TAKI... JEST NIEWIELE KOBIET, KTÓRYCH PLECY SĄ BEZ ZARZUTU!
— W SUKNI WIECZOROWEJ URODA KOBIETY WYSTAWIONA JEST NA PRÓBE.

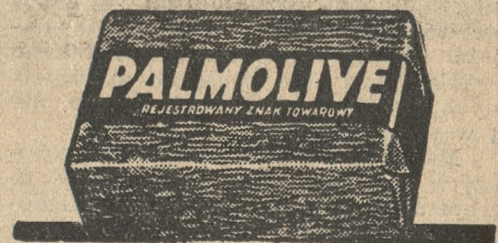


— JEST PANI DZISIAJ PIĘKNIEJSZA, NIŻ KIEDYKOLWIEK I ILEŻ KOBIET ZAZDOŚCI PANI URODY!
— TAJEMNICA MEGO POWODZENIA JEST BARDZO PROSTA; ZARÓWNO DO TWARZY JAK I DO KAPIELI UŻYWAM CODZIENNIE MYDŁA PALMOLIVE.



— TO PRAWDA I TYLKO MYDŁO PALMOLIVE ZAWDZIĘCZAM DELIKATNĄ I JEDWABISTĄ SKÓRĘ (KAPIEL PALMOLIVE TO PRAWDZIWA „KAPIEL PIĘKNOŚCI”).

Mydło Palmolive jest zalecane nietylko do twarzy. Kosztuje ono tak niewiele, że miliony kobiet używa go również do kąpieli. Mydło Palmolive dzięki swej obfitej i przenikającej pianie udelikatnia i odmładza skórę, oczyszczając równocześnie pory z brudu. Codzienna kąpiel Palmolive jest w ten sposób prawdziwą „kąpielą piękności”, zapewniającą każdej kobiecie tę ośniewającą urodę, decydującą o jej powodzeniu.



ng 19 619

bo oryginalny koloryt niezbędny jest do pełnego wrażenia indjanizmu.

Ciekawe są owe „ragi” hinduskie. Chodzi tu o pewne typy melodji, które mają swoje przewidziane znamiona charakterystyczne, otaczane są przytem na Wschodzie osobliwym kultem i mają uświęcone tradycją prawa nietykalności. Stara indyjska legenda opowiada o pewnym wirtuozie, który lekkomyślnie prawa ragi naruszył, a następnie tego żałował, kiedy ujrzał ragę we śnie jako ludzką postać z polamanymi rękami i nogami. Ciekawem będzie, jak ukarzą bogi indyjskie tych muzyków, którzy święte ragi sponiewierali na europejskim fortepianie.

Z. S.

DZIAŁ GOSPODARCZY

Przyszłość chałupnictwa w Wielkopolsce

Dlaczego w Wielkopolsce niema przemysłu ludowego? — pytano nas kiedyś w Warszawie. Nie będąc etnologami, odpowiedziliśmy, że przyczyną zaniku przemysłu ludowego w woj. poznańskim (gdzie przecież przed wieloma dziesięcioleciai przemysł ten istniał) tkwi w dobrobycie, który uwolnił naszą ludność wiejską od konieczności „dorabiania” sobie na życie przez wytwórczość o charakterze rękodzielniczym.

Ow codopiero dobrobyt wsi wielkopolskiej należy, niestety, do przeszłości. Dzisiaj wieś nasza jest przeludniona i zbiedniała. Na przeludnienie wsi wpłynęły nietylko trudności, przeciwstawiające się odpływowi nadmiaru ludności ze wsi do miast, ale i reemigracja wychodźstwa, zmuszonego do powrotu do kraju. Trudno chwilowo przewidzieć, kiedy dobrobyt powróci pod strzechy chat wielkopolskich...

Stąd u wielu działaczy wiejskich rodzi się pytanie: czy nie możnaby naszej wsi dopomóc przez zorganizowanie przemysłu ludowego wzgl. chałupnictwa? W rozmowach na ten temat nieraz powtarza się powoływanie się na przykłady zagraniczne: „przecież w Niemczech istnieje poważny dział wytwórstwa chałupniczego, t. zw. przemysł solingenowski i remscheidowski, nie mówiąc zgoła o chałupnictwie w Czarnolesiu (Schwarzwald) i w Górach Olbrzymich; przecież w Austrii przemysł styryjski wytwarza kosy i sierpy sposobem chałupniczym; przecież tym samym sposobem Szwajcaria wytwarza i na świat cały eksportuje swe zegarki. Dlaczegożbyśmy zatem nie mogli powoływać do życia własnego, wielkopolskiego chałupnictwa?”

Z obowiązku dziennikarskiego notujemy tutaj, iż problem chałupnictwa jest zagadnieniem dojrzywalnym w Wielkopolsce. Dotychczas, o ile nam wiadomo, nikt jeszcze nie sformułował tego zagadnienia. Nikt nie zbadał możliwości rozbudowy chałupnictwa w woj. poznańskim. A szkoda, bo — być może — dałoby się znaleźć w tej dziedzinie niewyżyskane źródła pracy dla naszych bezrobotnych, zresztą nietylko na wsiach, ale i w miastach.

Mamy przecież nadmiar rąk robotniczych, nie zarabiających na swe utrzymanie. Mamy natomiast niedobór kapitału. Tania robocizna, drogi pieniądz. Z tej racji wkład rąk ludzkich do procesów produkcyjnych, czyli mniej postępowe pod względem technicznym wytwarzanie (za to jednak tańsze, bo wymagające mniejszego nakładu drogiego pieniądza) powinno dawać tańszą kalkulację.

Temu rozumowaniu przeciwstawić można argument tej treści, iż w innych okolicach kraju, jak np. w t. zw.

„zaglibiu chałupnictwa małopolskiego” robocizna jest jeszcze tańsza, niż u nas. Argument ten jest b. poważny, ale nie powinien on odstraszać od zajmowania się omawianiem zagadnienia. Znawy cprawda przykłady, które rzeczywiście mogą odbierać o choć do zajmowania się sprawą chałupnictwa w Wielkopolsce. Tak np. widzieliśmy niedawno temu komplet drewnianych figur do gry w szachy, dość porządnie utoczonych i częściowo wyrzeźbionych, komplet pochodzący z jednej z wsi podwarszawskich, wyspecjalizowanej w produkcji szachów, kosztujący w hurcie — 40 groszy. Czterdzieści groszy za 32 figurki!

Wyłania się przeto pytanie: czy chałupnictwo wielkopolskie, gdyby powstało, ostałoby się „dumpingowi socjalnemu”, stosowanemu przez chałupnictwo innych dzielnic? Trudno nam na to pytanie odpowiedzieć. Jeśli jednak np. okręg nowotomyski w wikliniarstwie zdoła pokonać konkurencję 20.000 koszykarzy w Rudniku n/Sanem, będzie to dowodem, iż konkurencja jest możliwa.

KRONIKA GOSPODARCZA

Skup i odsprzedaż złota i zagr. środków płatniczych oraz inkaso płatnych zagranicą dokumentów

Komisja dewizowa uchwaliła w dniu 3 bm. zmianę przepisów, zawartych w okólniku nr. 15 z dnia 12 czerwca r. b., który obecnie przestał obowiązywać, zarządzając co następuje:

Agencji dewizowej zostają upoważnieni do skupowania w kraju czeków zagranicznych, o ile są do tego uprawnieni z mocy prawa bankowego. Agenci dewizowi obowiązani są odsprzedać skupione czeki Bankowi Polskiemu lub bankowi dewizowemu. Te instytucje kredytowe, które są zastępstwami Banku Polskiego, upoważnione są — aż do odwołania — do skupowania na rzecz Banku Polskiego złota, pieniędzy i czeków zagranicznych.

Banki dewizowe obowiązane są odsprzedać skupione złoto przynajmniej raz w ciągu każdego miesiąca kalendarzowego najbliższemu oddziałowi Banku Polskiego. Niezależnie od tego — jeżeli zapas skupionego złota przekroczy wartość 10 tys. zł — Bank winien odsprzedać go bezzwłocznie, nie później niż trzeciego dnia po osiągnięciu takiego zapasu. Agenci dewizowi obowiązani są odsprzedać skupione złoto przynajmniej raz w miesiącu kalendarzowym najbliższemu oddziałowi Banku Polskiego. Natomiast skupione pieniądze i czeki zagraniczne winni agenci dewizowi odsprzedać w takich samych terminach bądź Bankowi Polskiemu, bądź jednemu z banków dewizowych. Jeżeli zapas skupionego złota lub zagranicznych środków

płatniczych przekroczy wartość 5 tys. zł agent dewizowy winien go bezzwłocznie odsprzedać nie później niż trzeciego dnia po osiągnięciu takiego zapasu.

Banki dewizowe i agenci dewizowi, którzy prowadzą oddzielne kantory wymiany na dworcach kolejowych i morskich, otrzymali zezwolenie na pobieranie przy skupie pieniędzy i czeków zagranicznych, dokonywanych w tych kantorach, prowizji w wysokości: 1 proc. minim. 50 gr. od transakcji do równowartości zł 100, 1 zł zaś — od transakcji powyżej równowartości zł 100. Skup zagranicznych środków płatniczych może się odbywać wyłącznie w granicach kursów kupna i sprzedaży, notowanych na giełdzie pieniężnej w Warszawie w dniu, poprzedzającym transakcję, lub ogłoszonych przez Bank Polski.

Instytucje kredytowe nie posiadające uprawnień banków dewizowych, a mianowicie banki akcyjne, domy bankowe, komunalne kasy oszczędności i spółdzielnie kredytowe, zrzeszone w związkach rewizyjnych, są upoważnione do przyjmowania do inkasa płatnych zagranicą dokumentów, jak: weksle, czeki, dokumenty towarowe i t. p. pod warunkiem, że inkaso i wysyłka zagranicę tych dokumentów będą przeprowadzone za pośrednictwem Banku Polskiego lub jednego z banków dewizowych, który skupi zainkasowane zagraniczne środki płatnicze.

PODATKI I OPŁATY

(p) **Pierwszeństwo zaspokojenia podatku majątkowego.** W myśl ustawy o podatku majątkowym, podatek majątkowy korzysta z pierwszeństwa zaspokojenia z całego majątku ruchomego i nieruchomości płatnika przed wszystkimi przywilejami i obciążeniami hipotecznymi. Ostatnio Sąd Najwyższy w wyroku Izby Cywilnej z 4 maja 1934 r. C. II. 456/34 orzekł, że z pierwszeństwa zaspokojenia korzysta zatem nie ta część podatku, która przypada od danej nieruchomości lub nieruchomości, lecz cała należność podatkowa, do której uiszczenia płatnik jest obowiązany. Obliczenie wysokości podatku majątkowego od poszczególnych przedmiotów majątkowych jest w myśl art. 5 i 9 powyższej ustawy niedopuszczalne. Każdy przedmiot majątkowy płatnika jest obciążony w myśl art. 57 ustawy o podatku majątkowym pierwszeństwem zaspokojenia dla całej sumy podatku majątkowego.

Z KRAJU

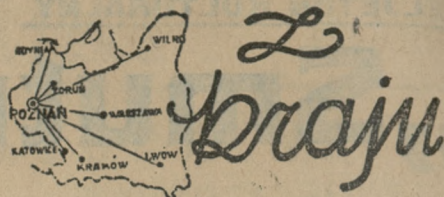
(k) **Ustawodawstwo gospodarcze.** Ukaż się nr. 90 Dziennika Ustaw R. P. z dnia 7 grudnia r. b. Opublikowane w nim zostały in. następujące rozporządzenia o charakterze gospodarczym: rozp. Prezydenta R. P. z dn. 4 grudnia r. b. w sprawie tymczasowego wprowadzenia w życie niektórych postanowień protokołu dodatkowego do prowizorycznego układu handlowego z dnia 18 lipca r. b. między Polską i Francją (poz. 623); rozp. Prezydenta R. P. z dnia 4 grudnia r. b. w sprawie tymczasowego wprowadzenia w życie postanowień układu między Polską i Szwajcarią, podpisanego w Warszawie dn. 19 listopada r. b. (poz. 624); rozp. min. sprawiedliwości z dnia 19 listopada r. b. o niszczeniu odpisów protestów weksli i czeków (poz. 625); rozp. min. skarbu z dnia 21 listopada r. b. w sprawie zmiany rozp. z dn. 19 września r. b. o upoważnieniu urzędów celnych do przeprowadzania dochodzeń i rozstrzygnięcia spraw karnych skarbowych oraz ustaleniu okręgów ich terytorjalnej właściwości (poz. 626); rozp. min. skarbu z dnia 25 listopada r. b., wydane w porozumieniu z min. sprawiedliwości o izbach rozrachunkowych (poz. 627); rozp. min. opieki społ. z dn. 26 listopada r. b. o czasowym zmniejszeniu liczby dni pracy, uważanych za tydzień podlegania obowiązkowi zabezpieczenia na wypadek bezrobocia, w odniesieniu do niektórych kategorii robotników sezonowych (poz. 628); ośw. rządowe z dn. 27 listopada r. b. w sprawie ratyfikacji i wymiany dokumentów ratyfikacyjnych, podpisanego w Warszawie dn. 13 marca r. b. protokołu dodatkowego do układu dodatkowego z dnia 3 lutego 1934 r. do konwen-

cji handlowej polsko - szwajcarskiej z dnia 26 czerwca 1922 r. (poz. 631).

(k) **Izby rozrachunkowe.** Rozp. ministra skarbu z dnia 25 listopada r. b. postanawia, że izby rozrachunkowe przy oddziałach Banku Polskiego uznaje się za izby rozrachunkowe w rozumieniu prawa wekslowego i czekowego. Rozporządzenie weszło w życie z dniem ogłoszenia, a więc z dn. 7 b. m.

(k) **Monopol śledziowy „Mewa”.** Przydział kontyngentów przywozowych na śledzie solone holenderskie, przeprowadzono w ten sposób, że 1000 tonn przydzielono gdyńskiej firmie „Mewa”, a resztę 400 tonn innym importerom. Importerzy śledzi podnoszą uprzywilejowanie „Mewy”, która jest powołana dla połowów własnych dalekomorskich. Podkreśla się, że „Mewa” wobec przydziału tak wysokiego kontyngentu może z czasem zamienić się na importera, osłabiając swoją pracę w dziedzinie połowów, wspieraną zwolnieniem od opłat celnych. Gdyby ograniczenie kontyngentów dotychczasowym importerom żydowskim wyzyskano w ten sposób, że przydzielonoby je firmom polskim, to miałyby to daleko lepsze skutki, od dawania monopolu „Mewie”.

(k) **Organizowanie się handlu trzodą i bydłem.** W dniu 1 grudnia br. odbyło się o godz. 14 plenarne zebranie Zrzeszenia Kupców Handlujących Trzodą i Bydłem pod przewodnictwem p. prez. St. Jankowiaka. Na powyższym zebraniu omówiono dwa b. poważne zagadnienia interesujące tę branżę. I tak poświęcono dużo uwagi zagadnieniu podatkowemu, w szczególności zaś problemowi uregulowania zaległości podatkowych. Zkolei zapoznano się z memorjałem, który zawiera postulaty, zmierzające do oparcia handlu trzodą i bydłem na odpowiednim elemencie kupieckim. W memorjale tym zorganizowane kupiectwo odpięra z całą stanowczością zakusy niektórych sfer, dążące do wyeliminowania czynnika kupieckiego z tej dziedziny handlu, a oparcia jej o źle zrozumianą spółdzielczość, noszącą cechy kolektywizacji, tracącej wschodem. Zrzeszenie powodowane chęcią jak najlepszej obrony kupiectwa tej branży, apeluje gorąco do wszystkich zainteresowanych, aby wstępowali w szeregi organizacji. Przez zespolenie wszystkich zdrowych elementów handlu trzodą i bydłem w jedną zwartą całość uzyskać pragnie Zrzeszenie siłę, która skutecznie odeprze wszelkie ataki na wszystkich chrześcijańskich kupców, handlujących żywcem. Dnia 15 bm. o godzinie 14.30, na sali p. Heyduckiego odbędzie się następne zebranie Zrzeszenia. Zgłaszać się na członków można w sekretariacie Zrzeszenia, Al. marsz. Piłsudskiego 37 wzgl. u prezesa p. Jankowiaka St. w Targowicy Miejskiej.



ZNOWU WIELKA AFERA PRZEMYSLNICZA

Inspektorat do walki z przestępczością skarbową w stolicy wpadł po dłuższej obserwacji na trop wielkiej afery przemysłniczej, dotyczącej tym razem wyrobów tytoniowych i wogóle tytoniu, sprowadzane go z zagranicy. Czujność władz obudziło pojawienie się w handlu stołecznym znacznych ilości wyrobów tytoniowych pochodzenia zagranicznego. Aresztowano dwóch przemysłników oraz kilku kupców, dla których „pracowali”.

ARESZTOWANIA ZA FAŁSZYWE ZEZNANIA PODATKOWE

W stolicy aresztowano cały szereg osób ze świata kupieckiego (z Nalewek!) za wykroczenia natury podatkowej. W związku z tem władze podatkowe, jak donosi prasa warszawska, podejmują jak najbardziej szczegółowe badania zeznań podatkowych ze strony tych kupców, którzy unikają prowadzenia ksiąg. O ile materiały zebrane u dostawców, na kolejach, u ekspedytorów itd. stwierdzają, że zadeklarowany obrót był niższy od faktycznego, wobec winnych działania na szkodę skarbu państwa stosuje się najbardziej rygorystyczne przepisy ustawowe.

20-LECIE GIMNAZJUM ŁÓDZKIEGO

W Łodzi odbyły się uroczystości w związku z dwudziestolecie istnienia gimnazjum polskiego pod nazwą „Uczelnia”, a obecnie gimnazjum państwowego im. Kopernika. Po nabożeństwie rozpoczęły się obrady b. wychowanków gimnazjum, którzy przybyli z całej Polski w liczbie około 400 osób. Z racji jubileuszu w gmachu szkoły została wbudowana tablica pamiątkowa.

Na inaugurację odegrano „Wesele” Wypiańskiego.

DOLARY UKRYTE W SZMATACH

Białostok ma od kilku dni nielada sensację. Oto robotnicy pewnej fabryki, która sprowadzała z zagranicy stare szmaty dla przeróbki, znaleźli w jednej beli szmat ukryty skarb w złotych dolarach. Sprawa wyszła na jaw dopiero wtenczas, gdy temi dolarami zaczęto handlować na czarnej giełdzie. Dochodzenia wykazały, że dolarów było coś około 7.400, czyli za przeszło 66.000 złotych. Ale tutaj jeszcze nie koniec sensacji. Zgłosił się bowiem właściciel fabryki Izaak Pines i utrzymuje, że to on ukrył w szmatach owe pieniądze, przyczem żąda ich zwrotu.

SKAZANI ZA AKCJE KOMUNISTYCZNA

Sąd okręgowy z Zamościa na sesji wyjazdowej w Biłgoraju rozpatrywał sprawę 11 osób z Janem Szweczykiem, delegatem Centralnego Komitetu Komunistycznej Partii Polskiej z Warszawy, oskarżonych o przynależność do K. P. P. i o działalność wyrotoczną. Sąd skazał Jana Szweczyka i Jana Okoniewskiego po 10 lat więzienia, Tomasza Rodowskiego i Grzegorza Rodyka po 5 lat, Piotra Swachę oraz Jana i Grzegorza Baldów po 3 lata, Bazylego Koziołka na 2 lata, oraz na pozbawienie praw obywatelskich od 10 do 4 lat. Trzej oskarżeni zostali uniewinnieni.

ZJAZD LEKARZY W WILNIE

W tych dniach toczyły się w Wilnie obrady IV Ogólnopolskiego Zjazdu do walki z nowotworami. Odbył się pokaz filmów naukowych, sporządzonych przez dr. Aulera z Berlina, poczem uczestnicy Zjazdu zwiedzili wystawę formaceutyczną. Zkolei obradowała sekcja naukowa, na której po referatach wywiązała się ożywiona dyskusja. W sali hotelu George'a odbył się bankiet na cześć uczestników zjazdu.

ZAWIESZENIE ORGANIZACJI BIAŁORUSKICH

Przed kilkoma dniami donosiliśmy o zawieszeniu centrali Towarzystwa Szkoły Białoruskiej w Wilnie. Obecnie decyzją starostwa grodzkiego zawieszono zostało stowarzyszenie p. n. „Białoruski Instytut Gospodarki i Kultury”. W motywach swej decyzji starostwo podkreśla, że Towarzystwo Szkoły Białoruskiej wciągnęło Białoruski Instytut Gospodarki i Kultury do inspirowanej przez Komunistyczną Partję Zachodniej Białorusi t. zw. „Akcji szkolnej”, działającej na szkodę państwa. Dowodem tej szkodliwej działalności było stworzenie przez obie zawieszone organizacje t. zw. „sektariatu szkolnego” w Wilnie, który wydawał różnego rodzaju publikacje, konfiskowane następnie przez władze. Ponadto Białoruski Instytut Gospodarki i Kultury bezpośrednio i za pośrednictwem „sektariatu szkolnego”, konsekwentnie stwarzał wśród ludności nastroje niezadowolenia i stałego fermentu przez wysuwanie hasel, inspirowanych przez Komunistyczną Partję Zachodniej Białorusi.

Czytajcie i abonujcie „Ilustracje Polską”!

Krótkie informacje gospodarcze

— Min. przemysłu i handlu zatwierdziło ostatecznie typy standardyzacyjne wyrobów koszykarskich, eksportowanych zagranicę. Zarządzenie to weszło w życie z dniem 1 grudnia r. b.

— Niedawno wypuszczony został na rynek nowy produkt przemysłu krajowego, a mianowicie cement dentystryczny, wyrabiany w Małopolsce, w nowo uruchomionej fabryce we Lwowie. Dotychczasowe zapotrzebowanie cementu dentystrycznego i porcelany dentystrycznej w Polsce obliczane jest na około 2 milj. zł, przyczem artykuły te sprowadzano w przeważnej części z zagranicy.

— Spółka akc. „Sanok” w Sanoku przystępuje w najbliższym czasie do fabrykacji regeneratu gumowego.

— Przemysł mydlarski jest na Śląsku dobrze rozwinięty, obejmuje 8 zakładów wyrabiających mydła zwykłe, tualetowe, proszki mydlane i płatki, a produkcja tych fabryk w r. ub. wyniosła przeszło 7 milj. zł.

— W kolach rzemieślniczych nieprzyjemne wrażenie sprawiła wiadomość, nadeszła z Paryża, a dotycząca budowy pawilonu polskiego na organizowanej Międzynarodowej Wystawie 1937 r. Okazuje się, iż przy budowie pawilonu zatrudnieni są bardzo nieliczni rzemieślnicy polscy — większość robot wykonywana jest przez obce ręce. Inne państwa przy budowie swych pawilonów zatrudniają całkowicie swych obywateli.

— Premje eksportowe przy wywozie masła, sera i jaj z Finlandji zostały ostatnio podwyższone.

— Kontyngent przywozu węgla do Francji na grudzień został podwojony w stosunku do normalnego kontyngentu miesięcznego.

— Największe porty na Morzu Północnym — Rotterdam, Hamburg i Antwerpia od szeregu lat prowadzą zacietną walkę o pierwszeństwo. Na podstawie ostatnich danych o obrotach portowych należy na pierwszym miejscu postawić Rotterdam, którego obrót w r. 1936 wyniósł 23,2 miliony tonn, a następnie Antwerpia — 16,7 milj. tonn i Hamburg — 16,2 milj. tonn.

— Światowa produkcja samochodów w sezonie bieżącym, który zamknął się w dniu 30 września r. b., wyniosł 5,68 milionów pojazdów (w r. ub. 4,36 milj.).

Panujący, którzy poszli za głosem serca

Małżeństwo morganatyczne królów i książąt

Sprawa małżeństwa króla Edwarda VIII z p. Simpson przypomina liczne inne związki t. zw. morganatyczne, o jakich donoszą dzieje Europy, gdzie cesarstwo i królowie nie zawahali się wbrew etykiecie i zwyczajowi pojąć zony niższego pochodzenia. Wyraz „morganatyczny” pochodzi prawdopodobnie z języka starogreckiego, gdzie „morgjan” oznacza tyle, co skrócić lub ograniczyć.

Klasycznym przykładem małżeństwa morganatycznego jest małżeństwo cesarza bizantyjskiego Justyniana I, który w roku 523 po śmierci pierwszej swej żony wyniósł na tron Teodora, córkę dozorcy niedźwiedzi Konstantynopola. Znana jest jej niezwykła energia i przebiegłość, dzięki którym to własnościom niepospolicie przyczyniła się do utrwalenia panowania Justyniana.

Pięć żon stanu obywatelskiego poślubił kolejno król angielski Henryk VIII. Najpierw rozwiązał on samowolnie małżeństwo swoje z Katarzyną aragońską i pojął za żonę Annę Boleyn, którą po krótkim pożyciu małżeńskim posłał na szafot. Następnie poślubił Joannę Seymour, następnie Annę Clewe, wreszcie Katarzynę Howard, którą także kazał stracić. Ostatnią jego małżonką była Katarzyna Parr.

W roku 1557 zaślubił arcyksiążę Ferdynand tyrolski siostrzenicę bogatego kupca augsburskiego Welzera, Filipinę. Ojciec jego, cesarz niemiecki, Ferdynand I zobowiązał go jednakże do trzymania w tajemnicy tego małżeństwa i zrzeczenia się tronu dla siebie i jego potomstwa. Między austriackimi książętami znajduje się cały szereg takich, którzy dla poślubienia wybranej serca, zrezygnowali z rangi i dostojności. Dzieje tych małżeństw są przeważnie romantyczne i dały licznym autorom tematy do powieści i utworów scenicznych. Arcyksiążę Jan poślubił córkę naczelnika poczty w Aussee Annę Ploch. Arcyksiążę Jan Salwator, przybrawszy nazwisko Jana Ortha, poślubił artystkę teatru Milli Stubel. Arcyksiążę Henryk ożenił się z mieszczką, późniejszą księżną Campofranco. Także brat jego, arcyksiążę I nast w r. 1857 pojął za żonę nierówną sobie rodem panią Aaurę v. Skublitz.

Wielkie wrażenie wywołało małżeństwo arcyksięcia Karola Ferdynanda, który na

balu techników poznał i pokochał córkę rektora politechniki wiedeńskiej, Bertę Czuber. Małżeństwo z uroczą blondynką doszło do skutku za zgodą cesarza, oczywiście po rezygnacji z tronu. Niedawno temu zmarły arcyksiążę Leopold Wöfling w pierwszym małżeństwie ożeniony był z córką oficera Wilhelminą Adamowicz. Małżeństwo to, które przypada na ten sam czas, co znany skandal rodzinny siostry jego następcy tronu saskiego, która uciekła z nauczycielem języków, Gironem, było bardzo nieszczęśliwe i zostało wkrótce rozwiedzione. Po tragicznej śmierci arcyksięcia Rudolfa, którego znaleziono pewnego dnia nieżywego w towarzystwie niezwywej również baronówny Wetsery, najstarszy syn arcyksięcia Karola Ludwika, arcyksiążę Franciszek Ferdynand został następcą tronu i ożenił się z hrabianką Zofią Chotek, zrezygnawszy poprzednio dla swego potomstwa z tronu.

Rzadki wypadek, gdzie prosta dziewczyna wiejska wyniesiona została na tron cesarski, wydał się w Rosji. Car Piotr Wielki poślubił w r. 1723 długoletnią swoją kochankę Katarzynę Alexiejewną, która po śmierci Piotra została carową. Jeden

z następców tego monarchy, car Aleksander II, poszedł również za głosem swego serca i poślubił żonę nie równą rodem. Jekaterina Michajłówna, księżna Jurgiewska, z domu księżniczka Dolgoruki, jedna z najbardziej oświecających kobiet towarzystwa petersburskiego, potrafiła do tego stopnia oczarować cara, że poślubił ją w lipcu 1880. Wielkie wrażenie wywołało w swoim czasie także morganatyczne małżeństwo króla duńskiego Fryderyka VII z modystką Luisą Krystyną Rasmussen, która później wyniosła do godności hrabiny Danner.

Także król pruski Fryderyk Wilhelm III poślubił po śmierci pierwszej swej żony nierówną sobie rodem hrabiankę Harrach. Prawdziwą i głęboką miłość zdradza przykład króla włoskiego Wiktora Emanuela II, który ze względów dynastycznych poślubić musiał arcyksiężniczkę austriacką Adelaidę, po jej śmierci atoli w roku 1869 poślubił swoją ukochaną z lat młodzieńczych Rozynę Verzelano, nadając jej tytuł hrabiny Miafiori.

Historja króla francuskiego Ludwika XIV przypomina żywo sprawę miłosną króla Edwarda VIII. Kiedy w roku 1653 Marja Mancini, której piękność przechowywała nam liczne portrety, przybyła do Paryża, król zakochał się w niej przy pierwszym spotkaniu. Lecz wszechpotężny minister jego Mazarin zdołał zapobiec małżeństwu. W. P.



Z krwawej Hiszpanji: oddział „falangistów”, udaje się na front madrycki.

Protest przeciw Marlenie

Przebywająca obecnie w Londynie znakomita gwiazda filmowa Marlena Dietrich spotkała się z solidarnym atakiem dyrektorów teatrów w stolicy Anglii. Marlena, jak zresztą wiele gwiazd filmu, kocha teatr i jest częstym gościem słynnych teatrów londyńskich. Mimo całej sympatii dla Malpomeny, artystka spóźnia się notorycznie na przedstawienia teatralne. Po kwadransie, kiedy spektakl rozpoczął się w całej pełni, na widownię wchodzi w blasku toalet wieczorowych Marlena. Oczy publiczności odwracają się oczywiście od akcji scenicznej i kierują się na smukłą linję artystki o światowej sławie.

To zwyczajowe już u Marleny spóźnianie stanowi główny powód zgodnego wystąpienia londyńskich dyrektorów teatralnych. Prawnicy angielscy dyskutują żywo zagadnienie, czy w związku z tym faktem kierownictwo teatru ma prawo nie wpuścić na przedstawienie osoby, placącej dużo za bilet, której systematyczne spóźnianie się na spektakl jest niepożądane za względu na odwracanie uwagi słuchaczy od sztuki.

Zbieracz na królewskim tronie

Monarcha włoski, Wiktor Emanuel, znany jest ze swej pasji zbierania monet całego świata. Jego cenne zbiory, obejmujące szereg stuleci, są wynikiem żmudnych poszukiwań, prowadzonych w okresie ostatnich 25 lat. Srebrny jubileusz królewskiego numizmaty jest tematem licznych artykułów nie tylko w prasie naukowej, lecz również codziennej. Dzienniki zamieszczają liczne fotografie bogatego muzeum numizmatycznego, umieszczonego w 12 salach olbrzymiego pałacu królewskiego.

Sprawozdawcy prasowi z dumą podkreślają, że dorobek monarchy jest wzorem mrończej pracy naukowej, a zaproszeni goście i dyplomaci chętnie oglądają liczne gablotki z historycznymi monetami.

W domach włoskich często spotkać można miniaturowe zbiory numizmatyczne. W handlu szczególną zwracają uwagę na dobre utrzymanie pieniędzy. Zniszczone lub porysowane monety nie przyjmie żaden kupiec a właściciel tychże musi je wycofać z obiegu. Objawy te są powszechnie uważane za cenne zrozumienie spraw monetarnych, których król jest rzeczywistym protektorem.

Literat wygrał 3 i pół milj. franków po śmierci

Dużą popularnością cieszy się w ciągu ostatnich dwudziestu pięciu lat piszący stale razem bracia Alex i Max Fischerowie. Mniej więcej dziesięć lat temu bracia pokłócili się. Alex Fischer zaskarżył swego brata i wydawcę Flammariona o 1800.000 franków odszkodowania. Alex Fischer przegrał sprawę w pierwszej instancji, ale założył apelację. W drugiej instancji przyznano mu trzy i pół miliona franków. Max Fischer i Flammarion zapowiedzieli kasację. I otóż teraz, w ostatniej instancji, Alex Fischer wygrał sprawę, ale... w 18 miesięcy po swojej śmierci!

GRYPA

jest źródłem wielu komplikacji

grypie przeciwstawi się Original

rygultki z chinina w proszku

cena za 50 ryg. zł. 2.50

ng 21 153

Czwarty język krajowy w Szwajcarii

Obok języka francuskiego, włoskiego i niemieckiego ma niebawem być uznany jako czwarty język państwowy język ladyński. Jest to narzecze romańskie, rozpowszechnione głównie w dolinie Engadynu. Wniosek w tej sprawie przedłożony został niedawno temu Radzie Związkowej w Bernie. Ponieważ jednak chodzi tutaj o zmianę konstytucji związkowej, sprawa decydowana być winna w drodze plebiscytu. Język ladyński, który jeszcze w 17 wieku powszechnie używany był w kantonie Graubünden, a później w znacznej mierze został wyparty, w ostatnich czasach dzięki silnej propagandzie znowu rozpowszechnił się bardzo poważnie. Pisarze i badacze języka podali sobie rękę, by na podstawie starych pism zebrać zapomniane bajki i pieśni ludowe i wydać słownik oraz gramatykę języka ladyńskiego. Jest więc prawdopodobieństwo, że język ladyński, w którym odbywa się już nauka w szkołach powszechnych Engadynu, nieba-

TRWAŁA POMADKA DO UST

Jeste

odrobina pomadki do ust Jeste starczy na cały dzień

Opakowanie oryginalne zł 2.- Opakowanie zapasowe zł 1.-



J. i S. STEMPNIEWICZ · POZNAŃ

Pg 8170-S. 1433

wem uzyska równouprawnienie z trzema dotychczasowymi językami państwowymi. W. i P.

KOMUNIKATY TEATRALNE

Z Teatru Wielkiego

Dziś w środę po raz 6 „Kwiat Hawaju”, przyjmowany niezwykle entuzjastycznie dzięki kapitalnej grze świetnych wykonawców pp.: Gabrielli, Fontanówny, Grabowskiej, Petera, Dembowskiego, Horskiego, Sendeckiego, Cirina, Warchalewskiego, Winczewskiego i in. Kierownictwo muzyczne kapelm. W. Buchwald. Reżyser B. Horski. Wspaniała oprawa dekoracyjna i kostjumowa Z. Szpingiera, oraz pomysłowe efektowne tańce układu M. Statkiewicza w wykonaniu primaballeriny Z. Grabowskiej, W. Bończy oraz całego baletu w zachwyty wprawiają publiczność.

W czwartek dnia 10 bm. barwna, pełna niefrasobliwego humoru i sentymentu, piękna moniuszkowska opera „Hrabina”, w znakomitej obsadzie.

W piątek „Zamarle oczy”, w pierwszorzędnym obsadzie.

W sobotę jedna z najlepszych oper G. Verdi'ego „Rigoletto” z jedynym występem znakomitej amerykańskiej śpiewaczki koloraturowej Mignon Spence.

Z Teatru Polskiego

Dziś w środę ostatnia nowość scen europejskich komedia muzyczna „Podwójna buchalterja”, która na wszystkich dotąd przedstawieniach wypełniła teatr do ostatnich miejsc, a publiczność bawiła się doskonale. Jutro i dni następnego „Podwójna buchalterja”. Najbliższą premierą będzie doskonała komedia świętego pisarza węgierskiego Fr. Molnara „Wielka miłość”, która ostatnio w Warszawie zdobyła szalony sukces. Znakomitą komedję przygotowuje Br. Dąbrowski.

Z Teatru Nowego

Dziś po raz ostatni „Ludzie na krze” — świetna sztuka Wernera, która doczekała się imponującej cyfry przedstawień, dzięki arcyciekawemu problemowi oraz świetnemu wykonaniu całego zespołu.

Początek o godz. 8.10 wieczorem. W końcowych próbach pod kier. R. Wasilewskiego „Serca za drutem kolczastym”, z udziałem Jadwigi Zaklickiej.

Koncert na dwuklawiaturowym fortepianie Moora w wykonaniu

Winifred Christie

Wielkie zainteresowanie wywołał zapowiedziany na niedzielę, dnia 13 grudnia wieczorem o godzinie 8 w sali Domu Ewangelickiego (Al. Marsz. Pilsudskiego 19) recital świetnej angielskiej pianistki Winifred Christie na fortepianie o dwóch klawiaturach, wynalazek MOORA. Wieczór ten daje nam dwójaką atrakcję: panią Winifred Christie jako świetną pianistkę — usłyszenia najnowszego instrumentu tj. fortepianu o dwóch klawiaturach, którego dotąd nie mieliśmy w Poznaniu możliwość zobaczyć i podziwiać. Wynalazek MOORA zaopiniowały sfery muzyczne jako epokowy wynalazek i przewrót w świecie pianistycznym. O fortepianie Moora pisze poważny francuski recenzent Emile Vuillermoz: „Nowy fortepian został wprowadzony przez Winifred Christie nadzwyczajną pianistkę, która posiada specjalne zrozumienie dla utworów Bacha i której inteligencja, finezja i brawura są poprostu niezrównane. Ukazanie się fortepianu o dwóch klawiaturach — to zwrot w ewolucji muzycznej. Każdy nowoczesny kompozytor musi natychmiast zdać sobie sprawę z korzyści wynikających z bogactwa i różnorodności tonu”.

Gość nasz angielski, słynna pianistka Winifred Christie odegra Bacha „Chaconne”, Liszta „Sonatę” oraz utwory Chopina, Dohnanyiego, Ravela i Moora.

Jedyny w swoim rodzaju wieczerz niedzielny zainteresował szerokie rzesze naszych bywalców koncertowych oraz fachowców. Bilety w cenie 1—4 zł do nabycia w firmie A. Szejbrowski, ul. Pierackiego 20.

zg 14 856



Dr. A. Wander S. A. Kraków

ng 21 141/2

ZA 15 DNI

GWIAZDKA!

Czy pomyślałeś już

o gwiazdkowych słodyczach?

W firmie BRACIA MIETHE

właśc. M. Kaczmarek

Poznań, ul. Br. Pierackiego 8

znajdziesz wszystko czego dusza zapagnie!

Pg 8810-49.170

Samochody królów angielskich

Już król Edward VII, dziad obecnego władcy Wielkiej Brytanii, był entuzjastycznym automobilistą, dumnym ze swych, specjalnie dla niego zbudowanych maszyn o sile 6 km.

Król Jerzy V jeździł samochodem, odbijającym wyraźnie od wszystkich innych wozów. Samochód jego był zapewne najdłuższym ze wszystkich samochodów i bił je także swą szerokością, przeszło 4 m. Samochód królewski miał nie dla tego te wyjątkowe rozmiary, by się wyróżniał pomiędzy innymi, lecz rozmiary te warunkowane były specjalnym urządzeniem wewnętrznym karoserji. Nie było tam zwykłych wysięcianych siedzeń, lecz w razie wyjazdu pary królewskiej wstawiano do samochodu dwa potężne fotele. Za nimi zaś stały jeszcze dwa krzesła wysięciane, na których siedzieli adjutant i dama dworu.

Król Edward VIII używa normalnie urządzonego samochodu, który wszakże ma jedną osobliwość, a mianowicie, wsuwany stolik, na którym monarcha w czasie jazdy załatwiać może sprawy pisemne.

Król Edward VIII widzi w samochodzie przedewszystkiem pierwszorzędnym instrument sportowy. Jako książe Walji jeździł on na wszystkie poważniejsze wyścigi samochodowe i sam niejednokrotnie okazał się pierwszorzędnym automobilistą. Od chwili wstąpienia na tron monarcha oczywiście zrezygnować musiał z tej przyjemności. Edward VIII posiada 4 czarne samochody prywatne, zaopatrzone w takie same tablice rejestracyjne, jak samochody zwykłych śmiertelników. Podczas gdy inne samochody angielskie dworskie są koloru kasztanowego i zaopatrzone są w godła królewskie, Edward VIII jeszcze przed wojną światową, jako student w Oxfordzie, absolwował kurs jazdy samochodowej u swego nauczyciela R. W. Cracknella. (W. i P.)

ZAPOBIEGA ODMROŻENIOM RAK KREM PRAŁATÓW PERFECTION

ng 21 134

Pomorze — Śląsk 11:5

Bydgoszcz. — We wtorek odbyło się tu spotkanie międzyokręgowe Pomorza z reprezentacją Śląska. Wyniki były następujące:

W wadze muszej Wypijewski (P) uległ na punkty Jasińskiemu. W koguciej Wojtkowiak (P) nie rozstrzygnął walki z Jarzabkiem. W piórkowej Krzemiński (P) pokonał w drugim starciu przez k. o. Pintę. W lekkiej Dorsch (P) wypunktował Cichego. W półśredniej Grzechowiak (P) zwyciężył Bienieka. W średniej Urbaniak (P) pokonał Wiedemana. W półciężkiej Wesner (P) wygrał walkę z Moszkowiczem, a w ciężkiej Węgrowski (P) zdobył dwa punkty bez walki z braku przeciwnika. (c)

Lekka atletyka

Jędrzejowska kandydatka PZLA. Na poniedziałkowym posiedzeniu komisji sportowej Polskiego Związku Lekkoatletycznego zastanawiano się nad sprawą kandydatury PZLA do wielkiej honorowej nagrody sportowej na rok bieżący. Komisja sportowa, która niedawno przyznała nagrodę za najlepszy wynik lekkoatletyczny w roku bież. zawodnikowi Noji, doszła do przekonania, że żaden z wielkich lekkoatletów nie osiągnął w roku bież. rezultatów, kwalifikujących go do zdobycia największej nagrody, jaką jest wielka honorowa nagroda sportowa. Wobec tego PZLA postanowił wysunąć ze swej strony kandydaturę tenisistki Jadwigi Jędrzejewskiej. (Pat.)

Walne roczne zebranie P. O. Z. L. A. odbyło się we wtorek w Poznaniu w salce hotelu „Britanija” przy udziale 36 delegatów. Reprezentowane były następujące kluby: Warta, Sokół-Poznań, AZS, HCP, KSM-Poznań, Sokół-Gniezno, KPW-Poznań, Sokół-Ostrów, Sokół-Jarocin, KSM-Ostrów, KSM-Znin, Sokół-Leszno, Sokół-Kępno, Sokół-Znin, Sokół-Wągrowiec i Sokół-Wapno.

Zebrań zagał w drugim terminie prezes POZLA p. Br. Szwarc, witając przedstawicieli władz wychowania fizycznego, prasy i delegatów klubowych. Po odczytaniu porządku obrad wybrano na przewodniczącego obrad p. kpt. Sęka, na sekretarza p. Kusztelskiego J.

Na wniosek przewodniczącego komisji rewizyjnej p. Jęczkowiaka udzielono skarbnikowi i zarządowi POZLA pokwitowania przez aklamację. Uchwalono następujące wnioski: zarządu POZLA na roczne walne zebranie PZLA w sprawie anulowania kary Heljaszowi, nałożonej przez PZLA; HCP w sprawach druż. mistrzostw POZLA i juniorów, wprowadzenia konkurencji chodu do mistrzostw okręgu, o pomoc czynników wych. fizycznego przez udzielenie boisk i sprzętu w związku z wprowadzeniem rozgrywek o drużynowe mistrzostwo okręgu.

Po krótkiej przerwie wybrano przez aklamację następujący skład zarządu na rok 1937: prezes — p. Bronisław Szwarc (Warta), I wiceprezes — p. Ludwik Stróżyk (Sokół-Poznań), II wiceprezes — p. Marcinkowski Jan (KSM-Poznań), III wiceprezes — p. Witalis Dorożala (KSM-Poznań). Jako członkowie weszli do zarządu: pp. Lange-Kucnerowiczowa (AZS), Gruszczyński (KSM), inż. Dickmann (HCP), Nochowicz (Sokół), Supert (Sokół), Szayna (AZS), Grząślewicz (Sokół), Wawrzyniak (niestow.), Nowak (AZS), Spiżewski (KSM). Komisja rewizyjna: pp. Jęczkowiak (Sokół) — przewodniczący, Kulczyński (Sokół) i Pielin (KSM), członkowie.

Jako delegatów na roczne walne zebranie PZLA wybrano: prezesa p. Szwarca i p. Stróżyka.

Na wniosek przedstawiciela AZS postanowiono nieprzyjmować do POZLA na członków Żydów, co przyjęto z wielkim aplauzem. Po trzy i półgodzinnych obradach przewodniczący p. kpt. Sęk solwował harmonijnie i na wysokim poziomie stojące zebranie. (al)

Stuttgart — Łódź 9:7

Łódź. — Występ pięściarzy niemieckich pomimo niezbyt korzystnej oceny po spotkaniu z Warszawą zainteresował sportową Łódź, gromadząc w sali Teatru Polskiego ponad 1000 osób. Spotkanie stało na dość wysokim poziomie. Ogólnie goście zaprezentowali się z korzystnej strony i technicznie oraz taktycznie przewyższali gospodarzy, wykazując przytem doskonałe przygotowanie kondycyjne. Będąc stale w ataku, rozstrzygali walki w ostatnich minutach na swoją korzyść, tracąc jedynie pierwsze wobec świeżości Łodzian.

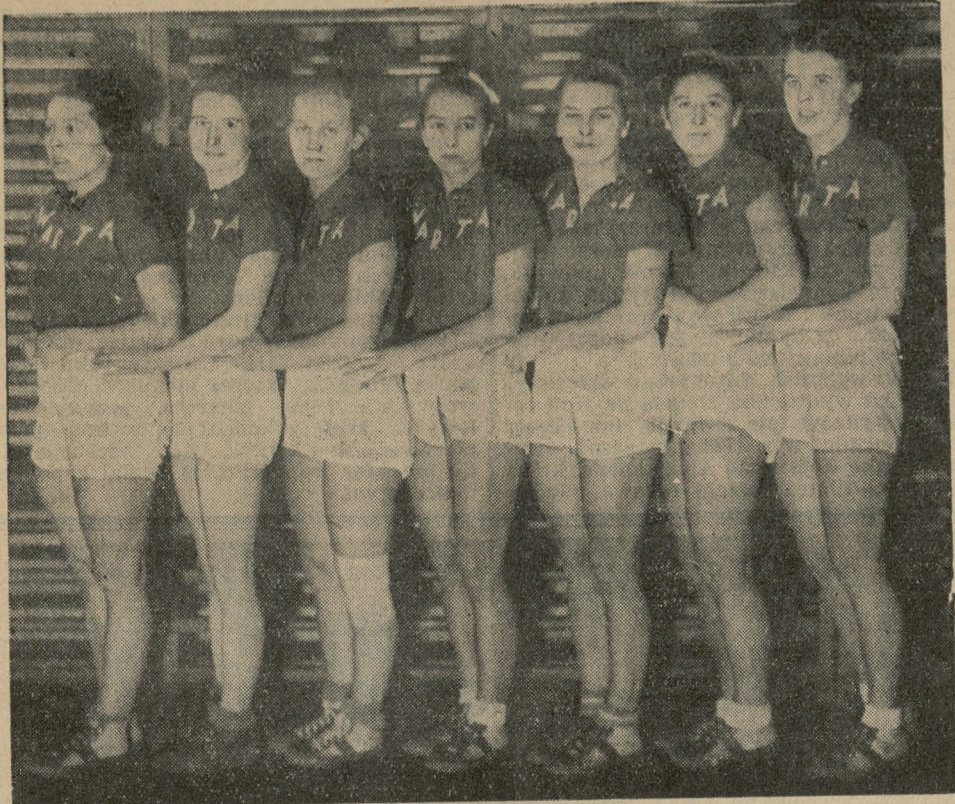
Wyniki walk w kolejności wag były następujące:
Staetter (S) nie rozstrzygnął walki z Liebermanem (Ł).
Ostlaender (S) zwyciężył Bartniaka (Ł).
Ostlaender (S) pokonał Czesławskiego (Ł).
Bandel (S) uległ Wdowińskiemu (Ł).
Zeller (S) pokonany został przez Ostrowskiego (Ł).
Held (S) zwyciężył Bartosika (Ł).
Ackermann (S) nie rozstrzygnął walki z Pietrzakiem (Ł).
Schedler (S) podzielił się punktami z Klodasem (Ł).

Turniej gier sportowych Warty

W dniu wczorajszym przy wypełnionej widowni odbyły się finałowe rozgrywki w turnieju koszykówki panów o nagrodę wędrowną Warty.

W pierwszej grze Uniwersytet zwyciężył drużynę Warty 45:20 (19:15), przyczem

uderzając piłkę przypadkowo trafił Łoja w twarz, naco Łój odpowiedział policzkiem. W rezultacie sędzia usunął z gry Łoja, ale drużyna Uniwersytetu zeszła z boiska, wobec czego sędzia odgwizdał spotkanie 30:0 na korzyść KPW, które



Zwycięska drużyna siatkarek Warty. Od lewej: J. Kryżanka, Sekulanka, P. Kryżanka, S. Kryżanka, Biegańska i Jaworska.

kosze zdobyli dla Uniw. Pozn.: Różycki (19), Śmigieński (8), Dereziński (6), Kasprzak (5), Czapliski (4), Pawłowski (3), a dla Warty: Busza (14), Stawiński (5), Mačkowiak (1).

W drugim półfinale spotkały się KPW i gimn. Mickiewicza. Mistrz Polski zwyciężył w stosunku 66:8 (34:2), przyczem koszami podzielił się: Patrzykont (24), Grzechowiak (18), Szymura (10), Lange (6), Łój (4), Kasprzak (4). Strzelcami u gimnazjastów byli: Krzekotowski (4), Abramowicz (2) i Jarczyński (2).

O pierwsze miejsce spotkały się zatem drużyny KPW i Uniwersytetu. Spotkanie prowadzone było bardzo nerwowo, przytem ostro. Do połowy prowadził nieoczekiwanie Uniwersytet w stosunku 7:6. W drugiej części gry drużyna mistrza Polski zaczęła nadrabiać i doprowadziła do stosunku 15:7 na swą korzyść. Na kilka minut przed końcem gry po zderzeniu się Łoja z Kasprzakiem (Uniw.), ten ostatni

samemu zdobyło pierwsze miejsce w turnieju.

O trzecie miejsce walczyła Warta z gimn. Mickiewicza, wygrywając w stosunku 33:26 (14:17). Punkty zdobyli dla Warty: Busza (14), Thamm (2), Stawiński (11) i Staszak (6), dla gimn. Mickiewicza: Jarczyński (14), Rybak (4), Abramowicz (4), Krzekotowski (4).

*

Wczoraj odbyły się również finały w turnieju siatkówki pań. W pierwszym spotkaniu o trzecie miejsce Uniw. Pozn. pokonał Centre w stosunku 2:0 (15:13) (15:9).

W drugim, w walce o pierwsze miejsce spotkały się drużyny Warty i KPW. Zwyciężyła zasłużenie drużyna Warty w stosunku 2:0 (15:4) (15:10), zdobywając tem samem plaketę wędrowną. Sędziowali pp. Schulte i Muszyński.

Po zakończeniu turnieju, w imieniu Warty, rozdał nagrody p. dyr. Głowacki.

Sejmik sędziów piłkarskich

Poznań. — W sali Piwnicy Ratuszowej odbyło się w niedzielę przed południem doroczne walne zebranie sędziów piłkarskich, zrzeszonych po reorganizacji dawnych OKSów w wydziale spraw sędziowskich przy okręgowym związku piłkarskim. W zebraniu wzięł udział przybyły z Warszawy delegat WSS PZPNu por. Frank, który przewodniczył obradom. Obrady miały bardzo harmonijny i spokojny przebieg, choć przeciwnie się aż do południa. Po udzieleniu absolutorjum ustępującemu zarządowi, dłuższa dyskusja rozwinęła się nad sprawą wniesioną interpelacji i wniosków, żądających odszkodowania za poniesiony uraz cielesny przez sędziego p. Tomaszewskiego na pamiętnych zawodach w Ostrowie. W rezultacie postanowiono

przekazać sprawę powyższą do załatwienia nowemu WSS. Przedtem odczytano nowy regulamin wydziału, który szczegółowo objaśniano.

Po kilkunastominutowej przerwie przystąpiono do wyboru nowych władz. Mimo zgłoszonej listy sześciu potrzebnych kandydatów, odbyło się głosowanie nad każdą kandydaturą osobno. W rezultacie całą listę przyjęto w proponowanym składzie, a mianowicie pp.: Adamski, Staliński, Jachczyk, Soliński, Jeszke i Wiśniewski. Na delegatów na walne zebranie WSS-ów PZPN wybrano p. Adamskiego oraz p. Stalińskiego.

Ponieważ ustępujący WSS nie przedstawił budżetu wydziału na rok przyszły, zebrani postanowili zwołać nadzwyczajne walne zebranie w tej sprawie.

Narciarstwo

Na Kasprowym Wierchu, na specjalnie zbudowanej skoczni, odbył się we wtorek pierwszy konkurs skoków. Pogoda słoneczna i publiczność dopisała w całej pełni.

Zwyciężył Bochenek Jan (W) z notą 141.8 (skoki 32 i 34 m), 2. Słowik (W) 132.8 (28 i 31), 3. Marduła F. (Sok) 132.5 (31 i 0), 4. Majer Wł. (Sok) 127.8 (29 i 29). Poza konkursem Br. Czech uzyskał w pięknym stylu najdłuższy skok dnia 35 m. (Pat.)

Pięściarstwo

Polska — Norwegia, spotkanie między państwowe odbędzie się w dniu 8 stycznia w Poznaniu; Oslo i Warszawa, w dniu 10 stycznia w Warszawie.

Ruch mistrzów Śląska. Wydział sportowy P. Z. B. unieważnił zdobyte walkowerami mistrzostwo Śląska przez I. K. B., przyznając tytuł Ruchowi, który też reprezentować będzie Śląsk w rozgrywkach międzyokręgowych.

Towarzystwo zawody pięściarskie pomiędzy młodzikami Warty i KPW odbyły się w sobotę w sali „ośrodku”. Walki, które stały na niskim poziomie, przyniosły następujące wyniki:

W wadze papierowej Klimecki (W) pokonał Dybizbańskiego S. (W), Grzeskowiak (KPW) nierozstrzygnął walki z Hernelem (W), Dybizbański A. (W) uległ na punkty Tomkowiakowi II (KPW), Długi

(W) wypunktował Klejnowskiego (KPW). W wadze muszej Polowczyk (W) nierozstrzygnął walki z Żurkiem (W); w wadze koguciej Furmanek (W) zwyciężył przez poddanie się w drugim starciu Dolate, Tomkowiak I (KPW) wypunktował Klińskiego (W); w wadze piórkowej Rydlewski (W) wygrał z Golebiowskim (KPW); w wadze lekkiej Sipiński II (W) nierozstrzygnął walki z kolegą klubowym „Welskim”, Ziotek (W) zremisował z Deierlingiem (KPW); w wadze mieszanej Piotrowski (W) z wagi lekkiej poddał się w pierwszym starciu Jankowiakowi (KPW) z wagi półśredniej; w wadze półśredniej Heinze (W) nierozstrzygnął walki z Dąbrowskim (KPW); w wadze półciężkiej Kasprzak (KPW) pokonał Andersza (W). Sędziował w ringu dobrze p. Mastowski, na punkty p. Kosmowski.

Sekcja pięściarska KPW po długiej bezczynności zabrała się znów do pracy. Ćwiczy pod okiem b. mistrza Polski wagi półciężkiej, Wiśniewskiego.

Organizacja zawodów nie dopisała. Zawody w „ośrodku” toczą się zwykle w niezadowolonej atmosferze. Liczni „kibice” klubowi, rekrutujący się niestety z pośród młodzieży szkolnej, pozwalają sobie na uszczypliwe, a często nieuczynne okrzyki pod adresem walczących zawodników i sędziów. Ponadto „kibice” opierają się o ring, przeszkadzają tam „dopingowaniem” swych pupilków — a istniejące przecież przepis PZB, w myśl którego publiczność na zawodach musi się znajdować

w oddaleniu od ringu, conajmniej 2 metrów. Te przepisy w „ośrodku” stale się obchodzi. W tych warunkach nie mogą odbywać się w „ośrodku” zawody, spełnić propagandowego znaczenia wśród młodzieży. Organizatorzy winni poczynić starania, by do podobnych wypadków w przyszłości nie dochodziło. (al)

Piłka nożna

San i Admira 3:1 (1:1). Rozegrane w Poznaniu spotkanie towarzyskie, do którego obie drużyny wystąpiły z rezerwami, wygrał zasłużenie San.

Niedzielne wyniki mistrzowskie były następujące:

Klasa A — Polonia (Główna) — Korona II 8:2 (2:1), Unja (Kościan) — Czarni (Poznań) 5:1 (2:1), Pentatlon (Poznań) — Rawicki K. S. 0:0, Pogoń (Poznań) — Kościański K. S. 6:1 (2:1).

Klasa B — San II — KPW III (Poznań) 5:3 (2:1), Korona III — Polonia II (Główna) 1:2 (0:1), Admira II — H. Cegielski III 0:6 (0:3).

Klasa C — Odra (Zbąszyń) — Czarni (Wolsztyn) 2:0, Warta IV — Stow. Sportowe (Swarzędz) 3:0 walkower (SSS zrezygnowało z gry), Naprzód II (Poznań) — Stella II (Zabikowo) 0:3 (0:2), Naprzód I (Poznań) — Sokół II (Jeżyce) 3:0 (2:0), Grom (Poznań) — Concordia (Mur. Gośliny) 3:0 (1:0).

Warta ligowa, HCP, Legja i KPW

W niedzielę o godz. 11 odbędzie się na boisku Warty czwórmezc czterech czołowych drużyn piłkarskich Poznania, a mianowicie: Warta lig., HCP, Legja i KPW. Specjalnie podkreślamy, że całkowity dochód z tej imprezy stawia się do dyspozycji miejskiemu komitetowi ohywatelskiemu do walki z bezrobociem. Wszystkie kluby, biorące udział w tym czwórmezc, nietylko, że wystąpią bezinteresownie, ale w dodatku zapowiedziały, iż staną do rozgrywek w kompletnym swoim składzie. Zwolennicy sportu piłkarskiego będą mieli okazję za minimalną cenę wstępu (trybuna 50 i 25 gr) zobaczyć za jednym razem ciekawe rozgrywki ze współdziałaniem popularnych piłkarzy (Szerfego, Fontowicza, Szwarca, Marka, Musielaka, Kryszkiewicza, Dusika, Mikołajewskiego i innych), przyczyniając się równocześnie do zasilenia funduszu dla bezrobotnych. (kom)

ODZNAKI emaliowane - metalowe

Fabryka Wyrobów Metalowych

Poznań, Ratajczaka 17, tel. 30-43

Nr 19 539

Zapaśnictwo

W poniedziałek zapaśnicy Berlina walczyli w Łodzi, wygrywając nieznacznie 13:11. Wyniki walk były następujące:

Pawlicki (Ł) przegrał na punkty z Grochowem, Kulesza (Ł) zwyciężył na punkty Larischa; Kawał I uległ na punkty po zaciętej walce z Guldenmeisterem; Hinz (Ł) zwyciężył po chaotycznej walce na punkty Eckerta; Jakubowski (Ł) w wadze średniej wygrał walkowerem, gdyż lekarz nie dopuścił do walki Berlińczyka Grögera z powodu kontuzji kolana; Śliczkowski (Ł) przegrał dopiero po jedenastominutowej, pięknej walce z wicemistrzem olimpijskim Schweickertem. W ostatniej walce dnia Dąbrowski (Ł) na punkty uległ Moserowi.

Warszawa — Berlin 14:9

Warszawa. — Zapaśnicy niemieccy byli wyraźnie zmęczeni ostatnio rozegranymi walkami i ustępowali zawodnikom warszawskim zdecydowanie. Wyróżniali się olimpijczycy Ślązak i Szajewski. W poszczególnych spotkaniach (od wagi koguciej do ciężkiej) wyniki były następujące:

Mianowski (W) pokonał na punkty Grochowa; Świętosławski (W) pokonał w 10 minutach Larischa, Ślązak (W) pokonał na punkty Guldenmeistera; Szajewski (W) Eckerta, a Falkiewicz (W) również na punkty Grögera; w wadze półciężkiej Dąbrowski (W) uległ w 9 minutach Schweickertowi, a Kozerski (W) przegrał na punkty z Moserem.

Po walce Berlińczyk wyjechał do Berlina, odwołując projektowane na 10 bm. spotkanie z reprezentacją Śląska w Katowicach.

F. A. C. — Śląsk 6:4 (3:2)

Chorzów. — Drugi występ zawodowej drużyny wiedeńskiej przyniósł gościom zdecydowane i zasłużone zwycięstwo. Reprezentacja Śląska, która tym razem opierała się na ligowym Ruchu oraz chorzowskim AKS-ie, nie zadowolila. Po dwóch straconych bramkach, w drużynie Śląskiej bramkarza Bregule zastąpił Taut. Wiedeńczycy we wtorek zagrali lepiej i skuteczniej, aniżeli w niedzielę. Na siedem minut przed końcem Wiedeńczycy prowadzili jeszcze 6:2 i reprezentacja Śląska przy tym stanie zdołała strzelić jeszcze dwie bramki. Gospodarze w ostatnim okresie mieli zdecydowaną przewagę. Bramki dla zwycięskiej drużyny — jedna padła z karnego — zdobyli: Fiala, Wolf i Leinweber, po dwie, dla Śląska Wilimowski dwie, Wodarz i Piątek. (c)

Gandhi i misje katolickie

Wiadomo, że Mahatma Gandhi ogłosił równość religii; twierdził, że jemu obojętnie jest, jaką religię przyjmą parjasz, byleby się wydobyli na wyższy poziom społeczny i kulturalny. Tymczasem wręcz przeciwnie zajął stanowisko Gandhiego w „wywiadzie” udzielonym p. mgr. Górze, który wraz z innymi słuchaczami kursów w Science Institute w Bangalere pod kierownictwem znanego indyjskiego fizyka, Sir C. V. Ramana, laureata Nobla, miał możliwość rozmawiania z Mahatmą Gandhim. Pod koniec posłuchania prosił mgr. Góra Gandhiego o autograf na fotografii. celem skuteczniejszej propagandy wśród akademików polskich na rzecz dwu polskich misjonarzy, którzy pragną zbudować szkołę dla haridżanów, najniższej kasty indyjskiej.

Rodak nasz powołał się na to, że w Polsce dobrze wiadomo, jak bardzo Gandhiego zajmuje się poprawą losu warstw upośledzonych i że sprawa misjonarzy jest

**Zima nadchodzi.
Tysiące ludzi jest
bez dachu,
bez odzieży,
bez jedzenia.
Ratujmy ich
od zimna i głodu.**

sprawą Mahatmy. Gandhiego zwrócił fotografię p. Górze i nie umieścił autografu, spadając w sposób niezwykle zajadły na misjonarzy, zarzucając im między innymi interesowność, jakoby z wyrachowania przywiązywali do siebie parjaszów, dalej i to, że nawróceni hindusi zamienili w Tiruchengodu świątynię pogańską na kościół domagając się wreszcie, zresztą niesłusznie, pewnego wykształcenia oraz poważnego namysłu przed zmianą religii ze strony haridżan, tak jakby misjonarze nasi

nie domagali się dobrowolnego złożenia odpowiedniego oświadczenia przed chrztem św. Sunday Times z Madrasu dodaje, że w czasie rozmowy na temat misjonarzy miły, wdzięczny głos Gandhiego stał się matowy, niewyraźny, a na twarzy widać było głębokie poruszenie i ból. (P. D. R. W.)

RADJO

Nowe projekty muzyczne Polskiego Radja

Polskie Radio projektu, na najbliższe tygodnie szereg audycji muzycznych, które bez wątpienia wzbudzą powszechne zainteresowanie. Radjosluchacze usłyszą kilka utworów po raz pierwszy wykonywanych i dzieł muzycznych o wysokiej wartości. W dziale operowym wysuwa się na plan pierwszy projekt wystawienia doskonałej opery Elsnera „Łokietek”, oraz Adrien Boieldieu „Biała dama”.

„Biała dama” odgrywa we Francji podobną rolę jak u nas „Straszny dwór”, czyli jest operą nawiązaną do stu lat.

W dziale muzyki symfonicznej wspaniale za-

powiada się następny koncert z „Romy”, podczas którego wykonana zostanie m. i. jako prapremiera Symfonia Palestra, fragment z opery „Fata Morgana” — Wertheima i uwertura „Andromeda” — Elanera. Z początkiem grudnia usłyszą radjosluchacze po raz pierwszy w Polskim Radju symfonia C-dur nr. VI Schuberta i „Gymnopedies” — Erica Satie. Projektowane jest również wykonanie rzadko grywanego dwóch koncertów fortepianowych: Mozarta B-dur i Hummela. Z nowości usłyszymy „Suite liryczna” — Berga, czolowego kompozytora austriackiego doby współczesnej.

Z utworów kameralnych dawniejszych mistrzów zapowiadane są: „Divertimento” Mozarta na skrzypce, altówkę i wiolonczelę i kwintet klarnetowy; kwartet Dworzaka, sonet Spohra i kwintet Brucknera. Z utworów współczesnych polskich wymieniłem należy sonatiny na klarinet Szalowskiego.

Najbliższe „Świtki kompozytorów” poświęcone będą Zarebskiemu, Nowowiejskiemu, Matiejewskiemu i Rytłowi.

Gdy dodamy, że przyjazd swój zapowiedzieli artyści tej miary co Bela Bartok, Alfred Höhn, Telmányi, Artur Rubinstein i wielu innych — zorientujemy się, że najbliższe tygodnie radjowo zapowiadają się nader interesująco.

W niedzielę, dnia 6 grudnia 1936 r., zasnął w Bogu, po ciężkich cierpieniach, mój ukochany mąż, drogi nasz syn, brat, szwagier i wujek, ś. p.

Bronisław Lexandrowicz

powstańciewicz wielkopolski.

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 10. bm., o godz. 14 z kostnicy szpitala miejskiego na cmentarz św. Wojciecha. Msza św. odprawiona będzie w piątek, 11. bm., o godz. 7.30 w kościele OO. Zmartwychwstańców.

W głębokim smutku pogrążeni

zg 14867 żona, matka, bracia, siostry, szwagrowie i szwagierki.
Poznań, Bydgoszcz, Grudziądz, Gdynia, Kamberg Cylichowa.
Osobnych wiadomości nie wysyła się.

Dnia 8 grudnia 1936 r., zasnęła w Bogu, opatrzona Sakramentami św., w 69 roku życia, nasza najdroższa, nigdy nie zapomniana matka, teściowa i babcia, ś. p.

z Radzińskich

Konstancja Ławicka

Pogrzeb odbędzie się w piątek, dnia 11 grudnia rb. o godzinie 14.30 z domu żałoby przy ul. Gen. Prądzyńskiego 47 na cmentarz parafialny w Luboniu.

W nieutulonym smutku pogrążeni

Poznań, dnia 9 grudnia 1936 r. dzieci i rodzina.
zg 14866 Osobnych wiadomości nie wysyła się.

SPADEK WAGI U DZIECKA



jest niepokojącym objawem, który winien być zbadany przez lekarza. Jecorol polecany przez lekarzy, stosuje się przy krzywicy, wzmacnia kości, powodując przyrost wagi.

JECOROL BUKOWSKIEGO

LAB. CHEM.-FARM. MAG. A. BUKOWSKI SUK. WARSZAWA

Prof. Dr. Stasiński

przyjm. teraz osobiście za uprz. porozum. w dniu porady od 4-5

Poznań, Lecznica oczna przy Al. Marcinkowskiego 17
Pz 8819-10, 159 9,30 - 12,30 i 4-6,30.



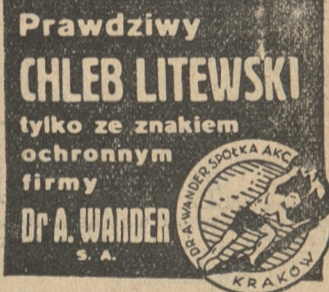
KLINIKA LALEK

Reperacje przyjmuje się do 20 grudnia.

PIĘKNE LALKI
Nowości w olbrzymim wyborze!

„Aguila”
Św. Marcin 61,
Pl. Wolności 9.

ng 20 230



Prawdziwy
CHLEB LITEWSKI
tylko ze znakiem
ochronnym
firmy
Dr. A. WANDER
S. A.

ng 21 136

Maria Sikorzyna

opatrzona św. Sakramentami, po ciężkiej chorobie, zasnęła w Bogu, dnia 8 grudnia 1936 r. Pogrzeb odbędzie się w piątek, 11. bm. o godzinie 3 z kaplicy Szpitala Wojskowego, Wały Jana III, na cmentarz Farny przy ul. Bukowskiej. Msza św. żałobna odprawiona będzie w czwartek, 10. bm. o godz. 8.30 w kościele farnym.

Córka, zięć i rodzina.

zg 14 785

Bronisław Lexandrowicz

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 10 grudnia br. o godzinie 14 z kostnicy szpitala miejskiego, ul. Kozia na cmentarz parafialny św. Wojciecha. Szanownych druhów prosimy o udział w pogrzebie. Cześć Jego pamięci.

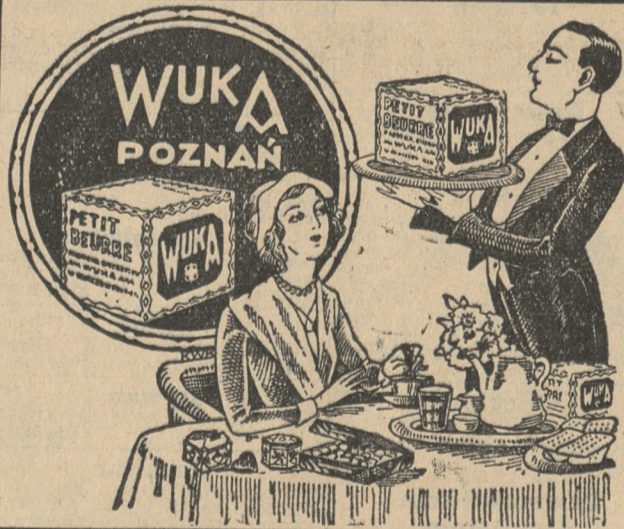
zg 3860 Zarząd Towarzystwa Powstańców i Wojsków.
im. Fr. Ratajczaka, Poznań, stow. zarejestr.

Zofii Bajerowiczówny

składamy serdeczne
Bóg zapłać!
matka, siostra i brat.

zg 14 869
Poznań, dnia 9 grudnia 1936 r.

Pluskwy, Karaluchy i wszelkie inne robactwa domowe **TEPIMY** radykalnie elektrycznym systemem
„PAREX”, Poznań, św. Marcin 64, m 10, tel. 58-51



„WUKA” NA CZAS GWIAZDKOWY znane wyborowe PIERNIKI

pierwszorzędne gatunki
Pierwsza Poznańska Fabryka Kekszów,
Pierników i Wafli
W. KURCZEWSKI Poznań

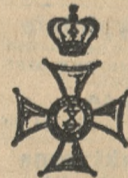


ORZECHY WŁOSKIE

I LASKOWE SYCYLIJSKIE, SULTANKI
KALIFONIJSKIE, KORYNTKI, SLIWKI
BOSNIACKIE I MIGDAŁY WŁOSKIE

Pg 8748-582,07 poleca

Cygański i Semma HURTOWNIA
POZNAŃ, WIELKA 18 KOLONIALNA
TEL. 33-32
Specjalność: Świeżo palone kawy z własnej palarni.



PRAKTYCZNY UPOMINEK GWIAZDKOWY

to
Piękna, nowej konstrukcji PARASOLKA
z firmy **S. ZYGADLEWICZ**
POZNAŃ, 27 Grudnia 6. WARSZAWA, Nowy-Swiat 59.
Ng 20 818 Od rewelacyjnych niskich cen,
odlicza się rabat świąteczny w wysokości 10%

W czwartek

ZNANE Z DOBROCI **KISZKI**
I INNE SPECJALY
ORYGINALNY MONACHIJSKI SALWATOR
RESTAURACJA EMPIRE
UL. 3 MAJA 5 zg 8857 TEL. 58-16

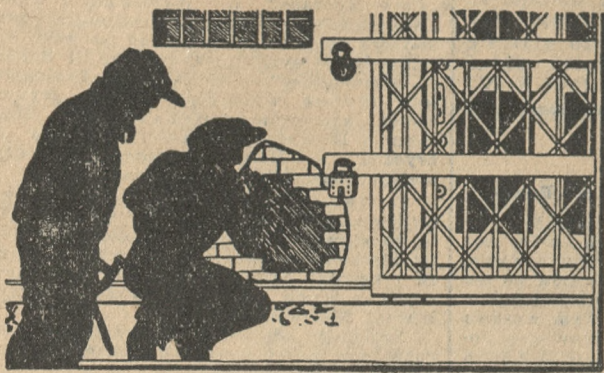
MAJĄTEK

465 morg położony w Śmiglu w całości lub mniejszych parcelach na sprzedaż. Bank Ludowy Śmigiel. ng 21568

LIKWIDACYJNA WYPRZEDAŻ!

Firaneł - kap - obrusów
Tylko do 20 grudnia b. r.
Fr. Ratajczaka 28
St. Pichurko

zg 14 870



Twój sklep Ubezpiecz się od kradzieży z włamaniem.

odwiedzą jutro!

jeszcze dzisiaj

POZNAŃSKO WARSZAWSKIE TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ

ODDZIAŁY:

w Poznaniu
ul. Kantaka 2-4
tel. 21-79, 24-16,
33-22, 33-23

Katowicach
3-go Maja 13
tel. 303-17

Grudziądzu
3-go Maja 22
tel. 18-56

Warszawie
Czackiego 2
tel. 241-40, 250-82,
502-82

Łodzi
Piórkowska 85
tel. 106-48, 106-68,
127-80

Wilnie
Mickiewicza 7
tel. 525

Lwowie
Akademicka 4
tel. 209-42

Krakowie
Floriańska 51
tel. 133-43

Reprezentacja w Gdyni, ul. Eugeniusza Kwiatkowskiego 9, tel. 11-65

Reprezentacje i agentury we wszystkich większych miastach Polski.

Pg 8804-49.227

Nagłówkowe słowo (tłusto) 26 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy, 5 liczb = jedno słowo, l, w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 100 słów, w tem 5 nagłówkowych.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:
1-lamowy milimetr 50 groszy

Znak oferty naprzykład: n 2395, z 21 025, d 1811 i t. d. = 1 słowo.
Drobne ogłoszenia w dni powszednie przyjmuje się do godz. 11,10, w soboty i dni przedświąteczne przyjmuje się do godz. 10,45.

1. KAMIENICE

Kamienica
Poznaniu (św. Marcina) dochód brutto 30 000 sprzedam spiesznie za 270 000 w tem 100 000 amortyzacji. Oferty Kurjer Poznański zdg 45 956.

Parcele
2 000 m² Nowe Podolany korzystnie sprzedam. Śniadeckich 15, mieszkanie 1. zdg 46 249

Willę
wszelkim komfortem bez opłat. Poznań — Grunwaldzka 25 000 sprzedam Dom Złocien, Poczta nr. 15. zdg 46 268

Dom
śródmieściu składem, dochód 3 600 sprzedam właściciel 27 000. Oferty Kurjer Pozn. zdg 46 280

Willę
nową, blisko tramwaju sprzedam Skład z mieszkaniem i towarami sprzedam. Informacja św. Marcina 32, mieszkanie 15. zdg 46 090

Kamienice
śródmieście, dochód 18 000, sprzedam 150,— wpłaty 30 000.— Grudziądzki, Aleje Marcinkowskie-go 17 a. zdg 46 072

Gdynia — Dom
trzykondytorowy w komfortie, ze składem, duża suterena, nadająca się na cele przemysłowe, dochód roczny 20 000,— centrum miasta ul. Kilińskiego na sprzedaż zaraz wprost od właściciela. Wiadomość Kurjer Poznański Gdynia.

Parcele
Górna Wilda, ul. Pradzińskiego i Umińskiego od 500 m² bardzo korzystnie. Górna Wilda 92. zdg 46 135

Kamienica
dochodowa składami, śródmieściu Poznania 54 000,— wpłaty 35 000 Ratajczak, Skarbowska 18. zdg 46 121

Dom
sprzedam w centrum za 70 tysięcy. Informacje św. Marcina 32, m. 15. zdg 46 092

2. PIENIĄDZ

Wspólnika
czynnego fachowca z branży gastronomicznej kawiarnianej celem uruchomienia w własnych reprezentacyjnych lokalach podobnego przedsiębiorstwa poszukuje. Egzystencja zapewniona. Zgłoszenia do „Par”, Toruń. Szeroka 46. Pg 8695-64.180

Poszukuje
4 000,— zł na I hipotece 47 morgów ziemi w Poznaniu, na rok, ziemia pod budowę. Oferty Kurjer Poznański zdg 46 054

Księdzu
kto pożyczycy 2000. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdrz 46018

5 000
poszukuje zapewnienie hipoteka, weksle. Oferty Kurjer Poznański zdg 46 058

1 000,—
oddam pod gwarancją. Oferty Kurjer Poznański zdg 46 089

Lekarz wet.
kawaler energetyczny na samodzielnym stanowisku szuka pożyczki 1 500 zł na dobry procent, celem ustalenia egzystencji. Oferty Kurjer Poznański zdg 46 298

Szofera
z gotówką 3 000,— do nowego samochodu ciężarowego. Informacje: Piekary 3, m. 6, od 4—6. zdg 46 095

3. LETNISKA I UZDROWISKA

Truskawiec.
Pensjonat dietetyczno — leczniczy Dra Proszowskiego — willa „Aida” — nowoczesny, komfortowo urządzone. Ceny niskie. Sezon zimowy przez grudzień, styczeń, luty. ng 19 028

Rabka.
Pierwszorzędny pensjonat „Opatrzność” zupełnie odnowiony. Ceny niskie poleca M. Andraszowa. zdg 40 858

4. OSOBISTE

Za
długi meza mojego, Zygmunta Grudzińskiego, Poznań, Rynek Jezycki 2, nie odpowiadam. Anna Grudzińska, Szamarskiego 28. zdg 46 160

6. OZENKI

Z Italji
prosi zainteresowany pania brunetka w towarzystwie starszej pani 8 bm, godz. 7—8 o pare słów. Oferty Kurjer Poznański zdg 46 061/2

Przystojna
posiadająca większą gotówkę posłubi inteligentnego pana wysokiego wzrostu 40—50 lat na stanowisku. Oferty Kurjer Poznański zdg 46 283

Kawaler
38, właściciel domów i przedsiębiorstwa przemysłowego, bez dżugu, szuka sympatycznej panny w celu matrymonialnym z posagiem gotówkowym 25 tys. Oferty uprasza się do Kurjera Poznańskiego zdg 46 084

7. SPRZEDAŻE

Kryształy
20% rabatu. Jeziucka 10 (Świętosławska) zdg 42 427

Dom Okazyjnego Kupna.
nieprzemakalne impregnacja trześciwna sprzedaje najtaniej. — Wejman Kościelna 17. zdg 39 132

Płachty
nieprzemakalne impregnacja trześciwna sprzedaje najtaniej. — Wejman Kościelna 17. zdg 39 132

Jadalnie — Sypialnie
gabinety meble używane — nowe oraz różne inne sprzęty użytku domowego korzystnie

Jeziucka 10
(Świętosławska). zdg 44 163

Praktyczne podarki gwiazdkowe
poleca korzystnie M. Paszek, ulica Wrocławska 30. zdg 44 964

Grzejniki (radjatory)
do centralnego ogrzewania po cenach bardzo korzystnych. Informacje Ratajczaka 18. m. 7. zdg 45 159

Orzechy
włoskie zdrowe złotych 10,— luszczonych 21,— miód lipcowy jasny 13,50 pięciokilowe opłacono — „Zróżdo”, Zaleszczyki. zdg 44 992

Maszyny do pisania
i liczenia nowe, używane (z gwarancją) walizkowe „Rheinmetall” na dogodnych warunkach spłaty do nabycia w firmie Antoni Rose, plac Wolności 2 i Nowa 8. ng 19 427

Smoking
prima średnia wielkość

Dywan
czerwony pluszowy 2x3. Wrocławska 38 — 42. zdg 46 237

Propagandowe

Czyszczenie Pierza
Urządzamy miesiąc taniego czyszczenia obliczając ryczałtem: za pierzyne 2,75, za spodek 2,50, za poduszki 1,00, za jasiek 0,50.

Emkap. M. Mielcarek, Wrocławska 30
ng 19 430

Sprzedaz — Naprawa
i montownia piór wszelkich systemów piór wiecznych ołówków automatycznych. Naprawa natchmiast w firmie Józef Czosnowski, spec. skład papieru Poznań, Fr. Ratajczaka 2. dg 3450

Fortepiany - Pianina
Fabryki Bettinga korzystnie. — Informacje Fr. Ratajczaka 20. I piętro, m. 4, od 16—18. ng 17 792

Meble
najtaniej u Palacza, ul. Ślusarska 4, pomiędzy Wielka a Woźna. dg 3864

Zabawki, lalki
wysprzedz. Wózki lalczyno, — dziecięce tanio, wybór. Pięćckiego 11, podwórce „Kredyt”. zdg 44 280

10 lamp
składowych, pendlowych system Kandena sprzedam tanio. Zgłoszenia: Rzeczyspolitej 8, m. 6. zdg 46 003

Restauracje
z mieszkaniem, śródmieściu sprzedam. Telefon 14-30. zdg 45 992

Pianina
znanej fabryki „Arnold Fibiger” oraz instrumenty okazjone w każdej cenie poleca Centralny Magazyn Pianin. Poznań, Pięćckiego 11. Zamiana instrumentów używanych. Ng 19 533

Meble
najtaniej fabryczny skład mebli Wrocławska 19. dg 3736

Towarzystwom Komitetom
dobroczynnym — rozdającym Gwiazdke — polecam najkorzystniejszy zakup

Torebek porcyjnych
Fabryczny skład — Koska — Dominikańska 5. Ng 20 842

Rowerek
3 kołowy łańcuzkowy sprzedam. Wielkie Garbary 16, m. 7. zdg 45 983

Doga
okazowego sprzedam. Jasna 8, m. 4. zdg 46 024

Krzesła
dębowe, skóra tanio. Drużbackiej 2, portier. zdg 46 044

Skrzypce
cygańskie Steiner sprzedam. Jackowskiego 30, m. 6. zdg 45 548

Futro
prima opasy sprzedam tanio. — Półwiejska 37, III. prawo. zdg 46 057

Dryling
16x9,3 Kruppa tanio sprzedam. Słowackiego 35, m. 4. zdg 46 076

Motor
trzykonny prąd zmienny. Górna Wilda 28, m. 6. zdg 46 165

Klarnet

A. Es. flet (system Böhm) na sprzedaż. Handke, Rogoźno 335 (Wlkp.) ng 21 648

Sprzedam
tanio 11 trykotów spodenek dobrego stanu. Św. Józefa 5, prasowalnia. zdg 46 179

Pianino
pierwszorzędne, zagraniczne. — Marcina 15 — 5. zdg 46 178

Szafa
magiel, domowa lodownia, mąszyna do elektryzowania (Wohlmuth.) Dąbrowskiego 56 — 6. zdg 46 254

Wózek
spacerowy sprzedam. Dolna Wilda 4, m. 1. zdg 46 304

Blüthner pianina
krótkie skrzydło

Ośmiocalowa
kompozytiera kryształowa 20 złotych, jedenastocalowy talerz 25,— inne kryształowe ceny najniższe — „Lamus”. Strzelecka 1. Pg 8758-58.222

Osiemnastoosobowy
sztuciec plater, monogram I. C. Dwunastoosobowy srebrny, inne srebra, drobniaki

Stylowe
świeczniki zegary, kandelabry, witraży, stoliki, ceny gwiazdkowe. „Lamus”, Strzelecka 1. Pg 8757-58.223

Czekoladowe,
pralinowe owocowe

Mieszanki
oraz inne wyroby pierwszorzędnej jakości poleca

„Fabiola”
Fabryka cukrów i czekolady Poznań, Al. Marcinkowskiego 5. — Telefon 17-32. Pg 8818-50.154

Skład
nabiału ruchliwa ulica. Oferty Kurjer Poznański zdg 46 227

Dywan
duży dobrze utrzymany. Grobla 1b — 8. zdg 46 225

Garnitur
klubowy, stół, dywan korzystnie Mickiewicza 19, m. 10. zdg 46 216

Skład węgla
sprzedam. Ewangelicka 1. zdg 46 207

Skład
kolonialny z mieszkaniem za zgodą gospodarza zaraz sprzedam. Chwaliszewo 68. zdg 46 205

Kto
swoje zdrowie szanuje, ten u Kunerta bambosze kupuje. Specjalna fabryka domowych pantofli, wielki wybór, ceny fabryczne poleca Poznańska Fabryka Obuwia domowego R. Kunert i Ska, Woźna 12. Pg 8599-44.17

Parasole Torebki
damskie. Czyst. Poznań, Szkolna 11. Pg 7423/4-41.34/5

Zakład

fryzjerski dobrze zaprowadzony w dobrym punkcie miasta z powodu wyjazdu korzystnie na sprzedaż. Zgłoszenia Kurjer Poznański, Gniezno 737. ng 21 413

1 000 samochodów
rozebranych używane części, podwozia mleczarskie, opony najtańiej w firmie Autoskład. Poznań, Dąbrowskiego 89, telefon 46-74. dg 3159/60

AL. Benenowski Półwiejska 3
Reprezentacyjny skład obrączek. Zegarki, budziki najtaniej. dg 2974/5

Tapczany
fotele, leżanki, gwarantowanej jakości, najkorzystniej u fachowca. Wrocławska 14. dg 3765

Okazyjnie jadalnie kuchnie
tylko Hali Mebli Wrocławska 38 największy wybór najniższe ceny. Pg 8895-58.228

Tak wesoło
Tafelczyz wokolo. Gdy zagrasz z wieczora. Na płytach Kastora. — Magazyn gramofonów i płyt. Naprawy. Przybory. Płyta od 1,20. Poznań, św. Marcina 55. ng 21 655/6

Kastor
Poznań, św. Marcina 55. ng 21 655/6

Skład
pieczywa, dobre położenie sprzedam. Adres Kurjer Poznański zdg 46 240

Nożyce
krawieckie, Aleje Marcinkowskie-go 27 — 13. zdg 46 236

Dobra egzystencja!
Skład kolonialny, mieszkaniem z powodu starości sprzedam. Adres weksle Kurjer Poznański zdg 46 267

Dobrze
zaprowadzona restauracja - kawiarnia, ulica ruchliwa zaraz. Oferty Kurjer Pozn. zdg 46 278

Kolonjalke
zaprowadzona, magiel, małe mieszkanie sprzedam. Adres Kurjer Poznański zdg 46 276

Kiosk
spożywczy. Kreta 1. zdg 46 274

Dom
w dobrym położeniu skład 2 okna wystawowe, wolne mieszkanie na sprzedaż. Informacje: J. Fiebig, Rogoźno Wlkp. ng 21 557

Koń
6-letni okaz silny, 1,75 wysoki, niesie wielki ostry, świetny stróż. Robocza 5, od 14—16. zdg 46 079

Salon Biedermayer
irakrystowany szafy, komody, stoliki do gry, do herbaty, świeczniki stylowe, serwisy obiadowe Rosenthal, szal turecki, dywan na sprzedaż. Skarbowska 4, parter. zdg 46 077

11. KUPNA

Meble
używane wszelkiego rodzaju antyki dywany kupuje Magazyn Mebli, Podgórna 6, telefon 32-50. zdg 42 072

Złoto
srebro, brylanty kupuje Kruk, 27 Grudnia 6. Ng 18 682

Terjerka
młodego ostrego kupie. Oferty Kurjer Poznański zdg 46 029

Motorcykl
używany do 500 zł kupie. Oferty Kurjer Poznański zdg 46 001

Kupię
urządzenie kolonialne. Oferty Kurjer Poznański zdg 45 997

Młynki
sortowniki do żwiru kupie. Oferty Kurjer Poznański zdg 46 039

Podwozie
od 6 cylindrowej ciężarówki Chevrolet kupie. Oferty Kurjer Poznański zdg 46 045

Beczki dębowe
kupują Domagalski i Ska, św. Marcina 34. zdg 46 114

Pianino
kupie. Oferty Kurjer Poznański zdg 46 155

Srebro
złoto, brylanty, kwity lombardowe, wszelkie starożytności, kupuje „Lamus”. Strzelecka 1. Pg 8756-58.224

Kupimy
używana heblarke - dychtówkę 60 cm. Oferty pod: Seminarium Zagraniczne, Poczta, poczta Narko, n. Notecia (Wlkp.) dg 3858

Siodło
angielskie spiesznie kupie. Zgłoszenia Agencja Kurjera Pozn. Pniewy. ng 21 653

Dwu, trzypokojowe
mieszkania, łazienka bezpodatkowe do wydzierżawienia. Administracja, Dąbrowskiego 14/16 tel. 60-16. zdg 43 918

Pięciopokojowe
sześciopokojowe I i IV komfortowe, słoneczne, Wypiańskiego. Oferty Kurjer Poznański zdg 45 613

Jednopakojowe
przynależnościami, Debiecka 6. zdg 45 810

Trzypokojowe
obszerne, komfortowe parkiet, bezpodatkowe — ogródek zaraz do wynajęcia. Wolsztyńska 7, telefon 72-90. zdg 45 937

Czteropakojowe
pelen komfort, parkiet, obszerne, bezpodatkowe, ogródek, etażowe ogrzewanie do wynajęcia. Wolsztyńska 7, tel. 72-90. zdg 45 936

8 pokojowe mieszkanie
komfortowe słoneczne z obszernymi przynależnościami nadające się na biura i mieszkanie wolne zaraz.

4-pokojowe
komfortowe dom ogrodowy, parter wolne zaraz. — Zgłoszenia Loga, Słowackiego 18, tel. 66-89. Pg 7429-18.89

Pięciopakojowe
śródmieście wynajmie gospodarz. Oferty Kurjer Poznański zdg 46 025

Czteropakojowe
komfortowe bezpodatkowe i piętro. Focha, Właściciel, Lodowa 1, m. 4. zdg 46 071

FUTRA

Gotowe i na miarę
poszycia i modernizacje
pod fachowem kierownictwem

EDMUND RYCHTER

POZNAŃ - FR. RATAJCZAKA 2
WROCŁAWSKA 15 WROCŁAWSKA 14
OSTRÓW (WIKP.)



Pięciopokojowe
zremontowane. Chelmońskiego 4. zdg 45 811

Dwa pięciopokojowe
komfortowe, parter, - drugie piętro, ogrodem zaraz. Jasna 8. m. 4. zdg 46 023

3
wygodami, front III ptr. 75.- Focha 128. zdg 46 064

2
wygodami, front I p. 65.- Focha 128. zdg 46 065

Wynajmę
3 pokoje w. Młyńska 5. III. rok zgóry. 80 miesięcznie. Zgłoszenia portjer. zdg 46 266

Trzy
pokoje kuchnia, centrum od zaraz do wynajęcia. Oferty Kurjer Poznański zdg 46 260

Trzypokojowe
willa, ogród, bezpodatkowe. Teczowa 3. Gospodarz. Słowackiego 36 - 8. zdg 46 286

Trzy
kuchnia, wysoko suterenu, wolne urzędniczo, rok zgóry. Szyperka 3. gospodarz. zdg 46 272

Pokój
kuchnia, wygodami, pewnemu płatnikowi. Górczyn, Kościńska 47. zdg 46 202

Pięć pokoi
do wynajęcia. Marynarska 5. I. zdg 46 198

5 pokoi hall
komfort odnowione, słoneczne, - centrum. Inform. telefon 38-20, 9-11 i 7-9 wieczorem. zdg 46 299

Dwupokojowe
45.- wygodami

Trzypokojowe
62.- wygodami, Marcina 74. I. 18. front. zdg 46 294

Dwupokojowe
biuro lub mieszkanie centrum - 43.50 miesięcznie „Domus”. - Plac Wolności 14 a. zdg 46 293

Dwuosobowy
frontowy, słoneczny. Focha 82. m. 8. zdg 45 961

Pokój
umeblowany do wynajęcia od zaraz. Aleje Marcinkowskiego 1. - m. 8. dom narożny. zdg 45 990

Wielka
17 - 10. zdg 46 067

Jackowskiego
36 - 8. zdg 46 242

Jedno
dwuosobowy, studenci, wykluczeni. Długa 3. m. 2. zdg 46 241

Pokoik
Polna 3. m. 8. zdg 46 238

Pokój
Bukowska 9 - 4. zdg 46 259

Szymańskiego
9 - 9. zdg 46 257

Panów
Focha 43 - 6. utrzymaniem bez. zdg 46 250

Kochanowskiego
24 - 1. jedno- dwuosobowy, niekrepujący. zdg 46 282

Nowomiejski
6 a - 25. frontowy, obszerny. zdg 46 091

Frontowy
Ratajczaka 15. m. 4. zdg 46 080

Słowackiego
25 - 12. zdg 46 075

Dwuosobowy
inteligentnym tanio. Rybaki 20. m. 10. zdg 46 196

Ratajczaka
40 - 11. utrzymaniem. zdg 46 190

Elegancki
pokój z utrzymaniem. Ogrodowa 3. m. 8. zdg 46 159

Przyjezdny
najtaniej. Nowy Rynek (Kolegiacki) 5 - 3. zdg 46 305

Klatki
Pierackiego 8 - 12. zdg 46 302

Słoneczny
czysty łazienka. Przecznicza 11. m. 7. zdg 46 300

Balkonowy
centralne, elektryczność. Poznańska 58 a - 6. narożnik Mickiewicza. zdg 46 290

Działyńskich
10 - 8. zdg 46 224

Pokój
Wielkie Garbary 8. m. 15. zdg 46 213

Studentce
urzędnicze (dwom) słoneczny tanio. Marcinkowskiego 19 - 7. zdg 46 212

Kręta
22 - 8. utrzymaniem - bez. zdg 46 204

Pokoik
Ratajczaka 11 a. m. 106. zdg 46 136

Młyńska
3 - 8. jedno - dwuosobowy, ładne, utrzymaniem, centralne. zdg 46 129

Wolnica
3 - 3. zdg 46 120

Skarbowa
5. parter, prawo, dwuosobowy, frontowy, kuchnia, fortepian. zdg 46 119

17. LOKALE

Ubikacja
10.- miesięcznie do wynajęcia. Szarmarzewskiego 8. Prasowalnia zdg 45 989

Skład
rzeźniczy wynajmę kaucja. Oferty Kurjer Poznański zdg 46 279

18 DZIERŻAWY

Dzierżawy
ogrodnictwa w majątku lub prywatnie poszukuję. Oferty Kurjer Poznański zdg 46 005

Piekarnia
od zaraz do wynajęcia powodu nieporozumień rodzinnych, nadszła się również na inny interes, cena przystępna. Oferty Agentura Kurjera Poznańskiego, Oborniki, Czarnkowska. ng 21 650

22. ZGUBY

Legitymacje
W. S. H. Sojki Jerzego unieważniam. zdg 46 248

Biała
suczka szpyc zaginęła 7. 12. - nagroda. Działyńskich 7. m. 2. zdg 46 088

Seter
młody brzozywa zaginał, oddać za wynagrodzeniem: Perkowski Adam, Poznań, Towarowa 20. dg 3921

Zgubiono
mufkę, torbę lokowa. Łaska-wocka znalazła uprasza się o zwrot za wynagrodzeniem. Hans, Stary Rynek 58 - 4. zdg 46 152

Mufkę
torbę czarna zgubiono w niedzielę. Oferty Kurjer Poznański zdg 46 094

Biała suczka
seter zaginęła w okolicy ulicy Solnej. Odprowadzić za wynagrodzeniem. Telefon 50-77. dg 3909a

24 NAUKA

Kursy Handlowe
Skrzypczak, Plac Wolności 2. - Nowy kurs 4 stycznia. zdg 44 578

Mme Dygat Zakrzewski, Parisienne diplômée. Professeur aux Cours pratiques de langue française à Poznań donne

Leçons de français
Grammaire, Conversation, Littérature. Prix Modérés. Ogrodowa 12. m. 28. zdg 36 818

Kursy
Handlowe
Dypl. W. S. H. Kantaka 7. telefon 49-68. Kurs 4 Stycznia. dg 3908

Nauczycielkę
czworga dzieci klasa I, V i VI od zaraz. Oferty Kurjer Pozn. zdg 46 035

Kursy Handlowe Preissa
Skarbowa 11. Nowy kurs 4 stycznia zdg 45 991

Kursy kroju, szycia
dziennie, południowe i wieczorne, przyjmuje, warunki najkorzystniejsze. Klawiterowa, Poznań - Mariji Magdaleny 1. m. 7. dg 3163-4

Korepetytor
łacina, niemieckie, matematyka, klasa III gimn. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 46 177

Hebrajska
księgi średniowieczna sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 46 174

25. MUZYKA

Zabawki
lalki, gry, naprawa lalek, najkorzystniej. Pelczyński, Poznań, 27-Grudnia 1. dg 3882

Perkusista.
Jazzbandzista, Timpani - Akordeon wolny od stycznia. Walszewski, Poznań, „Esplanada”. zdg 46 132

Posługi
zaraz poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdg 45 982

Kucharka
szuka posady od 15. lub 1. z dobrem gotowaniem do hotelu lub restauracji. Oferty Kurjer Poznański zdg 46 048

Inteligentna
zaufana domatorka, nadzwyczaj obowiązkowa poszukuje posady do samotnej osoby. Oferty Kurjer Poznański zdg 46 246

Sierota
uczciwa, szuka posady gotowaniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 46 239

Panienska
kucharka, uczciwa, wzorowa, chętna do pracy przyjmie posadę za małym wynagrodzeniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 46 265

Wychowawczyni
nauczycielka z długoletnią świadectwami szuka posady do dzieci wieku 5-8 lat. Oferty Kurjer Poznański zdg 46 264

Pani
wiek średni szuka posady wroczytelki. Oferty Kurjer Poznański zdg 46 263

Szukam
całodziennej posady w okolicy Łazarza. Oferty Kurjer Poznański zdg 46 275

Panienska
z lepszej rodziny, znająca lekka prace domowa oraz język polski i niemiecki, poszukuje posady do dzieci, miejscowość obojętna. Oferty Kurjer Poznański zdg 46 167

Gospoia
zaufana z dobrymi świadectwami smacznie, oszczędnie gotuje, zna wszelkie zaprawy, dobrze poleconą poszukuje posady od 15. lub 1. 1. 37. Oferty Kurjer Poznański zdg 46 226

Posługi
z gotowaniem poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdg 46 214

Kucharka i bufetowa
szukają posady. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 46 144

Gospoia
rok gospodarstwa, rok praktyki, dobre gotowanie od 1. 1. szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 46 142

Posługaczka
posługi przed południem lub sprzątania biur. Oferty Kurjer Poznański zdg 46 140

Gospodyni - kucharka
z prasowaniem sztywnej bielizny szuka posady w dobrym domu lub osoby samotnej od 15. 12. lub 1. 1. 37. Oferty Kurjer Poznański zdg 46 099

Dziewczyna
poszukuje posady do pomocy. - Oferty Kurjer Pozn. zdg 45 688

Pracznka
pióre, prasuje wyprzedzam akuratnie tanio. Focha 57. m. 10. zdg 45 627

Dziewczyna
uczciwa praniem, gotowaniem - poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 45 762

Szukam
prania lub oprzatania. Oferty Kurjer Poznański zdg 45 766

Uczciwa
poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 45 665

Dziewczyna
poszukuje posady z gotowaniem lub posługi. Oferty Kurjer Poznański zdg 45 795

Dziewczyna
uczciwa czysta z gotowaniem poszukuje posady lub posady od zaraz 15. 12. Oferty Kurjer Poznański zdg 45 785

Dziewczyna
uczciwa, sumienna poszukuje posady z gotowaniem do wszystkiego od zaraz lub 15-tego. Oferty Kurjer Poznański zdg 45 839

Dziewczyna
uczciwa z gotowaniem szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 45 822

Posługi
poszukuje lub pracy w cukierni. Oferty Kurjer Pozn. zdg 45 836

Dziewczyna
uczciwa do wszystkiego samodzielnym gotowaniem szuka posady od 15. Oferty Kurjer Poznański zdg 45 943

Dziewczyna
uczciwa pracowita poszukuje posady z gotowaniem do wszystkiego. Oferty Kurjer Poznański, zdg 45 940

b) Inni

Rządca - Administrator
szuka od zaraz lub później posady z kaucją, z 25 letnią praktyką i 16 lat na jednym majątku. Oferty uprasza się do Kurjera Poznańskiego zdg 46 880

Ślusarstwa
pragnie wyuczyć się 16 letni sierota, wysoki, silny, w Poznaniu lub na prowincji. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 46 026

Panienska
do obsługi gości od zaraz szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 46 009

Pielęgniarsz
młody sympatyczny, z dobrą praktyką, ukończona szkoła sanitarna poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 45 998

13. SZUKA MIESZK.

Kolejarz
pokoju kuchnia lub pokoju do gospodarza. Wilda. Oferty Kurjer Poznański zdg 46 002

4 - 6
pokoi śródmieście, pewny płatnik Oferty Kurjer Poznański zdg 45 988

Pokoju
kuchnia, pół roku zgóry, poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdg 46 083

Pułkownik
emeryt poszukuje trzypokojowego komfort Jezyce. Wilda. Oferty Kurjer Poznański zdg 46 168

Rok
zgóry 2-3 kuchnia emeryt. - Oferty Kurjer Poznański zdg 46 161

Pokoju
z kuchnią lub pokoju śródmieściu najchętniej od gospodarza. Oferty Kurjer Poznański zdg 46 126

3 pokoje
przynależności okolica Łazarza poszukuje. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 46 102

15. POKOJE UMEBL.

Aleje
Marcinkowskiego 20 - 36. zdg 46 055

Dwuosobowy
utrzymaniem, fortepianem. Ratajczaka 9 - 10. zdg 46 036

Ogrodowa
2 - 8 utrzymaniem. zdg 46 069

Dwuosobowy
Matejki 66 - 6. zdg 46 016

Pokój
umebl. utrzymaniem 2 osobom z towarzystwa. Ul. Kręta 4. m. 11 zdg 46 021

Szymańskiego
9 - 7. zdg 45 814

Ratajczaka
19 - 10. Nowoczesny. zdg 46 051

Pokój
Dominikańska 2 - 8. zdg 46 060

Klatki
przyjezdny panu. Ogrodowa 10 - 2. zdg 46 056

Studentka med.
szuka współlokatorek 1-2, relig., skrom. pokój jest duży kaloryf., herbata, światło, okolica Kol. Anaf. cena 16-20 zł. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 46 098

23. ROZMAITE

Jasnovidz
Dziami, założyciel, były dyrektor Instytutu „Poradnia życia” w Berlinie, wyjaśni każdemu jak osiągnąć zadowolenie we wszystkich kierunkach, jak: miłość - loterii - kradzieży - spadków, zakopanych skarbów. Nadesłaj datę urodzenia, 1 złoty na portu. Jasnovidz Dziami. Kraków Wilepole 3. ng 21 264

Najtaniej ogrzewają piece
kaflowe - kotłiny stawiane lub naprawiane przez firmę L.

Maciejewski
mistrz budowy pieców

Kilińskiego
15. telefon 46-23. zdg 43 628

Karty do gry
hurtownie ceny fabryczne. Fajki wszelkie przybory do palenia. - Dybicki, hurtownia, Poznań, ul. Wrocławska 1. dg 3515

Reparacja lalek
wszelkiego rodzaju fachowo - tanio. Kretschmer, św. Marcin 1. ng 19 621

Zabawki
poleca J. Musiakiewicz, właśc.: T. Gilewski, Szkolna 11, Asygnaty Kredyt. zdg 45 961

Ostrzegam
przed nabyciem skradzionych dolarówek 1103 064, 1103 065, - Zawiadomić Spokojna 15 a - 3. zdg 45 996

Sellima
słynna wróżka przepowiada za złotego. Ratajczaka 9 - 7. zdg 46 110

Chiromantka
Świętosławska 8 - 1. zdg 46 194

Znana Adarelli przepowiada z kart

Braminów ręki
Przyjmuje tylko Poznaniu, Podgórną 13, mieszkanie 10. zdg 46 125

Słynna wróżka
przepowiada przyszłość. Wojciecha 14/15 - 8. zdg 46 124

26. SZUKA POSADY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych.

a) Służba domowa

Poszukuje
posługi przed południem do pierwszej. Oferty Kurjer Pozn. zdg 45 995

Panienska
szuka posady przed południem od zaraz. Oferty Kurjer Pozn. zdg 45 993

programy radiowe

OGÓLNOPOLSKIE

Czwartek, 10. grudnia.

6.30 audycje poranne: 11.30 - poranek muzyczny dla młodzieży szkół powszechnych z orka, przez Pomorskie Tow. Muz. (transmisja z sali „Dworu Artusa”) z Torunia. Wykonawcy: chór chłopców szkoły powszechnej Nr. 5 w Toruniu orkiestra ludowa. Felicia Kryszewiczowa - śpiew. Irena Stefanowa - akompaniament: 11.57 sygnal czasu: 12.03 zeszedł Halny Adamek-Groszmanowej 12.40 dziennik południowy: 15.00 wiadomości gospodarcze: 16.20 - „Chwilka przytuł” - pozadanka dla dzieci starszych”: 16.35 koncert orkiestry Reprezentacyjnej K. P. pod dyr. Jarosława Leszczyńskiego (z Katowic): 17.00 „Na wywiadzie społecznym” - pozadanka (ze Lwowa) 17.15 - koncert kameralny. Wykonawcy: Ludwik Kurkiewicz - klarnet Stanisław Tawroszewicz - I-sze skrzypce. Władysław Wochniak: II-gie skrzypce. Mieczysław Szalecki - altówka. Zofia Adamska - wiolonczela: 17.50 „Książka i wiedza”: „O książce Goldschmidta”. „Wstęp do nauki o życiu”: 1.800 pozadanka aktualna: 18.10 komunikat śniegowy (z Krakowa): 18.12 wiadomości sportowe: 18.50 pozadanka aktualna: 19.00 oryginalny Teatr Wyobraźni - premiera słuchowiska oryginalnego D. t.: „Trzęcie i ostatnie drzwi”: 19.35 „Codziennik w Wiedniu”. Wykonawcy: Helena Zbuzńska-Ruszkowska - sopran. Jacques Marmor - fortepian: 20.39 „Program niepodległości przed stu laty” - odczyt (ze Lwowa): 20.45 dziennik wieczorny: 20.55 - pozadanka aktualna: 21.00 „VIII audycja z cyklu „Sylwetki kompozytorów polskich”: „Witold

Maliszewski”. Słowa wstępne wygl. Jerzy Freilheiter. Wykonawcy: Orkiestra P. R. pod dyr. Mieczysława Mierzejewskiego. - Hanna Dickstein - fortepian. Irena Bardy - śpiew: 22.00 - koncert orkiestry wileńskiej (z Wilna). „Muzyka operetkowa”.

WARSZAWA

Czwartek, 10. grudnia.

Warszawa - 12.50 „Od czego zaczynać w gospodarstwie świeżo scalonym” - pogadanka: 15.15 „Z baletów Piotra Czajkowskiego” (płyty): 16.00 skrzynka ogólna: 16.15 „Życie kulturalne stolicy”: 23.00 muzyka taneczna (płyty).

POZNAŃ

Czwartek, 10. grudnia.

Poznań - 12.50 skrzynka rolnicza: 13.00 piękna muzyka - piękne wykonania (płyty): 13.55 przegląd giełdowy: 15.35 życie kulturalne i społeczne Poznania: 15.40 muzyka opisowa - płyty: 18.20 koncert zreczy z płyt.

PROPONUJEMY LAMPOWICZOM

na czwartek:

17.00 Wrocław. Koncert solistów. Bukareszt. Muzyka lekka. 17.15 Bratysława. Recital fort. - 17.30 Budapest. Muzyka salonowa. Wiedeń. Recital śpiewaczy. 17.50 Koenigszwust. Recital wiolonczelowy.

18.00 Monachjum. Muzyka orkiestrowa. Królewiec. Koncert orkiestrowy. 18.15 Anglia. (Nat. Progr.). Muzyka taneczna. 18.20 Kolonia. Utwory Mozarta.

19.00 Kolonia. Koncert wieczerowy. Lipsk. Koncert uroczysty. 19.10 Bukareszt. Muzyka lekka. 19.15 Berlin. Pieśni niemieckie. 19.25 Bratysława. Program rozrywkowy. 19.30 Budapest. Werywoko. 19.30 Wiedeń. Opera Hubay: „Milo”. - opera Hubay: Wiedeń. Koncert chóru. 19.55 - Ryga. Koncert symfoniczny.

20.10 Kopenhaga. „Requiem” niemieckie Brahmsa. Hamburg. „A wieczorem tańczymy”. Królewiec. Wesoly wieczór. Frankfurt. Koncert orkiestrowy. 20.15 Bukareszt. „Bcse Narodzenie” - oratorium Bacha. 20.30 Anglia. (Reg. Progr.). Muzyka taneczna. Anglia. (Nat. Progr.). Koncert ork. 20.45 Oslo. Koncert solistów. 20.50 Praga. Koncert symfoniczny.

21.00 Rzym. „Himelda” - opera Gandino. Radio Paris. - Recital wioloncz. 21.15 Strasburg. Koncert rozrywkowy. 21.30 Paris P. T. T. „Maskotka” - operetka Audrana. 21.45 Radio Paris. Festival Webera. 21.55 Bukareszt. Koncert nocny Budapest. Muzyka cygańska.

22.15 Praga. Muzyka lekka. - Luksemburg. Koncert symfon. 22.20 Wiedeń. Recital skrzypcowy. 22.30 Hamburg. Koncert nocny. Berlin. Muzyka taneczna. - Wrocław. Koncert nocny Lipsk. Koncert nocny. Koenigszwust. - „Noona muzyczna” 22.40 Anglia. (Nat. Progr.). Muzyka synkopo-wana 22.45 Monachjum. „Muzyka do słuchu”.

23.00 Koenigszwust. Muzyka lekka. Wiedeń. Muzyka taneczna. Budapest. Muzyka jazzowa. - 23.15 Mediolan. Muzyka taneczna 23.25 Anglia. (Reg. Progr.). Muzyka taneczna.

24.00 Radio Paris. Muzyka taneczna. Frankfurt. Koncert nocny.

WYTIWORNA PANI
Span
NOSZA
BIELIZNE
Z FIRMY
J. Schubert
FABRYKA BIELIZNY I DOM PŁOĆCIEN
NOWA 10
STARY RYNEK 76
Pg 7 153-83.139

Dzielnia
biuralistka obeznana wszelkimi pracami biurowymi poszukuje od 1. I. 37. posady. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 46 281

Szofer
woźny szuka posady, składam kaucję 500 zł. Oferty Kurjer Poznański zdg 46 287

Zegarki
u
SZULCA
PLAC WOLNOŚCI 5
Pg 8809-49.167

Zabawki
firmy
Aquila,
Św. Marcin 61,
Pl. Wolności 9
sa najmilszymi
przyjaciółkami
dzieci i środ-
kiem wychowawczym. Naj-
piękniejsze
Lalki
Zabawki
mechaniczne — Zajęcia — Gry —
Budownictwa — Niebawem wy-
bór! — Hurt! — Detail —
ng 21 266

TEATRY
Poznań, środa, 9. 12.
TEATR POLSKI: Środa, 9. 12. „Podwójna buchalterja”.
Czwartek, 10. 12. „Podwójna buchalterja”.
TEATR WIELKI (Opera):
Środa, 9. 12. „Kwiat Hawaju”.
Czwartek, 10. 12. „Hrabina”.
Piątek, 11. 12. „Zamarłe oczy”.

KAŻDEGO TYGODNIA
w „**ILUSTRACJI**
POLSKIEJ”
Najpiękniejsze zdjęcia z nowych filmów polskich i zagranicznych.
zg 783

KINA
Poznań, środa, 9. 12.
APOLLO: „Barbara Radziwiłłówna”.
CORSO: „Powrót Frankenstein”.
GLORIA: „Dzisiejsze Czasy”.
GWIAZDA: „Bohaterowie Sybiru”.
OŚWIATOWE T. C. L.: — „Indyjscy piechurzy” oraz „Góra kobiety”.
METROPOLIS: „Barbara Radziwiłłówna”.
RENAISSANCE: „Potępieniec”.
SLONCE: „Magnolia”.
SFINKS: „Poznali się w Monte Carlo”.
ŚWIT: „Pat i Patachon” jako więźniowie”.
TECZA-Lazarz: „Bounty”.
TECZA-Wilda: „Oczy Czarne”.
WILSONA: „Katarzyna”.

Posady
woźnego lub innej szuka bezrobotny. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 45 556

Ogrodnik
lat 33, żonaty, 1 dziecko 14 lat praktyki wszechstronnie obeznany, sumienny, pracowity, także bartnik, dobre świadectwa poszukuje posady 15. I. 37. później. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 46 258

Rzeźnicki
czeladnik samotny, uczciwy, dzielny poszukuje pracy zaraz. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 46 162

Kelner
młody, przystojny, zdolny fachowiec, władający językiem polskim i niemieckim poszukuje posady. Zgłoszenia: Zdonk Józef, Chorzów 1, Mieleckiego 37. dg 3859

Fryzjerski
pomocnik, męski szuka stałej posady zaraz. Zgłoszenia Dolczewski, Buk. Ng 20 789

Ślusarz - pilnikarz
ręczny i maszynowy szuka jakiegokolwiek bądź posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 46 138

Elektrotechnik
kilkuletnia praktyka, dobrimi świadectwami, referencjami, poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 46 112

Leśnik
absolwent Uniw. Pozn. szuka zajęcia. Oferty Kurjer Poznański zdg 45 939

Fryzjer
trwała wodna męski szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 45 888

Syn
uczciwych rodziców silny, pragnie się wyuczyć rzeźnictwa. A. Glabus, ul. Kowalska 7, Winiary. zdg 45 950

Chłopiec
lat 18, władający francuskim poszukuje jakiegokolwiek zajęcia. Oferty Kurjer Pozn. zdg 45 957

Księgowość
zakładam — prowadzę tanio. — Oferty Kurjer Poznański zdg 45 856

Kwiaciarka
siła pierwszorzędna poszukuje posady od zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 45 867

Fryzjerka
żelazkowa, manikurzystka, farbowanie szuka posady. Zgłoszenia Agencja Kurjera Poznańskiego, Krotoszyn. n 21 654

Robotnik
który pracował kilka lat w fabryce poszukuje posady z kaucją 300.— zł. Adres Oredownik. Poznań zdg 45 891

Bacność!
Leśnik - bażantnik
Poznańczyk, żonaty lat 32, 1 dziecko, poszukuje posady od 1. I. 1937 lub później, któremu J. W. Panu zależy na energicznym leśniku, który ma jeszcze inną znajomość fachową, zechce złożyć oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 45 620

Krawcowa
dobry krój dziennie 1,50 szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 45 642

Krawcowa
w dom poza dom szuka posady. Wielkie Garbary 6 — 5. zdg 45 668

Sierota
zamieszkała z dobrimi świadectwami szuka posady najchętniej do pomocy bufetu. Oferty Kurjer Pozn. zdg 45 975

27. WOLNE MIEJSCA
Panienska do dzieci
skromna, zdrowa, dobrze polecona, potrzebna od zaraz lub od 15 grudnia. Osobiste zgłoszenia: red. F. Fikus, Cicha 5/6. zdg 45 955

DROPSY ANYŻOWE NA SEZON ZIMOWY poleca
FABRYKA CUKROW St. Marecki, Poznań
ng 19 418/19 św. Wojciech 28.

Sprzedawcy
gwiazdkowi potrzebni gotówką 10 zł. Adres wskaże Oredownik, Poznań, zdg 46 219

Uczeń
ślusarsko - tokarski. Zgłoszenia Oredownik. Poznań zdg 46 217

Kucharka
młodsza do wszelkich prac domowych bez spania potrzebna zaraz. Zaremba, kawiarnia, Poznań, Marsz. Pilsudskiego 4. zdg 46 218

Potrzebny
czeladnik szewski. Ogrodowa 2, Poznań zdg 46 066

20.
złoty dziennie zarobi każdy. — „Pomoc”. Lwów 15, Cerkiewna 18. ng 21 262

Asystent
(ka) z prawem wykon. zabiegów dentyst. potrzebna w Poznaniu. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 45 951

Panna
do kolonjalni, gwarancja 300.— Adres Kurjer Poznański zdg 45 987

Poszukuje
fachowca do fabrykacji czekolad i konfektów. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 46 022

Ekspedjentka
potrzebna czas przedświąteczny. Lesiński, Wroniecka, skład porcelany. zdg 46 047

Powstanie Wielkopolskie
z roku 1918/19
na 12 kolorowych pocztówkach
według obrazów artysty malarza Prauzińskiego. Cena za komplet zł 1,50 Odsprzedawcom udzielamy rabat. Do nabycia w
Drukarni Polskiej Sp. Akc.
Poznań, św. Marcin 70
zg 756/7

Szofer
potrzebny od zaraz, mający praktykę kierowania autobusów względnie ciężarowych wozów. Zgłoszenia kierować pod Kurjer Poznański zdg 46 033

Posługaczka
młodsza praniem zaraz przed południem. Adres Kurjer Pozn. zdg 46 049

Kucharka
i panienska, obsługa gości potrzebna. Kasyno Oficerskie, Rolna 43. zdg 46 059

Szofer
uczciwy potrzebny. Zgłoszenia Poznań, Grobla 17. m. 21. zdg 46 199/200

Sprzedawców
zdolnych artykuł gwiazdkowy zaangażuje, got. 50 zł. Ratajecka 28 — 5. zdg 46 247

Potrzebna
dziewczyna do wszystkiego, ul. Ostrogora 4. nr. 2. zdg 46 277

Potrzebna
Niemka do dziecka, najchętniej prowincji. Oferty Kurjer Poznański zdg 46 078

MEBLE solidne - piene - tanie
W. NOWAKOWSKI i SYNOWIE
Wystawa: Kantaka 1. Fabr. i Magaz. Górna Wilda 134
Parkiet po cenach konkurencyjnych
ng 19 450

Pomocnik
fryzjerski, 2 letn. praktyka potrzebny. Kalmarczyk, Koźmin Rynek. ng 21 649

Fryzjer
Kantaka 6. zdg 46 192

Panienska
z prowincji do obsługi gości i pomocy w składzie, język niemiecki, potrzebna zaraz. Piekarnia-Cukiernia - Kawiarnia, Półwiejska 32, zgłoszenia w piątek. zdg 46 176

Chłopiec
posyłek kaucja. Wytwórnia czekolady, św. Marcin 27. zdg 46 158

Energiczna
panienka do chłopca popołudniu. Wrocławska 30 — 6. zdg 46 180

Uczeń
uczennica. Focha 4, fryzjer. zdg 46 223

Prasowaczka
potrzebna od zaraz. Półwiejska 9 b. zdg 46 306

Potrzebne
2 krawcowa w dom. Zgłoszenia Wysoka 11, m. 27. zdg 46 291

Służąca
samodzielna. Wierzbowa 4, parter. zdg 46 149

Dziewczyna
do wszystkiego od zaraz. Konięcza, Grunwaldzka 44. zdg 46 123

Powstanie Wielkopolskie
z roku 1918/19
na 12 kolorowych pocztówkach
według obrazów artysty malarza Prauzińskiego. Cena za komplet zł 1,50 Odsprzedawcom udzielamy rabat. Do nabycia w
Drukarni Polskiej Sp. Akc.
Poznań, św. Marcin 70
zg 756/7

Dziewczyna
uczniwa z samodzielnym gotowaniem potrzebna. K. Muzyk, Poznań, Wielkie Garbary 4, m. 10. zdg 46 111

Ksiązkowa Korespondentka
polsko - niemiecka zaraz lub 1. I. Oferty Kurjer Poznański zdg 46 203

Akwizytorów
do sprzedaży radiodiodniaków na raty. Radioekspert, Śniadeckich 1 zdg 46 229

Służąca
z gotowaniem zaraz. Wierzbice 26, m. 6. zdg 46 107

Fryzjer
Masztalarska 7 a. zdg 46 103

Pielegniarka
z dobrimi świadectwami dla położniczki potrzebna. Zgłoszenia Cieszkowskiego 7, mieszkanie 6. zdg 46 314

Kucharka
restauracyjna, samodzielna, do pomocy gospodyni. Tawerna, Romana Szymbalskiego 10. zdg 46 311

MEBLE solidne - piene - tanie
W. NOWAKOWSKI i SYNOWIE
Wystawa: Kantaka 1. Fabr. i Magaz. Górna Wilda 134
Parkiet po cenach konkurencyjnych
ng 19 450

Podróżującego
możliwie z branży papierniczej, pierwszorzędnej siły sprzedawczej na miasto Poznań poszukujemy. Zgłoszenia ul. Słowackiego 18, m. 6. Pg 8894-60.168

Panie
handlowo uzdolnione,
wymowne
i zdecydowanie przyjmie poważną Spółką do stałej pracy akwizycyjnej. Panie powyżej 25 lat bez względu na stan i dotychczasowe zajęcia zostaną wyszkolone. Zgłoszenia „Par”. Poznań, Al. Marcinkowskiego 11 pod nr. 50.157 Pg 8813-60.157

29. ROZRYWKA
12 złotych miesięcznie wystarczy na nasz radioparatu
Na wpłatę wystarczy już zł 15.—
lub Pożyczka Państwowa. Bateria odbiorniki najtaniej. Wymiana aparatów.
Radiomechanika
Poznań, św. Marcin 27 w podwórzu. prawo. telefon 12-38 Pg 8697-58.191

Wesoły
wieczór spędzisz mile Londyńskiej. Masztalarska. Dancing towarzyski. zdg 46 256

Kino Tęcza Wilda
Oczy Czarne. zdg 46 234

Lokale handlowe
sale do zebrania dg 3922
oraz pokoje biurowe od zaraz do wydzierżawienia. Zgłoszenia Poznański Bank Ziemiań, Al. Marcinkowskiego 13 pokój 6

„Poznali się w Monte - Carlo”
Słoneczna kreacja Liliany Harvey. Kinoteatr „Sfinks”. zdg 46 053

Kinoteatr „Gwiazda”
od czwartku 10. bm. Największy film doby obecnej
Pieniądz
zdg 46 100

Mile bezstroskie święta zapewni radioaparatu
Premis
Telefunken
dogodne warunki. fachowa obsługa dg 3771/2
Radiolavox
Poznań, Ratajecka 14, tel. 32-15

Radiodiodniaki
najważniejszych fabryk, wszelkich typów, długoterminowe spłaty, gotówka taniej
sprzęt radiowy
wielkim wyborze stale na składzie

Kazimierz Matuszak,
Poznań, Pierackiego 16, telefon 30-67. Pokaz aparatów bez obowiazku kupna. ng 17 809

Każdy **Przewidujący**
kupuje radiodiodniak przez specjaliste. Demonstracja różnych fabrykatów w mieszkaniu bezplatnie. Sprzedaż na długoterminowe

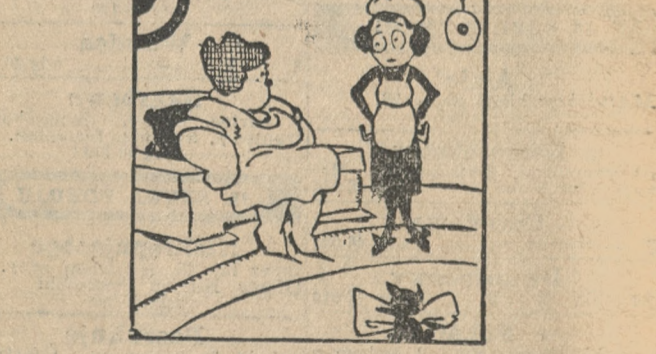
raty
od **10.—**
złoty miesięcznie.
Radioekspert
Śniadeckich 1, tel. 64-44, pietro. dypl. radiotechnik. zdg 46 231

Katalogi ilustrowane wysyła bezpłatnie na Modele 1937 r.
Hurtownia - Wytwórnia
Radioświat
Poznań, Fr. Ratajecka 10. Na raty. ng 20 666

„Kapelusz”
modnie przefasonowany odświeżony, zastąpi nowy. Tanie kapelusze na składzie. Wytwórnia kapeluszy męskich, damskich, 27-go Grudnia 2. Podwórze. zdg 44 482

Śnieg Łączański
udelikatnia
upiększa
matuje
i chroni
cerę
FALKIEWICZ POZNAŃ
FABRYKA PERFUM I KOSM. ZAŁ. 1911 R. W PARYŻU
Pg 8 649-42.38

Humor zagraniczny



Pomocnica domowa.
— Jak się to dzieje, Kasiu, że Kasia nigdy nic nie rohi, jak wchodzi do pokoju?
— To wszystko dlatego, że wielmożna pani zawsze nosi gumowe podeszwy.

Co futro == to Edmund Rychter == co palto == to Edmund Rychter == co ubranie == to Edmund Rychter, Poznań, Ostrów Wielkop.

Przedpłata
na miesiąc grudzień 1936 roku za oba wydania razem w Poznaniu w ekspedycji zł 3,20 w agencjach w mieście zł 3,50, z odnośnieniem do domu w Poznaniu zł 3,70, z odnośnieniem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie zł 4,10, kwartalnie zł 12,30, pod opaską miesięcznie w Polsce zł 5,00, w innych krajach zł 7,00—9,50. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą przesyłek w zakładzie, strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.
W wydaniach wielkoformatowych i uroczystościowych poprzedza normalną codzienną część numeru z reklamami i ogłoszeniami materiału poświęcony danej uroczystości. Telefony do Redakcji i Administracji: 44-61, 14-76, 33-07, 35-24, 35-25, 40-72, w niedzielę, święta i nocą tylko 14-76, 35-24 i 40-72.

Ogłoszenia
na stronie 6-lamowej 25 gr. na stronie 4-lamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 60 gr. na stronie czwartej (lub piątej) 100 gr. na stronie drugiej (lub trzeciej) 120 gr. przed wiadomościami potoczno-tygodniowymi 200 gr. od 1-lamowego milimetra. Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18.30, w nocy do godz. 22 w stroda, do wydania głównego (wieczornego) „drobne” do g. 11.10, w dni przedświąteczne do godz. 10.45 większe dłuższe według możliwości. „drobne” (najwyżej 100 słów w tem 5 nagłówek); słowo nagłówek. (tłuste) 25 gr. każde dalsze słowo 13 gr. Za różnicę między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstała wskutek naryt., wydawnictwo nie odpowiada.
P. K. O. Poznań nr. 200.149.